

NÁMSGÖGN.IS • UNGLINGASTIG

Danska í samskiptum

8.–10. bekkur

Kennsluleiðbeiningar

Um kennsluleiðbeiningarnar

Kennsluleiðbeiningarnar fylgja nemendabókinni kafla fyrir kafla, með sömu númerum, litum og flípum. Í hverjum kafla eru lausnir og viðmið, hlustunarhandrit og einkaspjöld eftir því sem við á. Leiðbeiningar um sögurnar tvær koma á eftir 9. og 10. bekk.

Hlustunarhandrit bera sama auðkenni og verkefni í nemendabókinni, svo auðvelt er að finna rétt handrit.

BRÚ

8. BEKKUR

9. BEKKUR

ET STED TIL OS

10. BEKKUR

EN STEMME TIL STEDET

ORÐ OG SETNINGAR

 B2-C01-A01

Hlustunarhandrit. Auðkennið er það sama og í verkefni nemenda.

Lea

Hej. Jeg har glemt min taske.

Sara

Ja. Hvilken farve har den?

Samtal í handriti. Hver lína hefst á nafni þess sem talar.

Efnisyfirlit

BRÚ Kaflar 1–4

1	Hej, jeg hedder ... Hæ, ég heiti ...	4
2	Kan du hjælpe mig? Geturðu hjálpað mér?	6
3	Hvornår mødes vi? Hvenær hittumst við?	8
4	Klar til at tale Tilbúin að tala	10

8. BEKKUR Kaflar 5–12

5	Vi mødes Við hittumst	12
6	En dag i skolen Dagur í skólanum	15
7	Efter skole Eftir skóla	18
8	Mad og måltider Matur og máltíðir	21
9	Hvor skal vi hen? Hvert förum við?	24
10	Hjemme hos os Heima hjá okkur	26
11	En god weekend Góð helgi	29
12	Velkommen til Island Velkomin til Íslands	32

9. BEKKUR Kaflar 13–20

13	Det skete i går Þetta gerðist í gær	35
14	Venner og fællesskab Vinátta og samvera	38
15	På skærmen Á skjánum	41
16	På tur Á ferð	44
17	En grønnere hverdag Umhverfisvænni hversdagur	47
18	Fritid og muligheder Fritími og tækifæri	50
19	Historier fra Norden Sögur frá Norðurlöndum	53
20	Vores fælles projekt Sameiginlega verkefnið okkar	56

ET STED TIL OS Saga í átta þáttum

	Et sted til os Staður fyrir okkur	59
---	--------------------------------------	----

10. BEKKUR Kaflar 21–28

21	Hvem er vi? Hver erum við?	62
22	Kan vi stole på det? Getum við treyst þessu?	65
23	Ung i Norden Ungt fólk á Norðurlöndum	68
24	Når planen ændrer sig Þegar áætlanir breytast	71
25	Uddannelse og fremtid Nám og framtíð	74
26	Film, fortælling og mening Kvikmyndir, frásagnir og merking	77
27	Et spørgsmål, flere synspunkter Ein spurning, fleiri sjónarmið	81
28	Vi bygger bro Við byggjum brýr	85

EN STEMME TIL STEDET Saga í átta þáttum

	En stemme til stedet Rödd staðarins	89
---	--	----

ORÐ OG SETNINGAR

A	Setningar sem nýttast Brú	93
---	------------------------------	----

Hej, jeg hedder ...

Hæ, ég heiti ...

1

Í ÞESSUM KAFLA

● Framvinda og aðgreining gagna	4	● Svör við lestri og miðlun	5
● BR-C01-A01 Kynning í smiðju	4	● Einkaspjöld til að klippa út	5
● BR-C01-A02 Spurning og hlé	4	● Einstaklingsmat og endurgjöf	5
● BR-C01-A03 Ný kynning	4		

● Framvinda og aðgreining gagna

Notið nemendatextann í sex stuttum lotum. Í fyrstu hlustun sjá nemendur ekki handritið. Leyfið síðan endurtekningu og aðgang að texta eftir þörfum og skráið aðstoðina. Varpið ekki kennaragögnunum á skjá meðan nemendur afla sjálfstæðra upplýsinga. Nemandi má velja tilbúna persónu eða ræða við kennara í stað þess að koma fram fyrir bekkinn.

Kennarinn les handritin upphátt eða spilar upptöku. Notið eðlilega, skýra dönsku.

Áður en fyrirmyndir eru sýndar má bjóða nemanda að heilsa og reyna stutta kynningu, í allt að tíu sekúndur. Spyrjið síðan *Hvad hedder du?* og biðið eftir svari. Skráið hvað tókst sjálfstætt, eftir endurtekningu eða með fyrirmynd; berið nemendur ekki saman opinberlega.

● [BR-C01-A01](#) Kynning í smiðju

Tvær raddir. Lesið fyrst án hléa á milli upplýsinga; endurtakið síðan einu sinni.

Liv	Hej! Jeg hedder Liv. Hvad hedder du?
Noor	Jeg hedder Noor.
Liv	Er du ny her?
Noor	Ja. Jeg kan godt lide musik.
Liv	Jeg kan godt lide at tegne. Vil du sidde her?
Noor	Ja tak.

Svör: Fyrri hlustun: þær eru að kynnst (*Er du ny her?*). Noor er ný í hópnum; áhugamálið er tónlist; spurningin er *Hvad hedder du?*

● [BR-C01-A02](#) Spurning og hlé

Lesið hvert atriði og gefið 5–8 sekúndur til svars. Endurtakið með öðrum nemanda eða nýrri persónu.

Hej! Hvad hedder du? [hlé]
Jeg kan godt lide musik. Og du? [hlé]

Jeg hedder Sille. [hlé; nemandi má biðja um endurtekningu]

Ef nemandi biður um endurtekningu er svarið *Sille*. Metið hvort svarið sé viðeigandi, ekki hvort það sé nákvæmlega eins og fyrirmyndin.

● [BR-C01-A03](#) Ný kynning

Önnur rödd en í A01 ef hægt er. Sýnið ekki handritið fyrir sjálfstæða tilraun.

Hej! Jeg hedder Mads. Jeg kan godt lide sport. Hvad hedder du? Og hvad kan du godt lide?

Lykill: Mads og íþróttir. Nafn má skrifa eftir heyrn ef ljóst er við hvern er átt. Metið skilning á kynningunni sér og eigin svör nemandans við spurningunum sér.

1

■ Svör við lestri og miðlun

Lestrarkafli: 1 Alex; 2 Noor; 3 hús; 4 nemandi velur setningu um áhugamál úr textanum. *Hus/hús* hafa sömu merkingu og líkan rithátt; *musik/tónlist* líkjast ekki í stafsetningu. Framburð þarf að hlusta á sérstaklega.

Dönsk→íslensk miðlun: „Hún heitir Noor og hefur áhuga á tónlist.“ Orðalag má vera annað, en viðbætur eins og að hún spili á hljóðfæri eiga ekki heima í svarinu.

Íslensk→dönsk miðlun, dæmi: *Hej! Jeg hedder Mika. Jeg kan godt lide at tegne. Hvad hedder du?* Samþykkið aðrar skiljanlegar setningar með sömu merkingu.

■ Einkaspjöld til að klippa út

Spjald A: Þú heitir Ida. Þér finnst gaman að lesa bækur. Finndu nafn og áhugamál félaga þíns. Ekki sýna félaganum spjaldið.

Spjald B: Þú heitir Birk. Þér finnst gaman að hlusta á tónlist. Finndu nafn og áhugamál félaga þíns. Ekki sýna félaganum spjaldið.

Lykill: Ida hefur gaman af bókum og Birk af tónlist. Aðalatriðið er að félaginn fái upplýsingarnar úr samtalinu. *Jeg kan godt lide bøger* og *Jeg kan godt lide musik* eru möguleg svör.

Breyting til annars nemanda eftir fyrstu kynningu: Þú heyrðir ekki nafnið. Biddu um endurtekningu á dönsku.

Ný umferð: A heitir Ada og hefur áhuga á íþróttum; B heitir Bo og hefur áhuga á teikningu. Dreifið nöfnum og áhugamálum á aðskildum spjöldum. Bæði eiga að spyrja og svara.

■ Einstaklingsmat og endurgjöf

Skráið dagsetningu, verkefni og aðstoð. Athugið sérstaklega: rétt nafn og áhugamál úr nýrri hlustun; skiljanlega eigin kynningu; spurningu sem passar; viðbragð við svari; tvær sjálfstæðar skrifaðar setningar; svar við lestrarspurningu; líkt og ólíkt orð með skýringu um framburð. Lesið samtal jafngildir ekki óundirbúnum samskiptum. Dæmi um endurgjöf: „Ég skildi nafnið. Bættu nú við einu áhugamáli.“ Látið nemanda reyna aftur með nýju nafni. Rifjið hjálparsetninguna upp í 2. kafla.

2 Kan du hjálpe mig?

Geturðu hjálpað mér?

2

Í ÞESSUM KAFLA

● Framvinda	6	● BR-C02-A03 Leiðrétting	6
● BR-C02-A01 Vantar blaðsíðuna	6	● Lyklar og gildar leiðir	6
● BR-C02-A02 Svaraðu svo að félaginn geti haldið áfram	6	● Aðskilin einkaspjöld	7
		● Sjálfstæð eftirfylgd	7

● Framvinda

Rífið upp kynningu og endurtekningarbeiðni. Kennið *Læs*, *Lyt*, *Skriv* með athöfnum og tryggði að nemendur skilji muninn á því að heyra ekki og skilja ekki. Leyfið margar gildar leiðir til að biðja um hjálp. Kennarinn les handritin upphátt eða spilar upptöku. Haldið einkaspjöldum og sjálfstæðum hlustunartextum utan nemendabókar og sýnilegra glæra.

● [BR-C02-A01](#) Vantar blaðsíðuna

Lærer	Læs teksten. Skriv dit navn bagefter.
Maja	Kan du hjælpe mig? Hvilken side?
Lærer	Side fire.
Maja	Side fire?
Lærer	Ja. Læs teksten på side fire.
Maja	Tak for hjælpen.
Lærer	Det var så lidt.

Lykill: Maju vantar blaðsíðuna. Að lokum á hún að lesa textann á blaðsíðu fjögur og skrifa nafnið sitt á eftir. Aðalatriðið er að lesa textann á blaðsíðu fjögur. *Skriv dit navn bagefter* má ræða eftir hlustun; *bagefter* kemur fyrst fyrir í 4. hluta kaflans. Ruglið þessu ekki saman við prentaða æfingasamtalið sem notar blaðsíðu tvö.

● [BR-C02-A02](#) Svaraðu svo að félaginn geti haldið áfram

Lesið spurningarnar með hléum. Nemendur svara eða sýna viðeigandi viðbragð. Þeir vita úr nemendatextanum að æfingin er á blaðsíðu eitt og að *navn* merkir nafn.

Hvilken side? [hlé; *Side en.*]

Kan du sige det igen? [hlé; *Side en.* eða *Læs teksten på side en.*]

Kan du tale langsommere? [hlé; sömu upplýsingar sagðar hægar, með eðlilegri setningaskipan]

Hvad betyder navn? [hlé; „nafn“ á íslensku er gild skýring]

Lesið ekki svörin í hornklofum upp. Þetta er æfing í að bregðast við, ekki próf.

● [BR-C02-A03](#) Leiðrétting

Læs teksten på side tre. Nej, undskyld: side en, ikke tre. Skriv et spørgsmål. Skriv ikke svaret endnu.

Lykill: Blaðsíða eitt; lesa textann og skrifa eina spurningu; ekki skrifa svarið enn. Fyrir aðalmat nægja rétt lokablaðsíða og aðgerðirnar lesa og skrifa spurningu. *Endnu* má útskýra í endurgjöf.

● Lyklar og gildar leiðir

Val á hjálparsetningu: óheyrt orð → *Kan du sige det igen?*; of hratt → *Kan du tale langsommere?*; merking *spørgsmål* → *Hvad betyder spørgsmål?*; óþekkt blaðsíða → *Hvilken side?* Almenn beiðni um hjálp er einnig gild ef nemandi útskýrir svo hvað vantar.

Fyrirmæli: 1 lesa, blaðsíða þrjú; 2 skrifa nafn, engin blaðsíða; 3 hlusta, blaðsíða fimm; 4 skrifa spurningu, engin blaðsíða. Kennaraskilaboðin: lesa blaðsíðu fjögur, skrifa nafn og spurningu; hjálparsetningin er *Spærg en ven, hvis du har brug for hjælp*. Sagnasamanburður: *forstår* helst óbreytt; *skil* verður *skiljum*. *Ikke* neitar: „Ég skil ekki“, „Við skiljum ekki“.

Miðlun dönsku→íslensku: lesa textann á blaðsíðu þrjú, skrifa eigið nafn. Miðlun íslensku→dönsku: *Kan du hjælpe mig? Hvilken side? ...* [svar félaga] ... *Side tre?* Gilt skriflegt dæmi um orðaspurningu: *Hvad betyder navn?*

■ Aðskilin einkaspjöld

A: Þú veist að það á að lesa textann á blaðsíðu fjögur. Þú veist ekki hvort það eigi að skrifa nafn eða spurningu. Spurðu félaga þinn. Þú getur spurt: *Hvad skal jeg skrive?*

B: Þú veist að það á að skrifa eina spurningu. Þú veist ekki hvaða blaðsíðu á að lesa. Spurðu félaga þinn.

Breyting aðeins til A: *Side fem, ikke fire.*

Fyrir breytingu: A getur spurt *Hvad skal jeg skrive?* og B svarað *Et spørgsmål*. B spyr *Hvilken side?* og A svarar *Side fire.*

Lykill eftir breytingu: Lesa á blaðsíðu fimm og skrifa eina spurningu. Aðeins blaðsíðan breytist.

Önnur umferð eftir hlutverkaskipti: A veit um blaðsíðu tvö; B veit að það á að skrifa nafn. Breyting aðeins til B: *Skriv dit navn og et spørgsmål*. Lokaniðurstaða: blaðsíða tvö, nafn og spurning.

Sjálfstæður miði og eigin tjáning: Gild beiðni er *Hvad betyder svaret?* Hún þarf að nefna orðið og biðja um merkingu þess. Kurteisisorð eru velkomin en ekki skilyrði. Munnlega getur nemandi sagt *Jeg forstår ikke svaret*. Skráið skriflega beiðni, munnlegt framlag og síðara samtál sem aðskildar athuganir.

■ Sjálfstæð eftirfylgd

Segið einum nemanda: *Læs teksten*. Hafið blaðsíðu sjö tilbúna en segið hana aðeins þegar nemandi spyr. Sjö má sýna sem tölustaf þar til 3. kafli hefur kennt talnaorðið. Skráið hvort nemandi greini hvað vantar, spyrji, taki við svari og geti haldið áfram. Einn utanbókarlærður frasi jafngildir ekki fullum samskiptum. Endurgjöf: „Þú baðst um hjálp. Segðu nú hvaða upplýsingar vantar.“

Hvornår mødes vi?

Hvenær hittumst við?

3

Í ÞESSUM KAFLA

● Kennsla og aðgangur	8	● Lyklar að prentuðum verkefnum	8
● BR-C03-A01 Skilaboð um smiðju	8	● Einkaspjöld	9
● BR-C03-A02 Tímar og leiðrétting	8	● Eftirfylgd	9
● BR-C03-A03 Ný stofa	8		

● Kennsla og aðgangur

Allir fundir kaflans eru eftir hádegi. Kennið fáar tölur í einu og rifjið upp fyrri tölur áður en nýjar bætast við. Mynd af klukku dugar ekki til að ákvarða tíma dags; samhengið þarf að fylgja. *Halv fire* er 15.30 hér. Gefið tækifæri til fyrri hlustunar án texta og skráið viðbótarhlustun eða textastuðning.

● [BR-C03-A01](#) Skilaboð um smiðju

Hej! Vi mødes i skolen i eftermiddag. Vi skal tegne. Vi mødes klokken tre i lokale fire. Tag papir med. Vi ses!

Lykill: Skipuleggja fund; 15.00; stofa 4; pappír. *I eftermiddag* sýnir tíma dagsins. Spurningin um tilgang kemur á undan smáatriðum. Látið nemendur ekki lesa danska textann í miðlunarverkefninu í 5. hluta áður en hlustunin fer fram, því að tími og pappír koma þar aftur fyrir. Sjálfstæð ný gögn eru í A03.

● [BR-C03-A02](#) Tímar og leiðrétting

Lesið eitt atriði í einu og gefið 5 sekúndur til að benda eða svara. Haldið eðlilegum talhraða þótt hléin séu löng.

Klokken tre. [15.00]

Klokken halv fire. [15.30]

Klokken to. [14.00]

Klokken fire. Nej, klokken tre, ikke fire. [15.00]

Klokken halv fire om eftermiddagen. [15.30]

Tölur í hornklofum eru kennaralykill, ekki lesinn texti. Spyrið eftir fjórða atriði hvað breyttist og hvað orðið *ikke* gerði.

● [BR-C03-A03](#) Ný stofa

Hej! Vi skal se en film i eftermiddag. Vi mødes klokken halv fire i lokale syv. Jeg har en ny besked: lokale ni, ikke syv. Tiden er den samme. Vi ses klokken halv fire!

Lykill: 15.30, stofa 9, kvikmynd. Aðalatriðin í sjálfstæðri eftirfylgd eru lokatími og lokastofa. Gilt svar: *Vi mødes klokken halv fire i lokale ni.* Ef nemandi þarf texta til að skilja er það skráð sem stuðningur.

● Lyklar að prentuðum verkefnum

Samanburður á klukku: *halv fire* er 15.30, háltíma áður en klukkan verður fjögur. Íslenska *hálf fjögur* miðar líka við næstu klukkustund. Skráið eigin skýringu nemanda, ekki aðeins lestur fyrirmyndar.

Dagskrá: teikning 14.00; tónlist í stofu 8; kvikmynd 16.00. Gild spurning: *Hvornår mødes vi til musik?* eða einfaldara *Hvornår er der musik?* Styttri spurning sem skilst í samhengi er gild.

Breytt skilaboð: tíminn verður 15.00, stofa 6 helst. Dæmi: *Vi mødes klokken tre i lokale seks.*

Dönsk→íslensk miðlun: klukkan þrjú eftir hádegi, stofa 10, taka með pappír. Íslensk→dönsk: *Vi mødes klokken fire om eftermiddagen i lokale sytten.* Einnig má skrifa *kl. 16.00*. Rangt stafsett númer er ekki merkingarvilla ef viðtakandinn skilur;

metið framburð og stafsetningu sér og réttar upplýsingar sér.

■ Einkaspjöld

Þessi dagskrá er á öðrum degi en taflan í nemendabókinni. A03 er einnig ný dagskrá.

A: Tónlistarhópurinn hittist klukkan hálfjögur eftir hádegi. Þú veist ekki stofuna. Spurðu.

B: Tónlistarhópurinn hittist í stofu tólf. Þú veist ekki tímann. Spurðu.

Breyting aðeins til B: *Ny besked: lokale elleve, ikke tolv.*

Lykill: 15.30 í stofu 11. Bæði þurfa að segja upplýsingarnar, ekki aðeins skrifa upp sameiginlega niðurstöðu. Sá sem fær breytingu les hana í hljóði og leggur spjaldið niður áður en hann segir frá. Félaginn spyr nánar eða staðfestir hvað breyttist og hvað hélst. Upplesin breyting ein og sér sýnir ekki samskiptafærni.

Önnur umferð: A veit að kvikmynd byrjar 14.00; B veit um stofu 3. Breyting aðeins til A: *Ny besked: klokken tre, ikke to.* Lokaniðurstaða 15.00, stofa 3.

■ Eftirfylgd

Gefið að lokum nýjan viðburð: *Vi tegner klokken fire i lokale fem.* Biðjið nemandann að skýra upplýsingarnar fyrir íslenskumælandi félaga og svara síðan *Hvor?* á dönsku. Skráið tíma, stofu, viðbragð og stuðning sérstaklega. Endurgjöf getur verið: „Stofan er rétt. Hlustaðu aftur eftir tímanum.“ Rifjið leiðréttingar upp í 4. kafla.

4. KAFLI Kennsluleiðbeiningar · Brú

Klar til at tale

Tilbúin að tala

4

4

Í ÞESSUM KAFLA

● Samþætting án prófþröskulds	10	● Lyklar að lestri og miðlun	10
● BR-C04-A01 Annað boð	10	● Aðskilin einkaspjöld	11
● BR-C04-A02 En plads ved bordet	10	● Matsblað og áframhald	11
● BR-C04-A03 Nýr hópur	10	● BR-C04-A04 Upprifjun eftir viku — aðeins fyrir kennara	11

● Samþætting án prófþröskulds

Kaflinn sameinar kynningu, boð, upplýsingar og viðbrögð. Nemandi þarf ekki að kunna allt utanbókar til að byrja á 5. kafla. Skráið það sem tekst með og án stuðnings og veljið afmarkaða upprifjun. Nemendur tala um tilbúnar persónur; ekki er spurt um einkalíf nemenda.

Fyrir A01 loka nemendur bókinni. Lesið spurningarnar áður en handritið er lesið og sýnið ekki myndaröðina fyrr en eftir fyrstu svör. Lykill við myndaröðina: *Kim vil gerne tegne* eða *Kim vil tegne*.

● [BR-C04-A01](#) Annað boð

Alex	Hej! Jeg hedder Alex. Hvad hedder du?
Kim	Jeg hedder Kim.
Alex	Vi spiller musik. Vil du være med?
Kim	Nej tak. Jeg vil gerne tegne.
Liv	Vi tegner her. Vil du være med?
Kim	Ja tak.
Liv	Her er plads ved bordet.

Lykill: Fyrst tónlist; Kim velur teikningu. Kim segist vilja teikna, ekki að tónlist sé leiðinleg. Spyrjið hvaða orð sýna synjun og samþykki.

● [BR-C04-A02](#) En plads ved bordet

Kim kommer ind i lokalet. Der er musik ved det ene bord. Alex spørger: "Vil du være med?" Kim siger: "Nej tak." Ved vinduet tegner Liv. Kim smiler. "Må jeg tegne med?" Liv flytter en stol. "Ja! Her er plads."

Sama saga og í nemendatextanum. Hlustun eftir lestur er endurtekning, ekki ný óstudd hlustun. Leyfið nemendum að velja augnablik og útskýra viðbrögð sín.

● [BR-C04-A03](#) Nýr hópur

Hej! Jeg hedder Lea. Vi laver en film i eftermiddag. Vil du være med? Vi mødes klokken fire i lokale fjorten. Tag papir med. Vi ses!

Lykill: Kvikmynd; 16.00; stofa 14; pappír. „Kvikmynd“ nægir; *laver* hefur ekki verið kennt. Fyrir aðalmat kaflans eru verkefni, tími og staður lykilatriði. Spyrjið svo óundirbúið *Vil du være med?* Samþykkið bæði já og nei með viðeigandi framhaldi. Ef nemandi spyr um atriði sem ekki eru nefnd svarar kennarinn *Det ved jeg ikke endnu*.

● Lyklar að lestri og miðlun

Sagan: Alex býður fyrst; Kim segir *Nej tak*; Kim vill teikna; Liv færir stól og segir að það sé pláss. Spurningar til Kim, dæmi: *Hvad tegner du? Hvad kan du godt lide? Hvornår kommer du?* Samþykkið allar skiljanlegar spurningar.

Viðeigandi viðbrögð: við nei má bjóða annað eða taka svarinu kurteislega (*Okay. Vi ses!*); við óþekktri stofu *Jeg ved det ikke*; við óheyrðum tíma *Kan du sige det igen?*

Mika og Sami: Mika hefur gaman af tónlist og Sami af því að teikna. Boð, dæmi: *Vi lytter til musik. Vil du være med?* (til Mika) eða *Vi tegner. Vil du være med?* (til Sami).

Dönsk→íslensk miðlun: Eli hefur áhuga á kvikmyndum; fundur 15.00 í stofu 7. Íslensk→dönsk, dæmi: *Vil du være med? Først lytter vi til musik, og så tegner vi.* Svári félagi nei þarf framhaldið að taka mið af því. Skráið samskiptin ekki sem „án fyrirmyndar“ ef nemandi les boðið upp og hunsar svarið.

Aðskilin einkaspjöld

A: Þú heitir Maja. Þér finnst gaman að hlusta á tónlist. Hópurinn hittist klukkan fjögur eftir hádegi. Fyrst hlustið þið á tónlist og svo teiknið þið. Þú veist ekki stofuna. Spurðu hvort gesturinn vilji vera með.

B: Þú heitir Otto. Þér finnst gaman að teikna. Hópurinn er í stofu níu. Þú veist ekki tímann.

Gefið B breytinguna eftir að tíminn hefur komið fram í samtalinu.

Breyting aðeins til B: *Ny besked: klokken fem, ikke fire.*

Lykill: Hópurinn hittist klukkan 17.00 í stofu 9; fyrst tónlist, svo teikning. Nöfnin eru Maja og Otto; báðir nemendur staðfesta þau sjálfstætt. Gild þriggja setninga áætlun: *Vi mødes klokken fem i lokale ni. Først lytter vi til musik. Og så tegner vi.* Flóknari setningagerð er ekki skilyrði.

Ný umferð, spjald A: Þú heitir Emil. Þér finnst gaman að horfa á kvikmyndir. Hópurinn hittist klukkan þrjú eftir hádegi. Fyrst teiknið þið og svo hlustið þið á tónlist. Þú veist ekki stofuna.

Ný umferð, spjald B: Þú heitir Noor. Þér finnst gaman að hlusta á tónlist. Hópurinn hittist í stofu tvö. Þú veist ekki tímann.

Breyting aðeins til A: *Ny besked: lokale seks, ikke to.* Gefið breytinguna eftir að stofan hefur komið fram í samtalinu. Lokaniðurstæða: 15.00, stofa 6, fyrst teikning og svo tónlist. Þetta prófar hvort nemandi taki við nýjum upplýsingum frá félaganum.

Skráið skriflegu áætlanirnar áður en nemendur bera þær saman og skilið þeim síðan aftur. Skráið sérstaklega leiðréttingu eftir samanburð.

Matsblað og áframhald

Skráið sérstaklega: hlustun á nýtt A03; óundirbúið svar; skýra munnlega áætlun; þrjár skrifaðar setningar; tilraun til að leiðrétta misskilning. Fyrir hvert atriði skráist „án fyrirmyndar“, „með stuðningi“ eða „þarf nýja tilraun“, ásamt stuttri athugasemd. Leggið flokkana ekki saman í stöðupróf.

Eftir viku notar kennarinn A04 hér fyrir neðan. Færið svörin og stuðningsþörfina yfir í 5. kafla. Nemandi velur eina setningu til að æfa áfram. Brúin er upprifjun og upphaf; lok hennar staðfesta ekki heilt hæfniprep.

BR-C04-A04 Upprifjun eftir viku — aðeins fyrir kennara

Segið nemendum að atvikið gerist eftir hádegi. Sýnið ekki handrit eða lykil fyrir fyrstu tilraun. Lesið kynninguna, gefið svigrúm til að skrá upplýsingar og lesið síðan nýju skilaboðin. Endurtakið ef nemandi biður um það og skráið stuðninginn.

Kynning: *Hej! Jeg hedder Iben. Vi lytter til musik. Vil du være med? Vi mødes klokken tre i lokale otte.*

Ný skilaboð: *Ny besked: Vi mødes klokken halv fire, ikke tre. Vi mødes stadig i lokale otte.*

Spyrjið á íslensku: Hvað heitir sá sem sendir skilaboðin? Hvað ætlar hópurinn að gera? Hvenær og hvar hittist hann samkvæmt nýjustu skilaboðum? Hvað breyttist og hvað var óbreytt?

Lykill: Iben; hlusta á tónlist; klukkan 15.30 í stofu 8. Tíminn breyttist úr 15.00 í 15.30; stofan er óbreytt. Nafnið má skrifa eftir heyrn. Orðið *stadig* merkir hér „enn“; gefið þá skýringu eftir fyrstu tilraun ef þarf og skráið hana.

Spyrjið svo á dönsku, án sýnilegrar fyrirmyndar: *Vil du være med?* Nemandi má samþykkja eða afþakka. Bregðist við á viðeigandi hátt og spyrjið einnar nýrrar spurningar út frá svarinu, til dæmis *Hvad kan du godt lide?* Metið hvort nemandi taki þátt í samtalinu, ekki hvaða áhugamál verði fyrir valinu.

8. bekkur Kaflar 5–12

5. KAFLI Kennsluleiðbeiningar · 8. bekkur

Vi mødes

Við hittumst

5

Í ÞESSUM KAFLA

● Notkun og aðgreining	12
● Svör og rök	12
● Falin spjöld	13
● Hljóðhandrit	13
● Sjálfstætt verkefni, endurgjöf og endurkoma	14

● Notkun og aðgreining

Kaflinn er fyrir 13–14 ára nemendur. Níu kennslustundir eru sveigjanlegur upphafsrammi; stillið hraðann eftir hópnum. Afhendið nemendum ekki þessar leiðbeiningar. Gefið hverjum nemanda sitt spjald og handrit eftir fyrstu hlustun eða sem skráðan stuðning. Kennarinn les handritin upphátt eða spilar upptöku; skráið hvort var gert.

● Svör og rök

1: Opin svör: *Hej / Må jeg sidde her? / Er stolen ledig?* Samþykkið stuttar merkingarbærar tilraunir; ákveðið orðalag er ekki skilyrði.

2: Kynning; Noor og Emil; teikning og tónlist; *Hvad tegner du?* Noor biður um endurtekningu. Við spurningu 3 má nemandi líka nefna dýr eða hunda, því að handritið nefnir hvort tveggja sem teikniefni.

3: 1 Noor (*lave en tegneserie*). 2 Emil (*spiller ikke guitar*). 3 Sara (*kender ikke alle reglerne*). 4 Noor og Emil. 5 Nýtt spil (*Jeg vil gerne lære et nyt spil*). 6 Opnar spurningar, t.d. *Hvad hedder din yndlingsbog?* til Noor eða *Hvilket spil vil du gerne lære?* til Söru. Spurningar sem textinn svarar uppfylla ekki fyrirmælin.

4–5: Gætið að *lytter til* og *kan godt lide at + nafnháttur*. Gefið fyrst endurgjöf um hvort spurning tengist raunverulega svarinu. Utanbókarlærð setning sýnir ekki ein og sér viðbrögð við félag.

6: 1 *Vi tegner dyr*. 2 *Jeg bor i Aarhus*. 3 *musik*. 4 *at tegne*. 5–6 Ýmsar útgáfur: *Jeg tegner, og jeg læser. Jeg kan godt lide musik, men jeg spiller ikke guitar*. Rök: persónuskipti breyta ekki nútíðarforminu; *men* sýnir andstæðu.

7: Taska fyrir stólnum; *Vil du sidde her?*; Emil færir töskuna; *Hvad læser du?* opnar umræðuna og *Hvad tegner du?* heldur henni áfram. Breytingar: Noor fer frá dyrunum að borðinu; taskan er færð; stóllinn er ekki lengur laus; í lokin býður Noor Emil að teikna með sér. Samþykkið tvær studdar breytingar. Tilfinningatúlkun þarf að tengjast textanum; ekki er til ein „rétt“ tilfinning. Nýjar setningar geta verið *Ja. Jeg tegner en kat. / Så er de venner!* Í A06 - verkefninu sýnir nemandi skilning á boðinu með tónfalli; ákveðinn hreimur er ekki skilyrði.

8: Ida hefur áhuga á tónlist og teikningu en spilar ekki á gítar. Hún gæti hentað í plakaverkefnið því að hún teiknar. Búsetunni má sleppa fyrir þennan viðtakanda. Danskt svar: *Hej! Jeg hedder Alex. Jeg bor i Akureyri og kan godt lide basketball. Hvad kan du lide at lave? Jeg spiller basketball* er líka gilt.

9: Dæmi um stafalíkindi: *h, u/ú, s; b, o/ó; s, m, r*. Nemandi teiknar sjálfur hús og bók fyrir bendiverkefnið. *Hus/hús, bog/bók* og *sommer/sumar* sýna merkingartengsl og líkindi í ritun; hljóðin þarf að læra sérstaklega. Skriðið ekki íslenska hljóðlíkingu. Einfaldar setningar kennara: *Her er et hus. Her er en bog. Det er sommer*.

11: A04 leiðréttir fótbolta í körfubolta; *ikke* eða *nej* sýnir neitunina. A05: Maja, Odense, ljósmyndun smárra hluta, t.d. steina og laufblaða; hún kemur í klúbbinn til að skoða hluti og taka myndir. Samþykkið „myndir“ eða „ljósmyndir“ sem áhugamál; nemandi þarf ekki að þekkja *sten/blade* fyrir þessa hlustun. Góð spurning snertir ljósmyndun, t.d. *Hvad tager du billeder af?* Til að prófa viðbragð getur kennarinn svarað *Jeg tager billeder af blade. Hvad vil du vise mig?* Þá getur nemandi boðið *et blad / en sten / vores bord* eða beðið um endurtekningu.

Falín spjöld

Umferð 1 · A

Þú heitir Runa. Þér finnst gaman að teikna. Þú vilt finna einhvern sem hefur áhuga á tónlist. Spurðu félaganum þinn. Ef félaginn spyr hvað þú teiknir máttu velja dýr, hús eða myndasögur.

Umferð 1 · B

Þú heitir Theo. Þér finnst gaman að hlusta á tónlist. Spurðu fyrst um áhugamál. Spurðu síðan nánar um eitt atriði í svarinu. Ekki sýna félaganum spjaldið.

Umferð 2 · A

Þú heitir Bo. Þú býrð á Akureyri og hefur áhuga á spilum. Þú vilt finna einhvern sem vill læra nýtt spil. Spurðu hvað félaganum finnst gaman að gera. Þú mátt bjóðast til að kenna einfaldan leik. Stuðningur ef þarf: *Jeg kan vise dig spillet.*

Umferð 2 · B

Þú heitir Aya. Þú býrð í Árósum. Þér finnst gaman að lesa og þú kannt eitt borðspil. Þig langar að læra annað. Spurðu félagann hvaða spil hann þekki. Þú mátt búa til nafn á spili.

Birtið spjaldapörin ekki á skjá. Markmiðið er ný vitneskja og viðeigandi viðbragð; nemendur þurfa ekki að finna sameiginlegt áhugamál.

Hljóðhandrit

B1 - C01 - A01 Kynni, hægur og skýr lestur

Emil: Hej! Jeg hedder Emil. Hvad hedder du? **Noor:** Jeg hedder Noor. Jeg bor i Aarhus. Og du? **Emil:** Jeg bor i Aarhus. Hvad kan du lide at lave? **Noor:** Jeg kan godt lide at tegne. **Emil:** Hvad tegner du? **Noor:** Kan du sige det igen? **Emil:** Ja. Hvad tegner du? **Noor:** Jeg tegner dyr. Især hunde. Hvad kan du lide? **Emil:** Jeg kan godt lide musik. Jeg tegner også. **Noor:** Så kan vi tegne sammen!

B1 - C01 - A02 Sama samtál, eðlilegur talhraði

Sama orðalag og A01, flutt á eðlilegum talhraða.

Emil: Hej! Jeg hedder Emil. Hvad hedder du? **Noor:** Jeg hedder Noor. Jeg bor i Aarhus. Og du? **Emil:** Jeg bor i Aarhus. Hvad kan du lide at lave? **Noor:** Jeg kan godt lide at tegne. **Emil:** Hvad tegner du? **Noor:** Kan du sige det igen? **Emil:** Ja. Hvad tegner du? **Noor:** Jeg tegner dyr. Især hunde. Hvad kan du lide? **Emil:** Jeg kan godt lide musik. Jeg tegner også. **Noor:** Så kan vi tegne sammen!

B1 - C01 - A03 Spurning og svar

Fjórar aðskildar spurningaæfingar; svar nemandans þarf ekki að passa við næstu spurningu.

Hvad hedder du? [Fimm sekúndna hlé.] Jeg hedder Liv. Hvor bor du? [Fimm sekúndna hlé.] Jeg bor i Aarhus. Hvad kan du lide at lave? [Fimm sekúndna hlé.] Jeg kan godt lide at tegne. Kan du sige det igen? [Fimm sekúndna hlé.] Ja. Jeg kan godt lide at tegne. [Tveggja sekúndna hlé.] Her er et hus. Her er en bog. Det er sommer.

B1 - C01 - A04 Leiðrétting

Hej, jeg hedder Ali. Du spørger, om jeg spiller fodbold. Nej, ikke fodbold. Jeg spiller basketball. Jeg kan godt lide at spille med mine venner. Jeg ser også nogle gange basketball, men i dag vil jeg bare tegne. Vil du være med? Vi kan tegne en basketball sammen.

B1-C01-A05 Nýr gestur

Hej! Jeg hedder Maja. Jeg bor i Odense. Det er første gang, jeg besøger jeres naturklub. Jeg kan godt lide at tage billeder. Jeg tager billeder af små ting, for eksempel sten og blade. Jeg spiller ikke på et hold. Jeg vil hellere se på noget spændende og tage et billede. Hvad kan I vise mig her?

B1-C01-A06 Sögulestur

Sögulestur, sama útgáfa og í nemendakaflanum.

Noor stár ved døren med en bog. Tre elever sidder ved et bord. Der er en tom stol, men en stor taske stár foran den.

»Hej,« siger Noor stille.

Emil ser op. »Hej! Vil du sidde her?«

»Er stolen ledig?« spørger Noor.

»Ja,« siger Emil og flytter tasken.

Noor sætter sig. Sara peger på bogen. »Hvad læser du?«

»En tegneserie. Jeg tegner også selv.«

»Hvad tegner du?« spørger Sara.

»Dyr. Men mine hunde ligner kartofler.«

Alle griner. Noor finder sin egen tegning i bogen: en hund med meget korte ben.

»En glad kartoffel,« siger Emil.

»Ja,« siger Noor. »Vil du tegne en ven til den?«

Sjálfstætt verkefni, endurgjöf og endurkoma

Fyrri spjaldaumferð er studd æfing. Óundirbúin framhaldsspurning er metin í seinni umferð eða í A05; spurning sem stendur á spjaldi telst ekki sjálfstæð framhaldsspurning. A05 og óundirbúið svar kennara mynda sjálfstæðu athugunina. Skráið hvort nafn og áhugamál komist til skila, hvort spurningin sé svaranleg og hvort nemandinn bregðist við svari. Metið skilning, framburð og stafsetningu hvert fyrir sig. Merkið við endurspilun, orðabanka, undirbúning og handrit eftir þörfum.

Í 20–30 sekúndna einstaklingskynningu er skráð hvort nafn og áhugamál skiljist, hvort áhersla og hlé styðji merkinguna og hvort nemandi geti svarað spurningu. Ákveðinn hreimur er ekki skilyrði. Í ritun eru upphaflega útgáfan og ein sjálfstæð lagfæring úr 8. hluta varðveittar.

Eftir endurgjöf gefur kennarinn nýtt stutt inntak: *Jeg hedder Niko. Jeg kan godt lide bøger om dyr. Jeg vil gerne tegne et dyr sammen med dig.* Nemandi svarar og spyr án fyrirmyndar. Eftir tvo daga rifja nemendur upp *Kan du sige det igen?*; í 6. kafla er orðasambandið notað um tíma, í 7. kafla um áhugamál og í 12. kafla við móttöku gesta.

6. KAFLI Kennsluleiðbeiningar · 8. bekkur

En dag í skolen

Dagur í skólanum

6

Í ÞESSUM KAFLA

● Kennsluröð og svör	15
● Spjöld sem afhent eru aðskilin	15
● Hljóðhandrit	16
● Óséð tilkynning fyrir 11. hluta	17
● Mat og ný tilraun	17

● Kennsluröð og svör

Byrjið á hlustun, síðan tímaæfingum og loks skriflegu breytingunni. Safnið glósum úr A01/A02 áður en 4. hluti er opnaður. Handritið er sýnt eftir báðar hlustanir; ef það er notað fyrr sem stuðningur er það skráð.

1: Gestur þarf fundarstað, tíma, búnað og leið; *Hvor skal vi mødes? Hvornår skal vi mødes? Kan du sige det igen?* eru gildar setningar. Teikningin þarf að sýna rétt tengsl staðanna, ekki rétt hlutföll.

2: 08:30, aðalinngangur, nesti og jakki; gesturinn staðfestir tímann 08:30: *Mener du otte tredive?* Samþykkið einnig bókasurninguna *Skal jeg også tage bøger med?*

3: 1 *halv ti*. 2 07:30 í morgunsamhengi. 3 *kvalt i ni*; mínútuvisir á níu, klukkustundavisir milli átta og níu. 4–5 Mörg svör; *Mener du kvart i ni?* er gild staðfesting á 08:45. Staðfesting á 10:30 er *Mener du halv elleve?* A03: 08:30 staðfest, 09:00 leiðrétt í 09:30; síðan 10:15 og 08:45.

4: Nýtt: 09:00, bókasafn, gönguferð eftir hádegismat. Að aðalinngangurinn sé opinn er ný viðbótarupplýsing. Óbreytt: nesti, jakki, ekki þarf bækur; gönguferðin er enn á dagskrá en á öðrum tíma. 1 Nei. 2 Já; leiðin inn og fundarstaðurinn eru ólík atriði. 3 Eftir hádegismat. 4 Ekki fyrr en níu. 5 Seinni skilaboðin eru send síðar og leiðréttá þau fyrri.

5: *Tag badetøj og et håndklæde med. Tag også en jakke med.* Bókin á ekki við. Spurning um nesti: *Skal vi tage mad med?* eða *Skal jeg tage en madpakke med?*

6: Gætið að því hvort staðfestingin haldi nýju atriðunum.

7: „Hópurinn hittist við bókasafnið klukkan níu, ekki hálfnú. Þú mátt samt fara inn um aðalinnganginn. Taktu nesti og jakka með.“ Danskt dæmi: *Hej! Vi mødes ved hovedindgangen klokken 8.10, ti minutter før skolen starter klokken 8.20. Efter frokost skal vi svømme, så tag badetøj og et håndklæde med. Vi glæder os til at se dig. Er alt klart, eller har du nogen spørgsmål?* Dæmið endar á spurningu og notar aðeins upplýsingar úr verkefninu.

8: A 08:00; B 08:30; A nefnir rólegt rými; í B þarf að semja um mat fyrir fram. Spurning: *Kan jeg låne indendørssko?* eða *Hvad kan jeg gøre, hvis jeg ikke har indendørssko?* Setning um mun, dæmi: *Skole A starter klokken otte, men skole B starter klokken halv ni.* A06 byrjar 08:00 eins og A; nemandinn borðar 12:15, ólíkt báðum lýsingum.

10: A04 færir fundinn frá skrifstofunni að íþróttasalnum; tíminn 10:00 er óbreyttur; innanhússkór. Jakka er ekki getið í þessari tilkynningu. Einstaklingskynningin notar nýju áætlunina: 10:00 við íþróttasalinn, innanhússkór. Athugið hvort gestur gæti farið eftir kynningunni og hvernig nemandinn svarar spurningunni.

11: Lokaáætlun 10:15 við móttökuna, blýantur, engin máltíð. Mörg orðalög eru gild ef upplýsingarnar eru réttar. Góð spurning: *Hvor længe varer værkstedet?* eða *Må vi tage billeder?*

● Spjöld sem afhent eru aðskilin

A1 · Gestur

Þú kemur með rútu klukkan 09:35 (*ni femogtredive*). Þú veist ekki hvar hópurinn hittist eða hvað þú þarft. Spurðu og segðu hvenær þú kemur.

B1 · Gestgjafi

Hópurinn hittist við íþróttasalinn klukkan 09:20 (*ni tyve*). Það þarf jakka og innanhússkó. Þú getur hitt gest sem kemur seint við skrifstofuna klukkan 09:40 (*ni fyrre*). Spurðu hvenær gesturinn kemur.

Breyting, aðeins til A1

Þú finnur ekki skrifstofuna. Biddu félaga þinn að hitta þig við aðalinnganginn. Staðfestu líka tímann.

Gild lokaniðurstaða er aðalinngangurinn 09:40 þegar bæði hafa staðfest tíma og stað. B hefur engar aðrar takmarkanir í þessu verkefni.

A2 · Nýr gestur

Þú kemur klukkan 10:05 (*ti nul fem*). Þú ert með jakka en ekki innanhússkó. Spurðu um fundarstað og hvort þú þurfir skó.

B2 · Nýr gestgjafi

Þú getur hitt gestinn við bókasafnið klukkan 10:10 (*ti t*). Þið farið í gönguferð og þurfið jakka. Íþróttatíminn fellur niður; ekki þarf innanhússkó.

Breyting, aðeins til B2

Bókasafnið er lokað. Þú getur hitt gestinn við skrifstofuna á sama tíma. Útskýrðu og fáðu staðfestingu.

Gild lokaniðurstaða A2/B2 eftir breytingu: skrifstofan 10:10, jakki, ekki innanhússkór. Í seinni umferð fær fyrri gestgjafi A2-spjaldið. Danskí tölulesturinn á spjöldunum er stuðningur; skráið notkun hans.

Hljóðhandrit**B1 - C02 - A01 Fyrsta áætlun, rólegur og skýr flutningur**

Emil: Hej Maja! Er du klar til i morgen? **Maja:** Ja, men hvor skal vi mødes? **Emil:** Ved hovedindgangen klokken halv ni. **Maja:** Mener du otte tredive? **Emil:** Ja. Jeg venter på dig der. **Maja:** Hvad skal jeg tage med? **Emil:** Tag en madpakke og en jakke med. Vi skal gå en tur. **Maja:** Skal jeg også tage bøger med? **Emil:** Nej, vi har bøger og papir her. **Maja:** Godt. En madpakke og en jakke. Så ses vi ved hovedindgangen klokken halv ni. **Emil:** Ja, vi ses!

B1 - C02 - A02 Eðlilegur hraði

Sama orðalag og A01, flutt á eðlilegum talhraða.

Emil: Hej Maja! Er du klar til i morgen? **Maja:** Ja, men hvor skal vi mødes? **Emil:** Ved hovedindgangen klokken halv ni. **Maja:** Mener du otte tredive? **Emil:** Ja. Jeg venter på dig der. **Maja:** Hvad skal jeg tage med? **Emil:** Tag en madpakke og en jakke med. Vi skal gå en tur. **Maja:** Skal jeg også tage bøger med? **Emil:** Nej, vi har bøger og papir her. **Maja:** Godt. En madpakke og en jakke. Så ses vi ved hovedindgangen klokken halv ni. **Emil:** Ja, vi ses!

B1 - C02 - A03 Tímar

Rödd 1: Vi mødes klokken halv ni. **Rödd 2:** Mener du otte tredive? **Rödd 1:** Ja, otte tredive. [Fjögurra sekúndna hlé.] Vi mødes klokken ni. Nej, undskyld, jeg mener halv ti. **Rödd 2:** Halv ti? **Rödd 1:** Ja, ni tredive. [Fjögurra sekúndna hlé.] Klokken kvart over ti. Det er ti femten. [Fjögurra sekúndna hlé.] Klokken kvart i ni. Det er otte femogfyrre.

B1 - C02 - A04 Önnur breyting

Hej alle sammen! Vi skal ikke mødes ved kontoret i dag. Vi mødes ved idrætshallen. Tiden er den samme: klokken ti. Husk indendørssko. Vi bliver inde i hallen. Hvis I ikke kan finde hallen, så spørg ved hovedindgangen. Jeg står ved døren til hallen og venter på jer.

B1 - C02 - A05 Safnheimsókn

Velkommen til vores værksted på museet. Vi mødes ved caféen klokken ti på fredag. Tag en blyant med. Vi har papir og farver. Vi skal ikke spise i caféen; det er bare vores mødested. Værkstedet ligger i et andet rum. Vi går derhen sammen. Spørg os, hvis der er noget, du er i tvivl om.

B1-C02-A06 Skólaviðtal

Spørger: Hvornår starter din skole? **Elev:** Vi starter klokken otte. Jeg kommer lidt før. **Spørger:** Hvad laver du i pausen? **Elev:** Nogle gange går jeg ud. Andre gange læser jeg. Vi har et roligt rum. **Spørger:** Hvornår spiser I frokost? **Elev:** Klokken kvart over tolv. Jeg har en madpakke med. **Spørger:** Hvad skal en gæst vide? **Elev:** Gæsten skal vide, hvor vi mødes. Vores skole har flere indgange!

Óséð tilkynning fyrir 11. hluta

Safnið glósum úr A05 áður en tilkynningin er afhent. Afhendið síðan: *Ny besked fra museet, torsdag kl. 16: Vi mødes ved receptionen klokken 10.15 på fredag. Tag stadig en blyant med. Resten af beskeden gælder stadig.*

Skilaboð til gestsins geta verið: *Hej! Der er en ændring. Vi mødes ved receptionen klokken kvart over ti på fredag, ikke ved caféen klokken ti. Tag en blyant med. Vi skal ikke spise i caféen. Vi går sammen til værkstedet. Har du set den nye besked?*

Mat og ný tilraun

Skráið skilning hvers nemanda á tíma, stað, búnaði og breytingu. Rangur fundartími er merkingarvilla sem þarf að leiðrétta á undan villu í greini. Ný tilraun: afhendið *Receptionen åbner først 10.30. Vi mødes udenfor ved hovedindgangen klokken 10.15.* Nemandi heldur réttum tíma en breytir stað; tíminn færast ekki til 10:30. Stuðningur er áfram í boði, en skilningur með handriti er skráður sérstaklega.

Eftir skole

Eftir skóla

7

Í ÞESSUM KAFLA

● Svör og kennsla	18
● Aðskilin spjöld	18
● Hljóðhandrit	19
● Ný tilraun	20

● Svör og kennsla

1: Opin áhugamál. Metið spurninguna og viðbragðið.

2: Fyrsta boð: fimmtudagur 15:30; Liv kemst 16:00; lokaniðurstaða bókasafnið 16:00–17:00. *Først* segir hvenær hún kemst, ekki hversu mikinn áhuga hún hefur.

3: 1 Brætspil. 2 Tegning. 3 Nej. 4 Spørge ved bordet. 5 Papir og blyanter. 6 Auglýsingin segir ekki hvort það megi koma seinna; *Må jeg komme klokken halv fem?* er gild spurning. Svör mega vera á dönsku eða íslensku. Setningar eins og *Du behøver ikke være god til at tegne* og *Her kan vi lære sammen* geta auðveldað nýjum nemanda að taka þátt; valið fer eftir rökstuðningnum.

4: *komme; spille*. Vilji og laus tími eru ólík atriði. Með *først* kemst viðkomandi ekki fyrr. Í verkefni 5 eru svör opin; athugið hvort *kan* lýsi kunnáttu eða lausum tíma og hvort nafnháttur fylgi. Hér merkir *først* „ekki fyrr en“; í röð athafna merkir það „fyrst“.

5: Samþykkið ýmsar kurteisar synjanir; nemendur þurfa ekki að gefa persónulegar skýringar. A03 er spilað tvisvar: samþykki í fyrri umferð, kurteis synjun og annar kostur í þeirri síðari. Dæmisvör til umræðu eftir svör nemenda: *Ja, det vil jeg gerne. / Det kan jeg ikke i dag. Hvad med fredag? / Jeg kan først komme klokken fire. Passer det dig?*

6: Sameiginlegur tími 15:30–16:00; 20 + 10 mínútur rúmast. Eftir breytingu aðeins 15:45–16:00; þá má stytta spilið í fimm mínútur og ganga í tíu eða velja aðra stutta athöfn. 30 mínútna áætlun gengur ekki lengur.

7: 1 Liv vill fá Alex í liðið. 2 Alex sagðist ekki vilja spila (*jeg vil ikke spille med*), ekki að getan væri vandamálið. 3 *Jeg har lyst til at tegne*. 4 Liv biður Alex að teikna nýtt plakát fyrir liðið. 5 Opið svar með tilvísun í orð. 6 Nýr endir, dæmi: *Jeg vil hellere tegne en historie. Vil du læse den senere? Så mødes vi ved bordet*. Já, nei og annar kostur eru öll gild; metið hvort endirinn virði val Alex.

8: 1 Prófa skapandi búnað og fá hjálp við verkefni. 2 Nei, ókeypis og engin skráning. 3 Ungmennni og fullorðna (*unge og voksne*). 4 Dæmi: dagsetning, tími, staður, aldur eða hvort þurfi að skrá sig.

9: Þriðjudagur, bókasafnið, 15:15–16:30, ókeypis, ekki þarf að taka spil með; vinur má koma með en það er ekki skylda. Dæmiþö: *Hej Liv! Har du lyst til at tegne en tegneserie sammen med mig på fredag? Jeg kan først komme klokken fire. Vi kan mødes på biblioteket. Passer det dig? Vi kan vælge en historie sammen. Hilsen Alex*. Aðrar útgáfur sem halda merkingunni eru gildar.

10: Nemandi segir þriðja nemanda frá á dönsku og svarar *Hvorfor vælger I det?* Athugið dag, stað, upphaf, lok og athöfn; ástæðan má vera tími eða áhugi. Þátíð er ekki skilyrði.

11: A04: körfubolti úti fellur niður vegna rigningar; í staðinn er hægt að teikna eða spila stutt spil inni, 15:00–16:00 í myndmenntastofunni. A05: ljósmyndaklúbbur 12:30–13:00, myndavélin er ekki tiltæk, í staðinn teikning. Með einkaspjöldunum geta bæði verið með 12:45–13:00. Stutt frásögn nægir ef niðurstaðan er skýr.

● Aðskilin spjöld

Æfing A

Þú ert laus 15:30–16:30 á miðvikudag. Þig langar að spila borðspil. Spurðu hvenær félaginn komist og hvenær hann þurfi að fara.

Æfing B

Þú kemst klukkan 16:00. Borðspilin eru aðeins í boði til 16:15. Þú getur líka teiknað á bókasafninu til 17:00 og þarft þá að fara heim. Spurðu hvenær félaginn þurfi heim.

Breyting eftir fyrstu niðurstöðu

Alle brætspil er i brug. I kan tegne i det lille rum. Sameiginlegur teiknitími er 16:00–16:30 eða styttri. B getur ekki einn ákveðið að halda áfram til 17:00.

Sjálfstætt A

Þú ert laus 12:30–13:00. Þig langar að taka myndir en ert til í að teikna ef þarf. Þú átt ekki eigin myndavél.

Sjálfstætt B

Þú ert laus 12:45–13:15. Þig langar að teikna steina. Spurðu hvenær klúbburinn lokar; þú heyrðir ekki lokatímann. Biddu um endurtekningu ef þú heyrir ekki svarið.

Hljóðhandrit**B1-C03-A01**

Sami: Har du lyst til at spille brætspil på torsdag? Vi starter klokken halv fire. **Liv:** Jeg vil gerne være med, men jeg kan først komme klokken fire. **Sami:** Det er fint. Vi spiller til klokken fem. **Liv:** Hvor skal vi mødes? **Sami:** Ved biblioteket. **Liv:** Skal jeg tage et spil med? **Sami:** Nej, der er spil på biblioteket. **Liv:** Så kommer jeg klokken fire. Jeg skal hjem klokken fem. **Sami:** Godt. Så vælger vi et spil, der passer til tiden.

B1-C03-A02

Sama orðalag og A01, flutt á eðlilegum talhraða.

Sami: Har du lyst til at spille brætspil på torsdag? Vi starter klokken halv fire. **Liv:** Jeg vil gerne være med, men jeg kan først komme klokken fire. **Sami:** Det er fint. Vi spiller til klokken fem. **Liv:** Hvor skal vi mødes? **Sami:** Ved biblioteket. **Liv:** Skal jeg tage et spil med? **Sami:** Nej, der er spil på biblioteket. **Liv:** Så kommer jeg klokken fire. Jeg skal hjem klokken fem. **Sami:** Godt. Så vælger vi et spil, der passer til tiden.

B1-C03-A03

Þrjár sjálfstæðar æfingar, ekki samfellt samtal. Dæmisvör eru ekki lesin í hléunum.

Har du lyst til at spille brætspil i dag? [8 sekúndna svarhlé.]
Vil du tegne sammen med mig på fredag? [8 sekúndna svarhlé.]
Kan du komme klokken tre? [8 sekúndna svarhlé.]

B1-C03-A04

Du lytter til vores skoleradio. Her er en besked om i eftermiddag. Vi kan ikke spille basketball udenfor, fordi det regner. Men vi mødes stadig klokken tre. Kom til billedkunstlokalet. Her kan du tegne eller spille et kort spil. Vi slutter klokken fire. Du behøver ikke tage noget med. Spørg din lærer, hvis du ikke kan finde lokalet.

B1-C03-A05

Har du lyst til at besøge fotoklubben i frokostpausen? Vi åbner klokken halv et og lukker klokken et. Der er en ændring i dag: Vi kan ikke låne kameraet. Men du kan tegne de ting, vi vil tage billeder af en anden dag. Vi har papir og blyanter. Kom til lokale tre. Du kan godt være med, selv om du kun har et kvarter.

B1-C03-A06

Sögulestur, sama útgáfa og í nemendakaflanum.

Alex står ved skolens opslagstavle. Der hænger en seddel: »Basketball på fredag.«
»Vil du være med på vores hold?« spørger Liv.

Alex ser på sin blyant. »Jeg kan godt lide at se basketball, men jeg vil ikke spille med.«

»Du behøver ikke være god,« siger Liv.

»Det er ikke det. Jeg har lyst til at tegne.«

Liv er stille et øjeblik. Så peger hun på sedlen. »Vores plakat er lidt kedelig. Vil du tegne en ny?«

»Må jeg tegne en flyvende bold?«

»Ja! Men kampen er på gulvet, ikke i luften.«

Alex griner. »Så tegner jeg også et gulv.«

Lidt senere kommer Liv tilbage. På plakaten er der en stor bold, fem små spillere og en kat. »Er katten på holdet?« spørger hun.

»Nej,« siger Alex. »Den holder styr på bolden.«

■ Ný tilraun

Ný tilraun eftir endurgjöf: *Klubben lukker allerede 12.50*. Nemendur finna fimm mínútna sameiginlegan tíma eða ákveða að hittast annan dag. Skráið lausnina, hvernig synjun er orðuð og einstaklingssvarið. Skráið sérstaklega hvort nemandi notaði handrit eða tímalínu.

8. KAFLI

Kennsluleiðbeiningar · 8. bekkur

Mad og máltider

Matur og máltíðir

8

Í ÞESSUM KAFLA

● Svör og rök	21
● Falin spjöld og breyting	21
● Hljóðhandrit	22
● Endurgjöf og endurprófun	23

● Svör og rök

1: Opin svör, t.d. *Den er udsolgt. / Vi har ikke flere.* Spurningar gestsins: *Har I flere? Hvad kan jeg få?*

2: 1 30 kr. 2 Sandwich med ost. 3 Et glas vand. 4 Heitið segir að tómatar séu í súpunni; spurning, dæmi: *Hvad er der i suppen?* eða *Er der kød i suppen?* 5 Allir réttir á matseðlinum kosta 40 kr. eða minna og vatn er ókeypis, t.d. *Jeg vil gerne have en sandwich med kylling og et glas vand.* A01/A02: ostasamlokan er uppseld; gesturinn fær súpu og glas af vatni. A02 staðfestir tvennt: eina súpu og eitt glas af vatni. Safnið hlustunarsvörum áður en handrit er sýnt og skráið ef nemandi fékk handritið fyrr.

4: *et; sandwiches; án kjöts; Er der tomater i sandwichen?* Aðrar viðeigandi spurningar um innihald eru gildar. A03 í röð: ein samloka og eitt vatn; tvær samlokur og eitt vatn; ein súpa og tvær bollur; drykkurinn leiðréttur í tvö glös.

5: Ein brauðbolla, eitt glas af vatni, 10 kr. Þegar drykkjarfjöldinn breytist helst maturinn óbreyttur; vatnið er ókeypis. Þetta er önnur afgreiðsla en í A01/A02.

6: 1 12:00; *frokost* er hádegismatur. 2 *Efter frokost* merkir eftir hádegismat, ekki eftir morgunmat. 3–4 Tímalínan þarf skýra tíma og orð. 5 *Mad og matur* merkja bæði mat og byrja á *ma-*; lík stafsetning tryggir ekki sama framburð. Nemandi þarf að geta skýrt merkingartengslin og bent á að hlusta þurfi.

7: 1 Noor: brauð, ostur og epli; Anton: súpa. 2 Hann fer í ferð með bekknum. 3 Nei: *Nogle dage har jeg noget andet med, for eksempel pasta.* 4 Gild spurning: *Skal jeg tage mad med?* 5–7 Opin svör; í 7 kemur fram ein máltíð og *Jeg kan godt lide* A06: nesti eins og hjá Noor; nesti í ferð eins og Anton ætlar að taka á morgun; spurning um hádegismat líkt og hjá Anton. Í A06 er borðað úti, en Noor borðar í skólanum og Anton fær mat úr skólaeldhúsinu í dag. Samþykkið rökstuddan samanburð sem greinir á milli í dag og á morgun.

8: 1 Nesti eða áskrift að skólamat. 2 Í bekkjarstofunni. 3 Eldhús skólans. 4 Dæmi: *Skal jeg tage en madpakke med? Kan en gæst købe mad i skolen?*

9: A04: kjúklingasamlokur búnar; ostasamlokur, súpa, bollur og vatn enn til. Skriflegu skilaboðin: súpa 30 kr., ostasamloka 25 kr., vatn ókeypis, eplin búin. Þetta eru tvær tilkynningar frá ólíkum dögum. Pöntun: *Jeg vil gerne have to sandwiches med ost og et glas vand. Er der tomater i dem?*

11: Ávaxtabíkar 15 kr.; brauðbolla 20 kr. en uppseld; vatn ókeypis. Tveir ávaxtabíkarar og tvö glös af vatni kosta 30 kr., innan 35 kr. Óskaspjaldið krefst matar fyrir tvo, svo einn ávaxtabíkar dugur ekki þótt hann sé ódýrari.

● Falin spjöld og breyting

A1 · Gestur

Þú hefur 40 danskar krónur. Þú vilt eina samloku og vatn. Ef samlokan er ekki til skaltu spyrja um súpu og hvað sé í henni.

B1 · Afgreiðsla

Bæði ostasamlokan og kjúklingasamlokan eru uppseldar. Kartöflusúpa kostar 32 krónur. Vatn er ókeypis. Í súpunni eru kartöflur og gulrætur. Spurðu hvað gesturinn vilji. Dansk orðalag: *Vi har heller ikke flere sandwiches med kylling. Vi har kartoffelsuppe til toogtredive kroner. Der er kartofler og gulerødder i.*

Lykill að einkaspjöldum 1: ný pöntun er ein kartöflusúpa á 32 krónur og vatn. Verðið og innihaldið eru ný og standa ekki á matseðlinum í bókinni.

Breyting til A1

Þú þarft tvö glös af vatni, ekki eitt. Maturinn á að vera óbreyttur. Staðfestu leiðréttinguna.

A2 · Gestur

Þú hefur 30 krónur og vilt tvær brauðbollur og eitt glas af vatni. Ef bollurnar eru ekki til máttu velja eina ostasamlöku.

B2 · Afgreiðsla

Bollurnar eru uppseldar. Ostasamlöka kostar 28 krónur og er til. Vatn er ókeypis. Staðfestu fjölda og verð. Danskt verðorð: *otteogtyve kroner*.

Lykill að einkaspjöldum 2: ein ostasamlöka og eitt glas af vatni, samtals 28 krónur, innan 30 króna. Verðið er annað en á matseðlinum í bókinni. Afhendið hverjum aðeins sitt spjald og látið gestinn spyrja um verð og framboð.

Sjálfstætt óskaspjald eftir A05

Þú hefur 35 krónur. Þú og vinur þinn viljið fá einn lítinn matarskammt hvort og vatn. Veldu aðeins það sem er enn til. Staðfestu alla pöntunina.

8

Hljóðhandrit**B1 - C04 - A01**

Gæst: Hej. Jeg vil gerne have en sandwich med ost. **Medarbejder:** Den er desværre udsolgt. Vi har tomatsuppe. **Gæst:** Hvad er der i suppen? **Medarbejder:** Der er tomater og linser i. **Gæst:** Hvad koster den? **Medarbejder:** Tredive kroner. **Gæst:** Så vil jeg gerne have en suppe og et glas vand. **Medarbejder:** En suppe og et glas vand. Det bliver tredive kroner. **Gæst:** Ja tak. **Medarbejder:** Værsgo.

B1 - C04 - A02

Sama orðalag og A01, flutt á eðlilegum talhraða.

Gæst: Hej. Jeg vil gerne have en sandwich med ost. **Medarbejder:** Den er desværre udsolgt. Vi har tomatsuppe. **Gæst:** Hvad er der i suppen? **Medarbejder:** Der er tomater og linser i. **Gæst:** Hvad koster den? **Medarbejder:** Tredive kroner. **Gæst:** Så vil jeg gerne have en suppe og et glas vand. **Medarbejder:** En suppe og et glas vand. Det bliver tredive kroner. **Gæst:** Ja tak. **Medarbejder:** Værsgo.

B1 - C04 - A03

Fjórar aðskildar pantanir; fimm sekúndna hlé til að skrá hverja.

Gæst: En sandwich og et glas vand, tak. [5 sekúndna hlé.]

Gæst: To sandwiches og et glas vand, tak. [5 sekúndna hlé.]

Gæst: En suppe og to boller, tak. [5 sekúndna hlé.]

Gæst: Jeg vil gerne have to glas vand, ikke ét. [5 sekúndna hlé.] **Medarbejder:** To glas vand. Er det rigtigt? **Gæst:** Ja tak.

B1 - C04 - A04

Her er en besked fra caféen. Vi har ikke flere sandwiches med kylling i dag. Du kan stadig få en sandwich med ost til femogtyve kroner. Tomatsuppen koster tredive kroner. Der er også boller. Et glas vand er gratis. Spørg os, hvis du vil vide, hvad der er i maden.

B1 - C04 - A05

Velkommen til vores madbod. Et frugtbæger koster femten kroner. En bolle koster tyve kroner, men bollerne er desværre udsolgt nu. Vi har stadig frugtbægre. Du kan få vand uden at betale. Sig, hvor mange bægre og glas du vil have, så gentager jeg din bestilling.

B1-C04-A06

I dag er jeg på tur med min klasse. Jeg spiser frokost udenfor. Jeg har en madpakke med, og jeg sidder sammen med en ven. I min madpakke er der brød og ost. Min ven har noget andet med. Vi bytter ikke mad; vi taler om det, vi kan se. I morgen er vi tilbage i skolen. Så spørger jeg, hvad der er til frokost.

■ Endurgjöf og endurprófun

Skráið beiðni, skilning á framboði, spurningu um innihald og staðfestingu fjölda hvert fyrir sig. Stuðningur: útreiknuð verð, færri atriði á matseðli, handrit eftir fyrstu hlustun. Ef matur er viðkvæmt umræðuefni í hópnum má æfa sömu beiðnir og fjölda við skólavörubás með blýöntum og bókum.

Ný tilraun: *Der er kun ét frugtæger tilbage. Vi har to boller til ti kroner stykket. Med 35 kr. må velja ávaxtabikar og brauðbollu (25 kr.), tvær bollur (20 kr.) eða aðra samsetningu sem gefur mat fyrir tvo. Þetta er ný tilkynning; verðin úr fyrri tilraun gilda ekki.*

Hvor skal vi hen?

Hvert förum við?

Í ÞESSUM KAFLA

● Kortin og svör	24
● Einkaspjaldakort: tengingar fyrir bæði	24
● Sjálfstætt kort C	24
● Hljóðhandrit	25
● Mat og endurgjöf	25

9

● Kortin og svör

Haldið kortum A, B, einkaspjaldakortinu og korti C aðskildum. Nemendatextinn lýsir öllum tengingum korta A og B í orðum svo hægt sé að leysa verkefni án myndar. Kort A er kross: Skole vestan við Torv, Park norðan, Bibliotek austan, Museum sunnan; Station sunnan við Skole og vestan við Museum. Allar götur eru tvístefnu.

2: A01: Skole → Torv → Park; síðan til baka Torv → Bibliotek. Fyrri beygjan er til vinstri þegar gengið er austur, sú seinni til vinstri þegar gengið er suður.

3: 1 Museum. 2 Bibliotek. 3 Skole. Áttin ræðst af stefnu göngumannsins, ekki hægri hlið blaðsins.

4: Táknskýringar segja hvað tákn merkir; örin sýnir norður; skissuna vantar mælikvarða og því er ekki hægt að reikna göngutíma. A06: tvöfalt strik = gata; einfalt strik = göngustígur; kross með orðinu *lukket* = lokuð leið; lítil trappa = tröppur. Gangandi fólk getur farið göngustíginn en hann er ekki fyrir bíla eða strætó. Táknin í A06 eiga aðeins við þessa æfingu, ekki við kort A eða C.

5: 1 09:55. 2 10:40. 3 09:40 og 10:10. 4 Aðeins 10:10. 5 *Vi tager bussen klokken ti ti og er fremme klokken ti femogtyve.* Tölustafir eru gildir í ritun. Samþykkið einnig *ti minutter over ti* og *fem minutter i halv elleve*, en þær myndir eru ekki skilyrði.

7: A04: biðstöðin við Torv er lokuð; strætó frá Skole 11:10, kemur 11:25. Skriflegu skilaboðin: biðstöðin við Park er lokuð; strætó frá Skole 10:10, kemur 10:25. Miðlunin þarf réttan brottfararstað, báða tímuna og lokunina. Þetta eru tvær ólíkar tilkynningar.

8: *Start ved skolen. Gå ligeud til torvet. Drej til højre ved torvet. Biblioteket ligger for enden af gaden.* Á korti B er gengið suður og síðan vestur, svo hægri beygja er rétt.

9: 1 Bus, tog, letbane, cykel (tveir þeirra). 2 Á Rejseplanen. 3 Upphafsstað, hvaða safn og tíma. 4 *Er der en vej uden trapper?* eða önnur spurning um aðgengi.

● Einkaspjaldakort: tengingar fyrir bæði

Áttir eru óþarfar nema nemendur hafi teiknað skissuna. Tengingarnar nægja:

- Museum ↔ Park ↔ Bibliotek: stutta leiðin.
- Museum ↔ Sydgade ↔ Torv ↔ Bibliotek: suðurleiðin.
- Museum ↔ Nordgade ↔ Torv: norðurleiðin.

A • Gestur

Þú ert við Museum og þarft að komast á Bibliotek. Þú þarft leið án trappa. Þú veist ekki hvaða gata er lokuð. Þegar þið hafið fundið leið spyrðu *Hvor lang tid tager det?*

B • Gestgjafi

Á leiðinni Museum–Park–Bibliotek eru tröppur milli Park og Bibliotek. Nordgade er lokuð. Sydgade og leiðin um Torv eru opnar og án trappa. Enginn göngutími er gefinn. Spurðu um þarfir gestsins.

Gild niðurstaða: Museum → Sydgade → Torv → Bibliotek; göngutíminn er ekki þekktur (*Det ved jeg ikke*). A þarf að segja frá þörf sinni svo þetta verði samtal en ekki upplestur á leið. Samanburðarsvar eftir samtalið: á stuttu leiðinni um Park eru tröppur og hún hentar því ekki gestinum á spjaldi A.

● Sjálfstætt kort C

Tengingar, allar tvístefnu: Idrætscenter ↔ Østvej ↔ Biograf; Idrætscenter ↔ Vesttorv ↔ Biograf; Vesttorv ↔ Have ↔ Biograf. Fyrsta leiðin liggur austan megin, hinar vestan megin. Öll heiti eru sýnd en engin leið valin fyrir nemandann. Engar vegalengdir eða göngutímar eru gefnir. A05 segir að Østvej sé lokuð.

Tvær gildar leiðir: Idrætscenter → Vesttorv → Biograf eða Idrætscenter → Vesttorv → Have → Biograf. Báðar eru gildar; engar vegalengdir eru gefnar svo hvorug er „styttri“ eða „hraðari“. Tímaspjaldið: *Filmen begynder 14.30. Dørene åbner 14.15.* Göngutímann vantar, svo nemandinn veit ekki hvenær þarf að leggja af stað til að vera kominn 14:15. Góð spurning: *Hvor lang tid tager det at gå? En have* merkir garður; Have er staðarheiti á þessu korti.

Hljóðhandrit

B1-C05-A01

Gæst: Jeg står ved skolen. Hvordan kommer jeg til parken? **Vært:** Gå ligeud til torvet. Drej til venstre. Så kommer du til parken. **Gæst:** Til venstre ved torvet? **Vært:** Ja. **Gæst:** Og hvordan kommer jeg bagefter til biblioteket? **Vært:** Gå tilbage til torvet. Når du kommer fra parken, skal du dreje til venstre ved torvet. Så ligger biblioteket for enden af gaden. **Gæst:** Først parken og så biblioteket. Tak!

B1-C05-A02

Sama orðalag og A01, flutt á eðlilegum talhraða.

Gæst: Jeg står ved skolen. Hvordan kommer jeg til parken? **Vært:** Gå ligeud til torvet. Drej til venstre. Så kommer du til parken. **Gæst:** Til venstre ved torvet? **Vært:** Ja. **Gæst:** Og hvordan kommer jeg bagefter til biblioteket? **Vært:** Gå tilbage til torvet. Når du kommer fra parken, skal du dreje til venstre ved torvet. Så ligger biblioteket for enden af gaden. **Gæst:** Først parken og så biblioteket. Tak!

B1-C05-A03

Gå ligeud til torvet. [Hlé.] Drej til venstre. [Hlé.] Drej til højre. [Hlé.] Gå tilbage til torvet. [Hlé.] Mener du til højre ved skolen? [Hlé.] Nej, til venstre ved skolen. [Hlé.] Er der en anden vej?

B1-C05-A04

Stoppestedet ved torvet er lukket i dag. Hvis du skal til museet, skal du tage bussen ved skolen. Bussen kører klokken elleve ti. Den er ved museet klokken elleve femogtyve. Vent ikke ved torvet. Gå til stoppestedet ved skolen. Spørg chaufføren, hvis du er i tvivl om bussen.

B1-C05-A05

Du står ved idrætscentret og skal til biografen. Østvej er lukket i dag. Du skal derfor gå mod Vesttorv. Fra Vesttorv kan du gå direkte til biografen. Du kan også gå gennem haven og videre til biografen. Begge veje er åbne. Vi har ingen oplysninger om, hvor lang tid turen tager. Vælg en vej, og forklar den til din ven.

B1-C05-A06

På et kort kan forskellige tegn betyde forskellige ting. Se først på tegnforklaringen. I denne tegnforklaring betyder en dobbelt streg en gade. En enkelt streg betyder en gangsti. Et kryds med ordet »lukket« betyder, at vejen er lukket. En lille trappe viser trin. Nordpilen hjælper dig med at vende kortet. Men kortet fortæller ikke alt om stedet.

A06 fylgir táknskýringaverkefninu í 4. hluta. Nemendur búa til eigin tákn eftir hlustun. Textaútgáfa er líka gild.

Mat og endurgjöf

Metið upphaf, áfangastað, opna leið, hvort tekið sé tillit til þarfa gestsins og hvernig nemandinn bregst við spurningu. Fylgið leiðinni með blýanti þegar farið er yfir. Ný tilraun eftir villu: *Stien fra haven til biografen er nu lukket.* Þá er aðeins beina leiðin Vesttorv–Biograf eftir. Gefið ekki upp nýjan göngutíma.

10. KAFLI Kennsluleiðbeiningar · 8. bekkur

Hjemme hos os

Heima hjá okkur

10

Í ÞESSUM KAFLA

● Svör og rök	26
● Spjöld til að afhenda aðskilin	26
● Hljóðhandrit	27
● Endurgjöf og ný tilraun	28

● Svör og rök

Nemendur þurfa ekki að segja frá eigin heimili; þeir geta lýst stað sem þeir búa til.

1: Allar spurningarnar eru gagnlegar; rökin ráða röðinni.

2: Gangurinn, 18:00, eldhúsið til 20:00. Að vita hvar eldhúsið er gefur ekki leyfi til að nota það. A01/A02 eru æfing; sambærilegar upplýsingar koma síðar fram á prenti. Skráið sjálfstæða hlustun út frá A04/A05 áður en handrit er sýnt, ásamt stuðningi.

3: 1 I gangen ved døren. 2 Ved garderoben. 3 Klokken syv. 4 De spiser klokken seks. 5 Nej. 6 Spørge først (*så spørg først*). 7 T.d. *Spørg os ... / Vi viser dig gerne ...* 8 Spurningar t.d. um að koma snemma, aðgengi eða hvar aðrir hlutir eigi að vera.

4: *min taske; dit glas; mine sko. Dæmi: Hvor skal jeg stille min taske? Hvor skal jeg stille mine sko?*

5: A03: eldhús = leyfi með takmörkun til 20:00; myndataka = bann (*Nej, ikke her*); bók = leyfi (*Ja, gerne*); skór = staður og um leið leyfi (*ved døren*); síðast = beiðni um endurtekningu og svarið *Ved døren*.

6: *Vi spiser som regel klokken syv, men på fredag spiser vi klokken seks.* Gestur sem kemur 18:30 kemur eftir að máltíðin byrjar; segja þarf honum það og spyrja hvort hann geti komið fyrr. A04: venjulega 18:30, í dag 19:00.

7: 1 Þvo sér um hendurnar. 2 Kúst, fötu og ryksugu. 3 Nei; *ude i gangen* nægir ekki því að í ganginum eru tvennar dyr. 4 *Det er den anden dør, til højre.* 5 Hún endurtekur *Den til højre?* 6 Grínið snýst um ryksuguna og kústinn sem „búa“ í skápnum. 7 Dæmi: *Maja ser to døre. Hun spørger: »Hvilken dør mener du?« Liv peger til højre. Så finder Maja badeværelset.* Aðrar skýrar lausnir eru gildar.

8: 1 Nei. 2 Já. 3 Fólk sem býr á sama heimilisfangi. 4 Dæmi: *Hvornår spiser I? Må jeg bruge køkkenet?*

9: Taskan á ganginum, matur klukkan 18:00, eldhúsið til vinstri eða boð um að spyrja. Dæmisvar: *Hej og velkommen! Vi spiser som regel klokken syv, men på fredag spiser vi klokken seks. Du kan stille din taske ved døren. Hvornår kommer du? Vi vil gerne vide, om du kommer før maden. Spørg os, hvis du er i tvivl om noget. Vi glæder os til at se dig.* Einfalda má án þess að tapa merkingu, en haldið 45–60 orða viðmiðinu.

11: Geymslan, ekki gangurinn; 18:30; eldhúsið lokar 20:30. Nemandinn notar komutímann af spjaldinu og spyr um eitthvað sem er ósvarað, t.d. *Må jeg bruge køkkenet efter maden?* Handritið gefur ekki það leyfi.

● Spjöld til að afhenda aðskilin

A · Gestur

Þú kemur 17:30. Þú vilt vita hvar taskan má vera og hvort þú megir nota eldhúsið eftir kvöldmat.

B · Gestgjafi

Töskur mega vera í stofunni. Kvöldmatur er 18:15. Það má nota eldhúsið til 20:15. Þú veist ekki hvenær gesturinn kemur. Þegar þú veist það skaltu spyrja *Vil du spille et spil efter maden?*

Lykill fyrstu einkaspjalda: koma 17:30; taska í stofunni; matur 18:15; eldhúsið til 20:15. Þessar upplýsingar eru ekki þær sömu og í A01. Gesturinn veit ekki fyrir fram um boðið í spil. Skráið viðbragðið við því sérstaklega, með stuðningi. Ef nemandi stöðvast má bjóða *Ja, gerne. / Nej tak, men ...* og skrá þann stuðning.

Ný umferð A

Þú kemur 18:10. Þú vilt vita hvort þú megir lesa í stofunni eftir mat og hvar skórnir eigi að vera.

Ný umferð B

Kvöldmatur er 18:30. Skór mega vera við útidyrnar. Það má lesa í stofunni til 21:00 en ekki spila tónlist þar eftir 20:00. Spurðu hvenær gesturinn kemur.

Lykill nýrrar umferðar: koma 18:10; skór við útidyrnar; matur 18:30; lestur í stofunni til 21:00; engin tónlist þar eftir 20:00. Í ritunarverkefninu „Þitt eigið dæmi“ í 11. hluta býr nemandinn til eigin rútínu með venju og undantekningu.

Komutími eftir A05

Þú kemur klukkan 17:45. Þú vilt borða með hópnum og spyrja hvort þú megir nota eldhúsið eftir mat. Ekki sýna öðrum spjaldið fyrr en þú hefur skrifað svarið.

Hljóðhandrit**B1-C06-A01**

Gæst: Hej! Hvor skal jeg stille min taske? **Vært:** Du kan stille den i gangen. **Gæst:** Tak. Hvornår spiser I aftensmad? **Vært:** I dag spiser vi klokken seks. Vil du spise sammen med os? **Gæst:** Ja, gerne. Må jeg bruge køkkenet bagefter? **Vært:** Ja, du må bruge det til klokken otte. **Gæst:** Til klokken otte, ikke senere? **Vært:** Præcis. Efter otte gør vi rent. **Gæst:** Det er fint. Hvor ligger køkkenet? **Vært:** Til venstre. Jeg viser dig det.

B1-C06-A02

Sama orðalag og A01, flutt á eðlilegum talhraða.

Gæst: Hej! Hvor skal jeg stille min taske? **Vært:** Du kan stille den i gangen. **Gæst:** Tak. Hvornår spiser I aftensmad? **Vært:** I dag spiser vi klokken seks. Vil du spise sammen med os? **Gæst:** Ja, gerne. Må jeg bruge køkkenet bagefter? **Vært:** Ja, du må bruge det til klokken otte. **Gæst:** Til klokken otte, ikke senere? **Vært:** Præcis. Efter otte gør vi rent. **Gæst:** Det er fint. Hvor ligger køkkenet? **Vært:** Til venstre. Jeg viser dig det.

B1-C06-A03

Gæst: Må jeg bruge køkkenet? **Vært:** Ja, til klokken otte. [5 sekúndna hlé.] **Gæst:** Må jeg tage billeder her? **Vært:** Nej, ikke her, tak. [5 sekúndna hlé.] **Gæst:** Må jeg læse din bog? **Vært:** Ja, gerne. [5 sekúndna hlé.] **Gæst:** Hvor skal jeg stille mine sko? **Vært:** Du kan stille dem ved døren. [5 sekúndna hlé.] **Gæst:** Kan du sige det igen? **Vært:** Ved døren, tak.

B1-C06-A04

Hej! Hos os spiser vi som regel klokken halv syv. Men i dag bliver det lidt senere. Vi spiser klokken syv, fordi vi først skal hente en gæst. Du kan læse i stuen, mens du venter. Hvis du vil gå en tur, så sig lige til. Vi vil gerne vide, hvornår du kommer tilbage.

B1-C06-A05

Velkommen til gæstehuset Månen. Du kan stille din taske i opbevaringsrummet. Tasker må ikke stå i gangen, fordi vi skal kunne komme forbi. I dag spiser vi aftensmad klokken halv syv. Køkkenet lukker klokken halv ni. Skriv gerne, hvornår du kommer. Hvis du har spørgsmål om at bruge køkkenet, så spørg os, før du går i gang.

B1 - C06 - A06

Sögulestur, sama útgáfa og í nemendakaflanum. Sögumaður og tvær persónur; sögumannshlutverkinu má skipta á tvo lesara.

Maja er på besøg hos Liv. Efter maden vil hun vaske hænder.

»Hvor er badeværelset?« spørger hun.

»Det er ude i gangen,« siger Liv.

I gangen er der to døre. Maja åbner den første dør lidt. Hun ser en kost, en spand og en støvsuger. Hun lukker døren igen.

Liv kommer ud med to bøger. »Leder du efter noget?«

»Ja. Jeg tror ikke, at støvsugeren vil dele badeværelset med mig.«

Liv smiler. »Undskyld, jeg var ikke præcis. Det er den anden dør, til højre.«

»Den til højre?«

»Ja. Og skabet er til venstre.«

»Så ved jeg også, hvor kosten bor,« siger Maja.

Da Maja kommer tilbage, spørger Liv: »Vil du se min nye bog?«

»Ja, gerne. Men denne gang viser du mig den rigtige dør.«

De går ind i stuen sammen.

■ Endurgjöf og ný tilraun

Athugið muninn á venju og undantekningu, hvenær leyfi rennur út, hvað spurningin merkir og viðbragð við svari. Gefið fyrst endurgjöf um merkingu, síðan um eitt málatriði. Nýtt inntak: *I morgen spiser vi klokken seks. Køkkenet er lukket efter aftensmaden, men I må læse i stuen.* Eldhúsleyfi dagsins gildir ekki á morgun. Rifjið eignarfornöfnin upp í nýjum dæmum, t.d. *mit glas, min jakke, mine tasker.*

11. KAFLI

Kennsluleiðbeiningar · 8. bekkur

En god weekend

Góð helgi

11

Í ÞESSUM KAFLA

● Svör og ástæður	29
● Falin spjöld	29
● Hljóðhandrit	30
● Ný tilraun	31

● Svör og ástæður

2: 1 Film på lørdag. 2 Biblioteket og tegnebordet. 3 Tegnebordet; auglýsing bókasafnsins segir ekkert um að koma seinna, og nemandi sem bendir á það hefur rétt fyrir sér. 4 20 kroner. 5 Man kan gå. 6 Nej, filmen slutter klokken 15.00. 7 Tegnebordet.

3: Bókasafn 20/20, bíó 20/65. Hver nemandi með 25 kr. hefur efni á 20 kr. ferð á bókasafnið; leggið fjárhæðirnar ekki saman nema verkefnið segi það. Ókeypis aðgangur segir ekkert um strætó. Spurning 4: *Hvor lang tid tager det at gå til biblioteket?*

4: A01: bókasafnið 13–15, Liv gengur; bíóið kostar 45 kr. en Liv hefur aðeins 25 kr. og vill frekar spila. A02: *Har du tid fra et til tre?* A01/A02 eru æfing og sambærilegt samtal er í 6. hluta; notið einstaklingssvör við A04/A05 til að meta sjálfstæða hlustun.

5: *På lørdag spiller vi på biblioteket. T.d. Først går vi til biblioteket. Så spiller vi. Til sidst går vi hjem. Atriði 3: Biblioteket med bus koster tyve kroner. Det er billigere end biografen med bus. Berið saman sama ferðamáta. Atriði 4: Først tager vi bussen = röð; Jeg kan først komme klokken et = ekki fyrr en.*

7: 1 Ungmenninn í sveitarfélaginu frá 7. klasse til og með 17 ára. Danski 7. klasse samsvarar ekki sjálfkrafa íslenskum 7. bekk; ræðið það ef spurt er. 2 Námskeiðin eru á ýmsum stöðum. 3 Efni og ferðir. 4 Dæmi: *Hvor foregår holdet? Hvornår starter det? Er der en ledig plads? Kan en gæst være med?*

8: Laugardagur 13–15, ókeypis á bókasafninu, strætó 20 kr. báðar leiðir. Dæmi: *Hej Noor! Har du lyst til at spille på biblioteket på lørdag? Vi kan mødes der klokken et og gå hjem klokken tre. Det er gratis at være med. Vi behøver ikke tage et spil med. Vil du være med? Skriv, om tiden passer dig, og om du vil mødes ved døren.* Upplýsingar úr auglýsingunni í 2. hluta, t.d. um spilin, eru leyfilegar en ekki nauðsynlegar.

9: Einkaspjöldin gefa sameiginlegan tíma 13:20–14:40. Fyrir breytingu má velja spil innan þess tíma. Eftir A04 má spila 13:20–14:00 eða fara að opna teikniborðinu til 14:40. Lengur passar ekki fyrir B. Opnunartíminn 13–14 í hljóðinu er ekki það sama og laus tími þáttakendanna. Hvorugt hefur efni á bíói fyrir sína fjárhæð og bæði komast án ferðakostnaðar; kostnaðurinn þarf samt að koma fram.

10: Í A06 ætla þau að ganga; nemandinn veit ekki hvað heimferðin tekur langan tíma og segir það.

11: Vinnustofan 11:30–12:30, kostar 15 kr. og ferðin er innifalin. Strætó frá skólanum 11:15 → 11:25, kominn aftur að skólanum 12:40. Bæði geta verið við skólann 11:05. A notar 15 af 20 kr., B 15 af 15 kr.; B er kominn aftur að skólanum fyrir 12:45. B kemst ekki í lestrarklúbbinn sem lýkur 11:00. A gæti farið þangað ein(n), en það er ekki sameiginleg áætlun. Íslenska frásögnin þarf nýjan upphafstíma, óbreyttan lokatíma, nýja strætótíma og óbreytt verð. Nýr upphafstími færir lokin ekki til 13:00. Skipuleggið hlustunina í hópum svo að sá sem tekur við frásögninni hafi ekki heyrt A05; skráið ef það tekst ekki.

● Falin spjöld

Æfing A

Þú ert laus 12:50–15:10 og hefur 35 krónur. Þig langar í bíó eða að spila. Þú getur komið á bókasafnið klukkan 13:00 án ferðakostnaðar. Spurðu um tíma og óskir félagsins.

Æfing B

Þú ert laus 13:20–14:40 og hefur 18 krónur. Bíó kostar 45. Borðspil eru ókeypis. Þú getur gengið á bókasafnið og verið þar 13:20. Skólinn með teikniborðinu er við hliðina á bókasafninu; þið megið fara þangað innan þíns lausa tíma. Spurðu hvað félaginn vilji gera og hvenær hann komist.

☐ Sjálfstæðar tilkynningar, afhentar eftir 10. hluta

Ferieværksted: Onsdag 11.00–12.30. Pris 15 kr. Materialer og transport fra skolen er inkluderet. Bussen kører 10.45 og er fremme 10.55.

Læseklub på biblioteket: Onsdag 10.00–11.00. Gratis. Du kan komme i hele tidsrummet. Transport er ikke beskrevet.

Sjálfstætt A

Þú ert laus 10:30–13:00 og hefur 20 krónur. Þú getur verið við skólann 11:05. Þú vilt búa eitthvað til eða lesa.

Sjálfstætt B

Þú ert laus 11:05–12:45 og hefur 15 krónur. Þú getur verið við skólann 11:05. Þú þarft að vera kominn aftur að skólanum fyrir 12:45.

A05 breytir brottför, upphafi og heimkomu svo að verkefnið verði leysanlegt. Hvort spjald hefur sína takmörkun; sýnið ekki hitt.

■ Hljóðhandrit

🔊 B1-C07-A01

Noor: Hvad skal vi lave på lørdag? Jeg vil gerne i biografen. **Liv:** Hvad koster det? **Noor:** Femogfyrre kroner for billetten. **Liv:** Jeg har kun femogtyve kroner. Jeg vil hellere spille. **Noor:** Så kan vi gå på biblioteket. Der er gratis adgang. **Liv:** Det lyder godt. Jeg kan gå derhen og være der klokken et. **Noor:** Har du tid fra et til tre? **Liv:** Ja. Klokken tre går jeg hjem. **Noor:** Vi mødes ved bibliotekets dør klokken et. **Liv:** Fint. Så har vi en plan, der passer til os begge.

🔊 B1-C07-A02

Sama orðalag og A01, flutt á eðlilegum talhraða.

Noor: Hvad skal vi lave på lørdag? Jeg vil gerne i biografen. **Liv:** Hvad koster det? **Noor:** Femogfyrre kroner for billetten. **Liv:** Jeg har kun femogtyve kroner. Jeg vil hellere spille. **Noor:** Så kan vi gå på biblioteket. Der er gratis adgang. **Liv:** Det lyder godt. Jeg kan gå derhen og være der klokken et. **Noor:** Har du tid fra et til tre? **Liv:** Ja. Klokken tre går jeg hjem. **Noor:** Vi mødes ved bibliotekets dør klokken et. **Liv:** Fint. Så har vi en plan, der passer til os begge.

🔊 B1-C07-A03

Det er gratis, men bussen koster tyve kroner. [Hlé.] Det er billigere end biografen. [Hlé.] Først tager vi bussen. Så spiller vi. Til sidst går vi hjem. [Hlé.] Jeg kan først komme klokken et. [Hlé.] På lørdag mødes vi ved biblioteket.

🔊 B1-C07-A04

Her er en besked fra biblioteket. I dag lukker vi allerede klokken fjorten, fordi lyset i bygningen skal repareres. I kan spille fra klokken tretten til fjorten, men ikke til femten. Tegnebordet på skolen er stadig åbent til klokken seksten. Tal med din ven om, hvad der passer jer bedst.

🔊 B1-C07-A05

Værkstedet på onsdag starter en halv time senere. Vi starter klokken halv tolv, men slutter stadig klokken halv et. Bussen fra skolen kører nu klokken elleve femten og er fremme elleve femogtyve. Efter værkstedet kører den tilbage med det samme og er ved skolen klokken tolv fyrré. Transporten er stadig gratis, og værkstedet koster femten kroner. Husk at bruge de nye tider.

B1-C07-A06

Elev: På lørdag mødes vi ved biblioteket klokken et. Først vælger vi et kort spil. Så spiller vi til klokken to. Biblioteket lukker tidligere den dag, så bagefter går vi hjem. Jeg kan godt lide planen, fordi vi begge kan være med. **Spørger:** Tager I bussen? **Elev:** Nej, vi går. **Spørger:** Hvor lang tid tager turen hjem? **Elev:** Det ved jeg ikke præcist. Det må vi undersøge, før vi aftaler noget efter spillet.

■ Ný tilraun

Ný sjálfstæð breyting: *Hjemturen bliver forsinket. Bussen er først ved skolen klokken 13.* Nú gengur áætlunin ekki upp fyrir B. Gott viðbragð er að segja frá vandanum og spyrja um aðra leið heim. Áætlun sem gengur ekki upp á að fá svarið nei, ekki já.

Velkommen til Island

Velkomin til Íslands

12

Í ÞESSUM KAFLA

● Svör og rök	32
● Einkaspjöld	32
● Hljóðhandrit og myndskaið	33
● Upplýsingaspjöld: skapandi vinnustofa	34
● Eftir viku og einstaklingsmat	34

■ Svör og rök

1: Mörg orðasambönd eru gild; skráið hvað nemendur muna áður en orðabankinn er opnaður.

2: Fimmtudagur 09:00; spurningar um töskur, nesti, val milli tveggja athafna og síðkomu; samþykkið þrjár af þessum fjórum. Sumir vilja eitthvað rólegt, aðrir gönguferð. A01/A02 og lestextinn hafa sama efni. Safnið svörum við A01/A02/M01 áður en textinn er lesinn; hyljið textann eða sýnið hlustunarfyrirmælin sér. Skráið hvaða verkefni voru unnin fyrir og eftir að nemendur sáu textann. Spurning 4: *nogle af os* = sum okkar, *andre* = aðrir; nei, ekki vilja allir það sama. Spurning 5: hvaða þrjár sem er af spurningunum um töskur, mat, val og síðkomu, með rökstuddri forgangsörð.

3: Ákveðið: aðalinngangur 09:00, töskur í stofu 4, skoðunarferð 09:15, val 10:00, lok 10:45, nesti og hádegishlé 11:00. Ösvarað: síðkoma (spjald 1), ljósmyndir og aðgengi gönguleiðar (spjald 3).

4: *I kan vælge en aktivitet. Hvor er din taske? Her kan I ... Hvor er dine tasker?* er líka gilt ef einn gestur er með fleiri töskur. Atriði 4: *Velkommen!* er óbreytt kveðja, en með fornaðni *Du er velkommen / I er velkomne*. Fornafn og tala breytast saman.

5: Bláu dyrnar klukkan 14:00, töskur í stofu 1, hlusta eða spila takt, lok klukkan 15:00, drykkjarbrúsi; *først/så*; óljóst er hvort megi taka myndir og gestgjafinn spyr þann fullorðna. Tímarnir og staðirnir eiga ekki heima í leiðbeiningunum um skólaheimsóknina.

7: Greinið komu frá óskum og spurningum, og hluta hópans frá öllum hópnum. Dæmi um leiðbeiningar: **Velkommen:** *Velkommen til vores skole! Mødested:* *Vi mødes ved hovedindgangen klokken ni. I kan stille jeres tasker i lokale 4.*

Program: *Først viser vi jer rundt klokken 9.15. Klokken ti kan I vælge mellem brætspil i lokale 6 og en kort gåtur. Begge aktiviteter slutter ved hovedindgangen klokken 10.45. Tag en madpakke med; vi spiser klokken elleve. Spørg os:* *Spørg os, hvis I kommer senere. Vi skal spørge læreren om billeder og den præcise rute.* Setningin um síðkomu biður um upplýsingar en lofar engri lausn.

8: 1 Grænlenska og danska á Grænlandi, færeyska og danska í Færeyjum. 2 Danska, íslenska og færeyska (tvö þeirra). 3 Að spyrja á hvaða tungumáli best sé að tala saman. 4 Dæmi: *Hvilket sprog skal vi tale? Kan vi tale dansk sammen?* Hus/hús og bog/bók sýna merkingartengsl, en ritháttur og framburður eru ekki eins.

9: Hægt er að hitta þá sem koma seint klukkan 09:25, sýna þeim skólann og vera við borðspilin klukkan 10:00; ekkert leyfi er gefið fyrir ljósmyndum. A04: hópur sem kemur 09:35 spyr hvar hann eigi að bíða; svarið er annað en á einkaspjöldunum.

10: Í A06 segir gestgjafinn *Det ved jeg ikke endnu. Jeg spørger den voksne i klubben, før vi går i gang.* Þetta er dæmi frá öðrum stað en skólaheimsókninni.

11: Sjá upplýsingaspjöldin um skapandi vinnustofuna hér fyrir neðan; efni er til staðar en ekki drykkir; nýr fundartími 13:45 eftir komu klukkan 13:40.

■ Einkaspjöld

Umferð 1 · A · Gestur

Þið komið 09:20, ekki 09:00. Tveir í hópnum vilja borðspil. Þú veist ekki hvort þið missið af skoðunarferðinni. Spurðu. Þegar þið hafið samið spyrðu *Må vi tage billeder?*

Umferð 1 · B · Gestgjafi

Skoðunarferðin hefst 09:15. Þú getur hitt þá sem koma seint við aðalinnganginn 09:25 og sýnt þeim skólann. Borðspilin hefjast 10:00. Þú veist ekkert um leyfi til ljósmyndunar. Segðu *Det ved jeg ikke endnu. Jeg spørger læreren.*

Umferð 2 · A · Nýr gestur

Þið komið 09:40. Þig langar í gönguferð en þú þarft að vita leiðina og hvort tröppur séu á henni. Spurðu hvar þið getið hitt gestgjafann.

Umferð 2 · B · Nýr gestgjafi

Þú getur hitt gestina við aðalinnganginn 09:45. Gönguferðin hefst 10:00. Leiðin og aðgengið hafa ekki verið staðfest; kennarinn þarf að svara því. Borðspil eru líka í boði. Ekki velja fyrir gestinn.

Ljósmyndaspurningin og svarið í fyrstu umferð eru studd æfing. Þegar samkomulag liggur fyrir í umferð 1 fær A eitt nýtt, falið spjald: *Så mødes vi klokken ni femogtyve i lokale fire?* B þarf að leiðrétta staðinn: *Nej, ved hovedindgangen klokken ni femogtyve*. Samþykkið aðrar leiðréttingar sem halda merkingunni. B veit ekki fyrir fram af misskilningnum; skráið stuðning og endurtekningar.

Hljóðhandrit og myndskaið**B1 - C08 - A01**

Rólegur, skýr flutningur. **Rödd 1:** Hej alle sammen! Vi glæder os til at besøge jer på torsdag. Vi kommer klokken ni. Vi har tasker med, og vi vil gerne vide, hvor vi kan stille dem. Skal vi tage mad med, eller kan vi få frokost på skolen? **Rödd 2:** Vi vil gerne se skolen. Bagefter vil nogle af os helst lave noget roligt. Andre vil gerne gå en tur. Kan vi vælge mellem to aktiviteter? Vi vil også gerne vide, hvor vi skal mødes, hvis nogen kommer senere. **Rödd 1:** I må gerne skrive en kort besked til os. Den behøver ikke være lang, bare vi kan finde de vigtigste oplysninger. Vi ses snart!

B1 - C08 - A02

Sama orðalag og A01, flutt á eðlilegum talhraða.

Rödd 1: Hej alle sammen! Vi glæder os til at besøge jer på torsdag. Vi kommer klokken ni. Vi har tasker med, og vi vil gerne vide, hvor vi kan stille dem. Skal vi tage mad med, eller kan vi få frokost på skolen? **Rödd 2:** Vi vil gerne se skolen. Bagefter vil nogle af os helst lave noget roligt. Andre vil gerne gå en tur. Kan vi vælge mellem to aktiviteter? Vi vil også gerne vide, hvor vi skal mødes, hvis nogen kommer senere. **Rödd 1:** I må gerne skrive en kort besked til os. Den behøver ikke være lang, bare vi kan finde de vigtigste oplysninger. Vi ses snart!

B1 - C08 - A03

Strikin merkja stutt merkingarhlé, ekki töluð orð. Áhersla á *hovedindgangen* og *ni*. Milli æfingasetninga eru fjögurra sekúndna endurtekningarhlé. Velkommen til vores skole. [Hlé.] Vi mødes | ved hovedindgangen | klokken ni. [Hlé.] Mener du klokken ni? [Hlé.] Her kan I stille jeres tasker. [Hlé.] Først viser vi jer rundt. [Hlé.] I kan vælge mellem to aktiviteter. [Hlé.] Hvad vil I gerne vide? [Hlé.] Det ved jeg ikke endnu. Jeg spørger læreren. [Hlé.] Her er et hus. [Hlé.] Her er en bog.

B1 - C08 - A04

Hej igen. Vi er tre elever, som kommer senere end de andre. Vi kommer klokken ni femogtrediv. Hvor skal vi vente på jer? Vi vil gerne se skolen, men vi ved ikke, om vi kan finde gruppen. Kan nogen møde os ved indgangen? Skriv gerne, hvor og hvornår vi skal mødes.

Svarspjald gestgjafa við A04. Afhendið: *Du kan møde de tre elever ved hovedindgangen 09.40 og vise dem rundt før aktiviteterne.* Nemandinn notar þennan tíma og býr ekki til annan.

B1-C08-A05

Hej! Vi glæder os til at besøge jeres kreative værksted. Vi kommer klokken tretten tyve. Vi har tasker med. Hvor kan de stå? Nogle af os vil gerne tegne, og andre vil gerne lave noget af papir. Skal vi selv tage materialer med? Og kan vi få noget at drikke? Vi vil gerne have en kort besked med tider og de vigtigste oplysninger. Så kan vi gøre os klar til besøget.

B1-C08-A06

Gestgjafi: Velkommen til musikklubben. Vi står ved den blå dør. I kan stille jeres tasker i lokale et. Først viser vi jer rundt. Så kan I vælge mellem at lytte til musik og at spille en rytme sammen. Vi slutter klokken tre. Har I jeres drikkeudrukke med? Hvad vil I gerne vide? **Gestur:** Må vi tage billeder i klubben? **Gestgjafi:** Det ved jeg ikke endnu. Jeg spørger den voksne i klubben, før vi går i gang. **Gestur:** Tak. Hvor skal vi gå hen nu? **Gestgjafi:** Først går vi sammen til lokale et med taskerne.

M01 Myndskeið

Taltextinn er A01 óbreyttur. Myndskeiðið sýnir töskur, matarspurninguna og val á milli rólegrar afþreyingar og útiveru, án borðspila eða ákveðins fundarstaðar. Hlé eru gerð á þremur stöðum: eftir komuna, eftir spurningarnar um töskur og mat og eftir valið um afþreyingu. Skjáttextinn fylgir töluðu orðunum. Nemendur skrá hvaðan hver upplýsing kemur, úr talinu eða myndinni. Ef myndskeiðið er ekki tiltækt les kennarinn A01 og verkefnið er skráð sem hlustunarverkefni.

■ Upplýsingaspjöld: skapandi vinnustofa

Afhendið aðeins fyrir 11. hluta.

Spjald A · Áætlun

Hópurinn kemur 13:20. Töskur mega vera í stofu 2. Val á verkefnum hefst 13:30: teikning eða pappírsgerð. Verkefnunum lýkur 14:30. Efni er til staðar.

Spjald B · Móttaka

Drykkir eru ekki í boði; gestir taka eigin drykk með. Gestgjafinn getur hitt þá sem koma seint við aðalinnganginn 13:45 og fylgt þeim inn í stofu 2 og síðan að verkefnunum. Ekkert hefur verið ákveðið um ljósmyndir.

□ Síðari skilaboð

Hej! Jeg kommer først klokken 13.40. Jeg vil gerne tegne. Hvor skal vi mødes? Hilsen Maja.

Í gildu svari byrja hinir 13:30; Maja hittir gestgjafann 13:45 við aðalinnganginn. Töskur í stofu 2, val milli teikningar og pappírsgerðar, efni á staðnum en drykkir ekki. Öll dagskráin færast ekki til 13:45 vegna eins gests. Dæmi um lokasetningar: *Maja, jeg møder dig ved hovedindgangen klokken 13.45. Så går vi til lokale 2 med din taske. Du kan tegne bagefter.*

■ Eftir viku og einstaklingsmat

Nýtt stutt spjald: *Velkommen til læseklubben. Vi mødes ved bibliotekets skranke klokken 15.10. Tasker skal stå i skabet. Tag din egen bog med. Vi slutter 15.50.* Gestur spyr hvort hann megi koma 15:20. Nemandinn þarf að spyrja um leyfi; tímarnir einir segja ekki hvort það megi koma seinna. Safnið þremur orðasamböndum sem nemandinn man án stuðnings og einu óundirbúnu svari, ekki aðeins endurlesnum leiðbeiningum.

Metið hvert fyrir sig: réttar upplýsingar, gagnsemi leiðbeininganna, tillit til lesandans, framburð og viðbrögð. Skráðið stuðning, skjáttexta, handrit og endurspilun.

9. bekkur Kaflar 13–20

13. KAFLI

Kennsluleiðbeiningar · 9. bekkur

Det skete i går

Þetta gerðist í gær

13

Í ÞESSUM KAFLA

● Notkun og aðgreining	35	● Hljóðhandrit	36
● Lausnir og viðmið	35	● Sjálfstætt munnlegt viðfangsefni	37
● Svartspjald fyrir 8. hluta	36	● Skráning	37
● Einkakort · afhendið hvorum nemanda sitt kort	36		

● Notkun og aðgreining

Hljóðhandritin eru fullbúinn lestrartexti. Ef upptaka er ekki tiltæk les kennari handritið skýrt og á eðlilegum hraða; skráið upplestur sem stuðning. Gefið tíma til að hlusta aftur og skráið hvort nemandi notaði afrit. Nemandi má segja skáldaða sögu og flytja hana í einrúmi.

Myndaröðin í 1. hluta er sameiginleg kveikja og styður fyrstu hlustunina. Staðsetning töskunnar við stól er því ekki sjálfstætt matsatriði um óstudda hlustun. Hjálmásagan í A05 er sjálfstætt yfirfærsluverkefni.

● Lausnir og viðmið

- 1 Atriði úr lýsingunni: hópur gengur inn; nemandi setur tösku við stól; hópurinn fer út; nemandinn kemur aftur einn. Hvar taskan er núna vitum við ekki. Takið við hvaða gagnlegri spurningu sem er. Dönsk dæmi: *En gruppe kommer ind. En elev sætter en taske ved en stol.*
- 2 A01: gula taskan hvarf; þau leituðu í salnum og spurðu sjálfboðaliða. Tafla: hópurinn fór í íþrótt- og afþreyingarhús (*aktivitetshal*); sögumaður setti töskuna við stól nálægt dyrunum og hjálpaði Jonasi með borð; tók eftir vandanum á biðstöðinni; sjálfboðaliði hafði upplýsingar. Nemandi þarf ekki sama orðalag.
- 4 Röð prentaðra atriða, í röð listans: 4, 1, 6, 3, 2, 5. Svör: *madpakke, notesbog og en grøn drikkeflaske; Han ventede ved bussen; En frivillig lagde tasken i receptionen; Nej, det vidste hun ikke; måske (tænkte og Men det vidste hun ikke styðja líka).* Leiðréttið skýringuna „taskan var stolin“ með vísun í textann.
- 5 *I går fandt jeg min jakke. Vi ventede ved indgangen. Hun gik ind i salen. I går havde vi en bog med. I går ventede vi ved bussen.* Ný setning, t.d.: *Bagefter gik vi hjem.* Aðrar réttar setningar gilda.
- 6 Fyrirmynd: upphaf = ferð á bókasafn; vandamál = sprungið dekk; niðurstaða = þau gengu heim og hjólið varð eftir. Emil fer í tónlistarstofuna, setur jakkann á stól, finnur hann ekki eftir tímann og finnur hann á öðrum stól. Ekki kemur fram hver færði jakkann; spurning um það er góð þótt svarið sé *Det ved jeg ikke.*
- 7 Taskan er í móttökunni í húsinu. Sækja þarf hana fyrir klukkan 17 í dag, biðja um gulu töskuna og lýsa hlut í henni. Óþarft er að fara inn í salinn. Hver fann töskuna skiptir ekki máli fyrir vininn. A03: litur og innihald.
- 8 Dæmi: *Hej! Jeg har glemt en rød taske i salen. Min matematikbog ligger i den, og mit navn står i bogen. Har I fundet den? Tak for hjælpen.* Svartspurning: *Hvilken bog ligger der i tasken?* Ekki krefjast þessa eina orðalags.
- 9 Sjá einkakort. A06 er samanburður eftir samtalið, ekki nýtt óstutt mat: skrifstofan lokar 15.50; áætlun um komu 15.55 gengur ekki.
- 10 Nora þurfti að ná strætó; Aron hafði samið um að verða samferða systur sinni. Nora segir beinlínis að hún hefði viljað vera lengur (*Jeg ville gerne blive ...*). Hvorug frásögnin styður alhæfingu um alla unglinga. Dæmi: *Nora gik tidligt, fordi hendes bus kørte klokken fire. Aron skulle mødes med sin søster. Vi ved ikke, om de syntes, at dagen var kedelig.* Spurning 5 er opin, t.d. *Måske skal man hjem og passe en lillebror.*
- 11 A05: hjálmurinn var á bekk við hjólin; Malik fór inn eftir íþróttaskóm; hjálmurinn var horfinn þegar hann kom út; Signe fann hann á gólfinu við dyrnar og afhenti húsverði. Malik veit ekki hvernig hjálmurinn fór á gólfið. Miðinn: vinurinn þarf að koma eftir klukkan 13, ekki 12.30, því skrifstofan er lokað 12–13. Frásögn nemanda er metin fyrir skiljanlega röð, þátið, skýr aðalatriði og aðgreiningu eigin viðbóta.
- 12 Upprifjun: *Først ventede vi. Så fandt vi bogen. Hvad skete der bagefter?*

Svarspjald fyrir 8. hluta

Afhendið aðeins viðtakanda eftir fyrstu skilaboð: *Der er fundet to røde tasker. Du har brug for at vide, hvilken bog der ligger i tasken.*

Einkakort · afhendið hvorum nemandi sitt kort

Kort A

Du gik fra hallen klokken 14.10. Din taske er blå. Der ligger hovedtelefoner i den. Du kan være ved kontoret klokken 15.55. Spørg, om din taske er fundet, og om du kan hente den.

Kort B

En blå taske kom til kontoret klokken 14.25. Der ligger hovedtelefoner i den. Kontoret lukker klokken 16. Spørg, hvornår den anden gik, og hvad der ligger i tasken. Du ved ikke, hvem tasken tilhører.

Ný skilaboð til B eftir fyrstu áætlun

Kontoret lukker ti minuttir tidligere í dag. Fortæl det til den anden.

Áætlun klukkan 15.55 gengur þá ekki. Nemendur geta samið um komu fyrir 15.50 eða spurt um annan tíma; opnunartími næsta dags er ekki gefinn og má ekki búa hann til. Báðir eiga að spyrja, svara og staðfesta.

Hljóðhandrit

13

B2-C01-A01

I går tog vores klasse bussen til en aktivitetshal. Jeg havde en gul taske med. Først satte jeg den ved en stol tæt på døren. Så hjalp jeg Jonas med et bord. En frivillig flyttede nogle stole, men det så jeg ikke. Vi spillede, og bagefter gik vi ud til bussen. Ved stoppestedet opdagede jeg, at min taske manglede. Læreren og jeg gik tilbage. Stolen var væk! Jeg tænkte, at nogen måske havde taget tasken med hjem. Vi spurgte en frivillig. Hun havde lagt den i receptionen. Jeg fandt min grønne flaske og min notesbog i den. Det var den rigtige taske. Vi gik tilbage til bussen, som stadig ventede.

B2-C01-A02

Vi var i en aktivitetshal i går. Min gule taske stod først ved en stol nær døren. Jeg hjalp Jonas med et bord og begyndte at spille. Imens flyttede en frivillig nogle stole. Da vi bagefter stod ved bussen, opdagede jeg, at tasken ikke var med. Jeg gik tilbage med læreren. Vi kunne ikke finde stolen, men en frivillig kunne hjælpe. Hun havde fundet tasken og lagt den i receptionen. Min grønne flaske og notesbog lå stadig i den. Heldigvis ventede bussen, da vi kom tilbage.

B2-C01-A03

Lea Hej. Jeg har glemt min taske. Kan du hjælpe mig?
Sara Ja. Hvilken farve har den?
Lea Den er gul.
Sara Der er to gule tasker. Hvad ligger der i din?
Lea En notesbog og en grøn drikkeflaske. Og min madpakke.
Sara Så er det nok den her. Vil du se efter?
Lea Ja, det er den. Tusind tak!
Sara Selv tak. Godt, at vi fandt den.

B2-C01-A04

I går tog vi bussen. Først ventede vi. Så fandt jeg tasken. Bagefter gik vi tilbage. Til sidst sagde vi tak. Hvad skete der bagefter?

B2-C01-A05 sjálfstætt verkefni

Jeg hedder Malik. I går cyklede jeg tilbage til skolen efter undervisningen. Jeg skulle hente mine sportssko. Jeg lagde min hjelm på bænken ved cyklerne og gik ind. Da jeg kom ud igen, var hjelmen væk. Jeg ledte ved min cykel og under bænken, men den var der ikke. Så kom Signe ud. Hun havde fundet hjelmen på gulvet ved døren og afleveret den til pedellen. Jeg ved ikke, hvordan den kom fra bænken til gulvet. Pedellens kontor var allerede lukket. Derfor gik jeg hjem med cyklen. I morgen vil jeg spørge, hvornår jeg kan hente hjelmen.

B2-C01-A06

Hej! Der er en ændring. Kontoret lukker klokken femten halvtreds i dag, ikke klokken seksten. Hvis du vil hente tasken i dag, skal du komme før femten halvtreds. Ring, hvis du ikke kan nå det, så kan vi aftale, hvad du gør.

Sjálfstætt munnlegt viðfangsefni

Notið þetta kort í stað eigin sögu í 12. hluta ef nemandi hefur lagt söguna á minnið. Afhendið eftir æfingu: *Du gik ind i et klasselokale. Der var ingen. På døren stod der, at gruppen var flyttet til biblioteket. Du fandt gruppen der. Gefið eina mínútu til að skrifa þrjú stikkorð. Spyrjið síðan: Hvað ville du gøre, hvis gruppen heller ikke var der? Svarið er opið en þarf að bregðast við spurningunni. Metið skiljanleg viðbrögð, ekki vald á skilyrðishætti. Óformlegt samtal (C01-S) byggist á 6. og 12. hluta; samtalið í 9. hluta styður almenn samskipti.*

Skráning

Skráið röð og aðalatriði, sagnir sem bera merkingu, eigin spurningu, svar við nýrri spurningu og stuðning. Gefið eina markvissa endurgjöf, t.d. „Röðin var skýr. Breyttu *finder* í *fandt* þegar þú segir frá gærdeginum.“ Varðveitið fyrstu og endurskoðaða útgáfu. Verkefnið staðfestir ekki eitt og sér hæfniprep.

Venner og fællesskab

Vinátta og samvera

14

Í ÞESSUM KAFLA

● Notkun	38
● Svör	38
● Einkakort	39
● Sex hljóðhandrit	39
● Nýtt sjálfstætt verkefni	40

Notkun

Notið skáldaðar aðstæður. Biðjið nemendur ekki að nefna bekkjarfélaga sem eru útundan eða leysa raunverulegan vináttaúgreining. Viðmið eru skýr merking, gagnleg spurning og sanngjörn greinargerð, ekki persónuleiki. Skráðið hlustunarstuðning. Dæmin um Liv og Birki sýna ólíkar aðstæður, ekki þjóðareinkenni.

Svör

14

- 1 Laugardagur og veggspjald eru ákveðin; stað, tíma og nákvæma merkingu *senere* vantar. Dæmi: *Hvornár kan du komme?*
- 2 A01: Freja hélt klukkan tíu (eins og síðast); Sami hélt eftir hádegi því hann átti að hjálpa heima um morguninn. Nú: Sami kemur hálftrö, þau vinna til þrjú og byrja á fyrirsögninni. Enginn tími var ákveðinn fyrir fram. Spurningin *Hvornár kan du komme i dag?* færir þau nær lausn. A02: *om formiddagen, efter frokost, et tidspunkt* heyrast; *på søndag* ekki. Þögn getur merkt hik en sannar ekki tilfinningu.
- 3 *Hun ville lave en plakat til byttedagen. Fordi de begyndte klokken ti sidste gang. Der stod kun »på lørdag«.*
- 4 Tvö atriði nægja: Sami hafði hugmynd að fyrirsögn; hann þurfti að hjálpa heima um morguninn; hann hafði nefnt það fyrr í vikunni; hann gat komið hálftrö. Næst: skrifa nákvæman tíma (upphaf og lok) strax.
- 5 1 upplýsingar; 2 túlkun án staðar; 3 spurning; 4 upplýsingar; 5 túlkun (órökstudd alhæfing). Túlkun í spurningu: *Vil du stadig gerne lave plakaten?* Breytt ásökun: *Du skrev, at du kommer senere. Vil du stadig være med?*
- 6 *Jeg går nu, fordi jeg skal nå bussen. Vi finder et andet rum, fordi vi ikke kan være her. Hun spørger igen, fordi hun ikke forstår beskeden.* Í töluðu máli heyrir líka *fordi jeg kan ikke ...*; kennið ritmálsröðina en metið skiljanlega merkingu.
- 7 Halda aðgreindu: A meinti eftir hádegi, B hélt fyrir hádegi; hvorugt staðfesti tíma; næst þarf að ákveða nákvæman tíma. Hvorugt er gert sekt.
- 8 Dæmi: *Hej alle! Vi skal mødes og arbejde videre med vores projekt. Vi har to muligheder: fredag efter skole eller lørdag klokken to. Skriv, hvilken dag der passer jer bedst. Hvis I ikke kan komme, er det helt i orden. I behøver ikke at forklare hvorfor. Hvilken dag vælger I?* Svar við fyrirspurninni: *Det ved jeg ikke endnu. Jeg spørger gruppen og vender tilbage.* A03: Ida á tíma á bókasafninu og er tuttugu mínútur að ganga til baka; hún vill taka þátt og býðst til að skrifa hluta textans fyrir fram.
- 9 Sjá einkakort.
- 10 Liv þarf að vita lokatíma vegna strætó. Dönsk fyrirmynd: *Onsdag passer måske bedre, fordi han ofte kan blive efter skole om onsdagen.* Fimmtudagsæfing takmarkar Birki. Bæði þurfa upplýsingar fyrir fram til að skipuleggja sig. Tvö dæmi styðja enga alhæfingu um alla danska unglinga. Boð, t.d.: *Vi holder et onlinemøde onsdag eller fredag fra klokken 14 til 15. Hvilken dag passer dig?*
- 11 A05: Kim þarf hátalarann á föstudag klukkan tvö fyrir litla tónleika; Noor hélt að hún mætti skila honum eftir skóla á föstudag. Aðeins „föstudagur“ var ákveðinn. Nýtt samkomulag: Noor kemur með hátalarann á föstudagsmorgun og skilur hann eftir hjá kennaranum fyrir fyrstu kennslustund, ef kennarinn getur tekið við honum; Kim spyr kennarann. Ritunin (80–110 orð) er metin fyrir báðar upphaflegu hugmyndirnar, ástæðu, samkomulag, óstaðfesta móttöku kennara og hlutlaust orðalag. Mikkel og Ava: hægt er að spyrja um annað statíf eða finna annan tíma; hvorugt er staðfest. Dæmi: *Kan du aflevere det torsdag morgen i stedet?*
- 12 A06 nefnir nákvæman dag, stað, upphaf og lok og hver kemur með hvað; hver þrjú þeirra sem er gilda.

Einkakort

A

Du kan mødes lørdag fra klokken 14. Du vil helst være et roligt sted. Du skal hjem klokken 15. Spørg om steder og tider. Du kender ikke de ledige rum.

B

Bibliotekets grupperum er ledigt fra 14 til 15. Musiklokalet er ledigt fra 15 til 16, men et band øver ved siden af. Du ved ikke, hvornår den anden kan mødes. Spørg.

Breyting til B

Biblioteket lukker klokken 14.30 i dag.

Möguleg niðurstaða er stuttur fundur 14–14.30 ef báðir samþykkja, eða annar dagur sem þarf að kanna. Tónlistarstofan hentar ekki því A þarf að fara heim klukkan 15. Afbrigði án lausnar: A fær kortið *Du kan først komme klokken 14.40*. Þá er rétt að fresta ákvörðun.

Sex hljóðhandrit

B2-C02-A01

- Freja** Hej, Sami. Jeg troede, at du kom klokken ti.
Sami Nå? [Stutt pøgn.] Jeg mente efter frokost. Jeg skulle hjælpe hjemme om formiddagen.
Freja Det vidste jeg ikke. Jeg tænkte på sidste gang.
Sami Skrev vi et tidspunkt?
Freja Nej, det gjorde vi vist ikke. Jeg skrev bare lørdag.
Sami Og jeg svarede bare ja. Undskyld, at mit svar var så kort.
Freja Hvornår kan du komme i dag?
Sami Klokken halv to. Passer det?
Freja Jeg skal gå klokken tre. Kan vi begynde med overskriften?
Sami Ja. Jeg har faktisk en idé til den.
Freja Godt. Så mødes vi her klokken halv to og arbejder til tre.
Sami Det gør vi.

B2-C02-A02

- Freja** Jeg troede, at vi skulle mødes om formiddagen, ligesom sidste gang.
Sami Jeg mente efter frokost, for jeg skulle hjælpe hjemme. Men vi aftalte ikke et tidspunkt.
Freja Nej. Da du skrev senere, vidste jeg stadig ikke, hvornår du kom.
Sami Det kan jeg godt forstå. Jeg kan komme klokken halv to.
Freja Så har vi halvanden time. Jeg skal gå klokken tre.
Sami Det passer. Lad os begynde med overskriften. Jeg har en idé.
Freja Fint. Halv to til tre. Næste gang skriver vi tiden med det samme.

B2-C02-A03

Jeg hedder Ida. Jeg vil gerne være med til at lave plakaten. Jeg kan bare ikke være på skolen klokken to. Jeg har en aftale på biblioteket, og bagefter tager det tyve minutter at gå tilbage. Jeg kan være der klokken halv tre. Kan vi begynde lidt senere? Hvis ikke, kan jeg måske lave noget af teksten, før vi mødes.

B2-C02-A04

[Fyrst hlutlaust, síðan opið spurnartónfall; ekki leikin reiði.] Hvad mener du? Hvad mener du? Mener du før eller efter frokost? Det var ikke det, jeg mente. Jeg kan ikke komme, fordi jeg ikke har tid. Skal vi finde en anden dag? Passer det dig?

B2 - C02 - A05 sjálfstætt verkefni

- Kim** Noor, hvornár kan du aflevere højtaleren? Jeg skal bruge den fredag klokken to.
- Noor** Jeg troede, at jeg kunne aflevere den efter skole på fredag. Vi aftalte bare fredag.
- Kim** Ja, men vores lille koncert begynder klokken to. Kan du komme tidligere?
- Noor** Jeg kan ikke komme hjem efter den midt på dagen. Men jeg kan tage den med om morgenen.
- Kim** Kan du stille den hos vores lærer før første time?
- Noor** Ja, hvis læreren kan tage imod den.
- Kim** Det spørger jeg om. Indtil da er planen ikke helt sikker.
- Noor** Godt. Skriv til mig, når du ved det. Så tager jeg højtaleren med fredag morgen.

B2 - C02 - A06

Hej alle. Nu har vi aftalt tiden. Vi mødes i dag, lørdag, klokken halv to i vores klasselokale. Vi arbejder til klokken tre. Freja tager papir med, og Sami har en idé til overskriften. Hvis nogen ikke kan komme, må de gerne skrive det. De behøver ikke forklare hvorfor. Næste gang skriver vi både sted, starttid og sluttid i invitationen.

A05: spilið tvisvar án afrits; skráið fleiri spilanir eða afrit sem stuðning.

Nýtt sjálfstætt verkefni

14

Afhendið: *Du vil gerne være med, men kan først komme klokken 16. Du ved kun, at mødet begynder 15.30. Spørg, hvor længe det varer.* Kennari svarar óundirbúið: *Kun til 15.50.* Nemandi þarf að bregðast við raunverulegri hindrun, t.d. biðja um annan verkþátt eða annan fund. Ekki krefjast samkomulags þegar upplýsingarnar leyfa það ekki.

Skráið hvort báðar afstöður komu rétt fram, hvort spurning bætti upplýsingar, hvort ástæða var skiljanleg og hvort óvissa hélst sýnileg. Gefið aðskilda endurgjöf um málfar og samskipti.

15. KAFLI

Kennsluleiðbeiningar · 9. bekkur

Pá skærmen

Á skjánum

15

Í ÞESSUM KAFLA

● Afmörkun og lausnir	41
● Einkakort	42
● Hljóðhandrit	42
● Sjálfstætt samtal og mat	43

● Afmörkun og lausnir

Prentaða leikritið gefur aðgang að allri sögunni en jafngildir ekki áhorfi á fullgerða mynd. Skráið ekki hlustun ef nemandi aðeins les. Engin upptaka hefur verið mæld; setningin um þrjár mínútur er dæmi um fullyrðingu sem ekki er hægt að staðfesta úr handritinu.

1–3. Upprifjun: *Hvad mener du?* Takið við spám sem eru orðaðar sem spár. Á lyklinum er eitthvað blátt, kortið gefur verkefni, fullorðnir vísa áfram, kassinn er tómur og þau ákveða að safna hugmyndum fyrir skiptimarkaðinn. Persónurnar fá leyfi áður en þær opna kassann. Ekki segja frá niðurstöðunni áður en seinni hlutinn er lesinn. Svar: *De finder en tom kasse. De vil samle forslag til byttedagen i den.*

- 4 Flokkun: 1 má athuga; 2 skoðun; 3 má athuga; 4 of við fullyrðing; 5 skoðun/eigin upplifun, afmörkuð með *for mig*. *Manuskriptet har seks scener* má athuga í textanum; lengd myndar krefst upptöku og mælingar. Svarlíkan: *Jeg ved ikke, hvor lang filmen er. Manuskriptet har seks scener.*
- 6 Dönsk svör: 1 *Til en gruppe, som gerne vil gætte med.* 2 *Han synes, at de voksne hjælper for meget.* 3 *Elin nævner anden scene og den sidste replik; Yusuf nævner Noahs kommentar om stolen i fjerde scene.* 4 *Elin læste teksten, mens hun hørte den; Yusuf læste navnene med anden gang.* 5 *Nej. Han skriver, at slutningen passer godt til en samtale om at dele.* Sameiginlegt: bæði skilja söguna og textastuðningur hjálpaði báðum; munur: þau meta ólíkt hve mikið er eftir að giska á. A03: Elin nefnir að Asta stöðvar Noah og að hlé gefa tíma til að hugsa; Yusuf nefnir hjálp fullorðinna og spaugilegu stóltillöguna.
- 7 Fyrirmynd: fyrsta setning er efni; önnur skoðun og dæmi; þriðja segir hvað er enn opið; síðasta nefnir lesanda.
- 8 Samanburður þarf tvö atriði eða skýrt samhengi. Hann má vera mat ef það kemur fram (*jeg synes, for mig*). A04: *kortere fær áherslu sem andstæða við bedre.*
- 9 Samantektin á að eigna skoðanir réttum aðila, nefna stuðning úr texta og sleppa endinum.
- 10 Dæmi: *Har I en kort film med tydelig tale og danske undertekster? Vi vil gerne høre om historien, men ikke om slutningen. Den blå nøgle kunne passe, fordi man får nye spor lidt ad gangen. Vi skal først undersøge, hvor lang den version er, og om den har undertekster.* Hópurinn þarf skjátexta (*undertekster*); afrit getur verið viðbótarstuðningur.
- 11 Sjá einkakort. Ekki velja útgáfu án skjátexta þegar skjátexti er skilyrði.
- 12 Metið rétt efni án endis, skýra eignun skoðunar, viðeigandi dæmi, tiltekinn lesanda og samfelldan texta; 110–140 orð.
- 13 A05: *Den forkerte taske*; tveir nemendur taka töskur hvor annars í misgripum; gagnrýnandanum finnst sagan róleg en ekki leiðinleg og nefnir að nöfnin á matarpokunum leysa málið. Hann þarf að kanna hvort myndbandsútgáfan hefur skjátexta. Atriðið um Liv sýnir samvinnu, stuðning gestsins og breytingu frá upplestri yfir í eigin orð. Ólíkar skoðanir gilda ef dæmið styður þær.
- 14 A06: *Hvilken scene tænker du på?* leiðir til skýrrar tilvísunar. Metið skiljanlega áherslu, ekki tiltekinn hreim.

15

Einkakort

A · þarfir

Gruppen har højst fire minutter. Der skal være danske undertekster. Gruppen vil helst se en lille gåde. Spørg, hvilke film B har, og hvordan de er.

B · úrval

Ifølge oversigten: Den blå nøgle: tre minutter, danske undertekster, en gåde. Den sidste bold: fem minutter, ingen undertekster, en sportshistorie. Spørg, hvad gruppen har brug for.

Breyting til B

Underteksterne til Den blå nøgle virker ikke i den kopi, du har. Du ved ikke, om der findes en anden kopi.

Viðunandi niðurstaða: kanna hvort til er eintak með skjátexta og fresta valinu. Óstaðfest eintak má ekki verða að lausn.

Hljóðhandrit

B2-C03-A01

Lesið með hléi eftir þriðju senu. Sögumaður les senuheitin; kennari og bókavörður hafa ólíkar raddir. Upplesinn texti:

Fortæller	Scene et. I klasselokalet.
Asta	Der ligger en nøgle på bordet.
Noah	Er det din?
Asta	Nej. Se, der er noget blåt på den.
Noah	Og et kort. Der står: »Find et sted til noget, andre kan bruge.«
Asta	Det lyder som en opgave. Men fra hvem?
Fortæller	Scene to. På gangen.
Noah	Måske passer den til skabet her.
Asta	Vent. Vi kan ikke bare åbne andres skabe.
Noah	Nej. Vi spørger læreren først.
Lærer	Nøglen hører til jeres fælles opgave. I skal ikke åbne private skabe. Se efter noget med et blåt mærke.
Fortæller	Scene tre. Ved bibliotekets dør.
Asta	Der er et blåt skilt ved døren. Er det her?
Noah	Døren er allerede åben. Det ville være en mærkelig nøgle.
Asta	Lad os spørge, før vi går videre.
Fortæller	Scene fire. Ved skranken.
Bibliotekar	Jeg kender opgaven, men jeg vil ikke fortælle slutningen. Kig efter noget, som kan flyttes.
Noah	Noget, der kan flyttes? En stol?
Asta	Stole har sjældent nøglehuller.
Noah	Det var også bare et forslag!
Fortæller	Scene fem. Under bordet.
Asta	Der står en lille kasse under bordet. Den har et blåt mærke.
Noah	Må vi prøve nøglen?
Bibliotekar	Ja. Den kasse er en del af opgaven.
Asta	Den passer! Men kassen er tom.
Fortæller	Scene seks. En ny begyndelse.
Noah	Det var godt nok en kort skattejagt.
Asta	Der står noget på indersiden af låget: »Kassen er ikke til det, I finder. Den er til det, I vil dele.«
Noah	Vi kan lægge forslag til klassens byttedag i den.
Asta	Ja. Men også et papir til dem, der hellere vil låne end bytte.
Noah	Så skal vi tilbage til klassen.
Asta	Med en tom kasse?
Noah	Med plads til noget.

B2-C03-A02

Asta og Noah finder en nøgle og et kort i klassen. Der er noget blåt på nøglen. Kortet beder dem finde et sted til noget, andre kan bruge. Noah vil prøve et skab, men Asta stopper ham, og de spørger læreren. Læreren siger, at de skal lede efter et blåt mærke. På biblioteket får de et nyt spor: Det, de leder efter, kan flyttes. De finder en lille kasse under et bord. Bibliotekaren giver dem lov til at prøve nøglen. Den passer. Kassen er tom. Men i låget står der, at kassen er til noget, de vil dele. De beslutter at samle forslag til klassens byttedag. Nu har den tomme kasse et formål.

B2-C03-A03

- Elin** Jeg kan lide, at Asta stopper Noah, før de åbner noget. I anden scene stopper hun Noah ved skabet. Det gør historien mere troværdig for mig.
- Yusuf** Det forstår jeg. Jeg synes bare, at de voksne hjælper for meget. Bibliotekaren siger, at de skal finde noget, som kan flyttes. Så er der ikke så meget tilbage at gætte.
- Elin** Måske. Men pauserne gav mig tid til at tænke.
- Yusuf** Jeg kunne bedst lide Noahs forslag om stolen. Det var lidt fjollet på en sjov måde.

B2-C03-A04

- A** Den tredje scene er kortere end den anden.
- B** Mener du bedre?
- A** Jeg sagde KORTERE, ikke bedre. Den er lettere at forstå for mig.
- B** Jeg er ikke enig, fordi jeg ikke forstår det sidste spor.
- A** Hvilken scene tænker du på?

[Hástafir merkja áherslu, ekki hróp.]

B2-C03-A05

sjálfstætt verkefni

Jeg har læst historien Den forkerte taske. To elever tager hinandens tasker ved en fejl efter en tur. Jeg synes, at historien er rolig, men ikke kedelig. Den bedste detalje er, at de ikke begynder at skændes. De åbner madposerne og ser, at navnene ikke passer. Derfor kan de forklare fejlen. Vi behøver ikke gætte på, hvem der prøver at snyde, for teksten siger ikke, at nogen gør det. Jeg vil anbefale historien til nogen, som vil tale om små misforståelser. Der findes både en indlæst version og en videoudgave. Jeg ved ikke, om videoudgaven har undertekster. Det vil jeg undersøge, før jeg vælger den til vores gruppe.

B2-C03-A06

- Interviewer** Du siger, at historien er tydelig. Hvilken scene tænker du på?
- Anmelder** Den scene, hvor Asta læser ordene i låget. Før troede jeg, at de skulle finde en skat. Nu forstår jeg, hvorfor kassen er tom.
- Interviewer** Vil du fortælle det i en anmeldelse til nogen, som ikke kender historien?
- Anmelder** Nej, så røber jeg slutningen. Jeg vil hellere skrive, at sidste scene ændrer betydningen af kassen.
- Interviewer** Hvem ville du anbefale den til?
- Anmelder** En gruppe, der vil tale om forskellige måder at dele på.

Sjálfstætt samtál og mat

Viðtalið fer fram í 14. hluta. Spyrillinn fær aðeins: *Du har ikke læst historien. Spørg, hvorfor anmelderen valgte netop den scene, og om anmeldelsen røber for meget.* Gagnrýnandinn fær ekki spurningarnar fyrir fram. Metið rétt efni, skýra eignun skoðunar, viðeigandi dæmi, svörun og viðtakanda. Aðgreinið sjálfstætt svar frá handriti. Stuðningur getur verið ein umsögn í senn eða fjögurra reita skipulag; skráið afrit og skjátexta sem stuðning.

Pá tur

Á ferð

16

Í ÞESSUM KAFLA

● Lausnir og forsendur	44
● Einkakort	45
● Sex hljóðhandrit	45
● Heimildapakki B2-CULT01	46
● Mat og stuðningur	46

■ Lausnir og forsendur

- 1 Koma í síðasta lagi 13.20, inngangur án trappa, verð að hámarki 35 kr. á mann; verkstæðið byrjar 13.30. Komutíminn ræður valinu, ekki brottfarartíminn einn. „Fyrir 13.20“ og „í síðasta lagi 13.20“ eru ekki alveg sama viðmið; kennið seinna orðalagið.
- 2 B er til hægri við A (með bakið í stöðina); flatur stígur er á milli; inngangurinn án trappa er á hægri hlið byggingarinnar séð frá götunni og flatur stígur liggur þangað frá biðstöðinni. Lengd stíganna kemur ekki fram.
- 3 Ferðin 12.20 frá A fellur niður; næsti strætó fer 12.40 frá B og á að vera kominn 13.10; miðar á ferðina sem féll niður gilda. „Tuttugu mínútum of seinn“ er rangt: strætóiinn er ekki seinn heldur fellur ferðin niður, nýi strætóiinn fer frá öðrum stað og hópurinn kemur tíu mínútum seinna en áætlað var.
- 4 1 Bus P. 2 P tager 30 minutter, Q tager 50 minutter. 3 Nej. Q kører først, men kommer senere. 4 Q er fremme for sent (13.25), og der er kun en indgang med trapper. 5 Gælder vores billet på bus P?
- 5 Spurningarnar staðfesta áfangastað, tíma, miða og aðgengi. Gefið hrós fyrir gagnlega eigin spurningu.
- 6 *forsinket; aflyst; ti minutter. A04: 13.30; fyrir 14.00; eftir 14.00; í síðasta lagi 13.20; seinkað, ekki aflyst.*
- 7 Ferðin 12.20 fellur niður; fara þarf að B (til hægri við A) og taka strætó 12.40. Tafla, „Nú“: B, 12.40; fara að B; áætluð koma 13.10 (úr tilkynningunni í 3. hluta). Dæmi: *Hej! Vores bus klokken 12.20 er aflyst. Vi tager bussen klokken 12.40 og er fremme klokken 13.10, ti minutter senere end aftalt. Kan nogen fra værkstedet møde os ved sideindgangen?*
- 8 A06: seinkunin er í lagi; hliðarinnangangurinn er lokaður í dag; gestgjafinn tekur á móti hópnum við breiðu dyrnar í garðinum; engar tröppur eru á stígunum þangað frá biðstöðinni; ef þau rata ekki eiga þau að biða við biðstöðina með kennaranum og hringja. Spurning, t.d.: *Hvor begynder stien til gården?*
- 9 Fyrst gengur Y (kemur 13.25, 28 kr., engar tröppur); X kemur fyrr en hefur tröppur við síðasta inngang. Eftir breytinguna uppfyllir enginn kostur öll skilyrði. Ekki þvinga fram val; spyrja þarf hvort verkstæðið geti byrjað seinna eða hvort til er annar kostur.
- 10 1 Tog og togbusser. 2 Aarup. 3 Deres rejse i Rejseplanen. 4 Báðir textar nefna breytingu og hvað farþeginn á að gera. 5 DSB-textinn segir ekkert um miða í strætóferðinni okkar. Íslenska dæmið: ferðin 11.10 fellur niður; ný ferð 11.40 frá biðstöð C; athuga uppfærða áætlun. DSB-textinn gefur engan nýjan brottfarartíma.
- 11 A05: minibussen 9.10 fellur niður; nýr strætó 9.25; fundarstaður er norðurhliðið, ekki aðalinngangurinn; kennarinn fylgir hópnum og enginn á að fara einn að annarri biðstöð; bókasafnið veit af breytingunni; komutími er óstaðfestur. Lesverkefnið: R kemur 10.40, kostar 18 kr. og er án trappa; S kemur 10.55, fimm mínútum of seint, þótt hún sé ódýrari. R er rétta valið.

Einkakort

A

En anden dag. Et andet værksted. I skal være fremme senest 13.30. I har højst 30 kroner hver. Hele ruten skal være uden trapper. Spørg om mulighederne, og gentag den valgte plan.

B

Tur X: afgang 12.50, ankomst 13.20, pris 24 kroner. Der er trapper ved den sidste indgang. Tur Y: afgang 12.45, ankomst 13.25, pris 28 kroner. Ruten er uden trapper. Spørg om gruppens krav.

Breyting til B

Tur Y er nu først fremme klokken 13.40. Der er ingen ny oplysning om adgang på tur X.

Leita þarf leyfis fyrir seinni komu eða nýs kosts; kortin gefa ekkert slíkt leyfi. Aðgengi er skilyrði, ekki atriði sem má fórna. Afrit A01, A03 og A06 eru afhent eftir fyrstu hlustun. Notið nákvæman texta handritsins; tölur mega standa sem tölustafir.

Sex hljóðhandrit

B2-C04-A01

Opmærksomhed, tak. Bussen til værkstedet klokken tolv tyve fra stoppested A er aflyst i dag. Den næste bus går klokken tolv fyrre fra stoppested B. Den er planlagt til at være fremme klokken tretten ti. B ligger til højre for A. Brug gangstien mellem stoppestederne. Billetter til den aflyste afgang gælder på denne bus. Spørg ved informationen, hvis I har brug for hjælp.

B2-C04-A02

Der er en ændring på turen til værkstedet. Bussen klokken tolv tyve kører ikke. I skal derfor ikke vente ved A. Gå til stoppested B, som ligger til højre for A. Den næste bus går derfra klokken tolv fyrre. Den forventes at være ved værkstedet klokken tretten ti. Hvis I har billet til den aflyste afgang, kan I bruge den på den nye bus. Oplysningerne gælder dagens tur til værkstedet.

B2-C04-A03

Elev Undskyld, kan du hjælpe os? Bussen er aflyst.
Medarbejder Ja. Hvor skal I hen?
Elev Til værkstedet. Vi skal være der senest klokken tretten tyve.
Medarbejder Tag bussen fra B klokken tolv fyrre. Den er fremme ved værkstedet klokken tretten ti.
Elev Gælder vores billet også der?
Medarbejder Ja, billetten til den aflyste afgang gælder på den bus.
Elev Og kan vi komme ind uden trapper?
Medarbejder Ja. Brug stien til indgangen på højre side.
Elev Så går vi til B og tager bussen tolv fyrre. Tak!

B2-C04-A04

Lyt til fem korte eksempler. Et: Vi mødes klokken halv to om eftermiddagen. To: Vi skal være der før klokken to. Tre: Vi kommer efter klokken to. Fire: Vi skal være fremme senest klokken tretten tyve. Fem: Bussen er forsinket. Den er ikke aflyst.

B2-C04-A05 sjálfstætt verkefni

Besked til gruppen, der skal til biblioteket. Minibussen klokken ni ti er aflyst. I får en anden bus klokken ni femogtyve. Mødestedet er også ændret. Bussen holder ved nordporten, ikke ved hovedindgangen. Jeres lærer følger jer derhen. Tag ikke alene hen til et andet stoppested. Biblioteket har fået besked om ændringen. Vi har endnu ikke en bekræftet ankomsttid. Læreren spørger chaufføren, når bussen kommer.

B2-C04-A06

Hej, det er værkstedet. Tak for jeres besked. Det er i orden, at I kommer ti minutter senere. Men sideindgangen er lukket i dag. Jeg møder jer i stedet ved den brede dør i gården. Der er ingen trapper på stien fra stoppestedet til den dør. Hvis I er i tvivl om vejen, så vent ved stoppestedet med læreren og ring til os.

■ Heimildapakki B2-CULT01

Frumheimild lesin 22. október 2026: DSB, tilkynning um Odense–Fredericia. Síðasta uppfærsla var merkt 20. október klukkan 12. Þar kom fram að lestarferðir hefðu hafist á ný 19. október en svæðislestir stöðvuðu ekki í Aarup. Rútur í stað lesta tengdu Gelsted, Aarup og Bred. Farpegum var bent á að kanna ferðina í Rejseplanen fyrir brottför og ferðatími gæti enn verið lengri. Nemendabókin notar stutta eigin endursögn þessara atriða; engar myndir, merki eða heill texti eru endurbirt.

Tilkynningin er söguleg heimild frá tilteknum degi, ekki nógildandi ferðaáætlun.

■ Mat og stuðningur

16

Skráið hvort beiðni um aðstoð og staðfesting í 9. hluta voru með eða án stuðningssetninga. Metið val sem uppfyllir skilyrðin eða rökstudda ákvörðun um að spyrja frekar. Athugið sérstaklega brottför og komu, *för/efter/senest*, óstaðfesta miðareglu og viðbrögð við breytingu. Stórar tölur, töflulestur og endurhlustun eru stuðningur; skráið afrit þegar hlustun er metin. Ný spurning eftir kynningu: *Hvad gør du, hvis indgangen er lukket?* Svarið má vera beiðni um aðstoð frekar en tilbúin leið.

17. KAFLI

Kennsluleiðbeiningar · 9. bekkur

En grønnere hverdag

Umhverfissvænni hversdagur

17

Í ÞESSUM KAFLA

● Afmörkun og lausnir	47
● Einkakort	48
● Hljóðhandrit	48
● Ný sjálfstæð spurning	49

● Afmörkun og lausnir

Engir útreikningar á losun eru lagðir fram. Ef bekkurinn vill gera raunverulega tilraun þarf fyrst að staðfesta reglur skólans um pappír og einkaupplýsingar.

1–3. Spurningar í 1. hluta: einkaupplýsingar, hvort blaðið hentar og hvaða verkefni á að vinna. Svör í 3. hluta: 1 *Læreren*. 2 *Alle elever, der har brug for det*. 3 *Ellers kan de ikke sammenligne tallene*. 4 *Den samlede miljøpåvirkning*. Ark og side eru ekki sama talning. Seinni nemandinn hefur rétt fyrir sér: blöð með einkaupplýsingum mega ekki fara í bakkann þótt bakhliðin sé auð.

- 4 A01: bakki fyrir samþykkt uppkastsblöð; tvær vikur; óvíst hve mikill munurinn verður og hvers vegna. A02: prentuð verkefni verða áfram í boði og pappír með einkaupplýsingum fer ekki í bakkann; sama talningarregla báðar vikurnar; ólík verkefni geta skýrt hluta af muninum.
- 5 1 120 og 90. 2 30 færre. 3 Nej. 4 Nej. 5 T.d. *hvilke opgaver de lavede*. Þetta eru eldri, ófullkomin gögn; nýja tillagan bætir við grunnviku og verkefnaskrá. Súlurnar eru í hlutfallinu 4:3 og byrja á núlli.
- 6 Óstutt: að allur skólinn sé orðinn umhverfissvænn og að allir eigi að hætta með prentuð verkefni. Dæmi: *Klassen brugte 30 færre nye ark i uge B. Vi ved ikke hvorfor, og vi har ikke målt den samlede miljøpåvirkning*. Skýring: *Måske lavede eleverne færre opgaver på papir i uge B. Det vil vi undersøge ved at skrive opgaverne ned*.
- 7 færre ark; mindre papir; mindre tid. T.d. *Vi prøver bakken, fordi vi vil undgå unødvendige nye ark. Derfor vil vi tælle dem*. A04: án *endnu*, kan og ikke hverfur óvissan og fullyrðingin verður of sterk.
- 8 A varðveitir aðgengi og tekur stuttan tíma, en staðsetningu vantar. B hefur óstaðfest aðgengi. B gæti gengið með prentuðum valkosti fyrir þá sem þurfa og prófun á því hvort skjárinn sést. Ekkert eitt svar er rétt.
- 9 Báðar hliðar þegar það hentar; prentað blað áfram í boði; talið í tvær vikur; sparnaður óþekktur.
- 10 Kjarni svars (nemandi bætir við kveðju og lokaorðum): *Vi vil prøve ændringen i to uger. Nogle opgaver kræver et nyt ark. Hvordan skal vi tælle arkene? Skal vi tælle nye ark og genbrugte ark hver for sig? Vi vil gerne bruge den samme regel begge uger*. A03: nye ark eru blöð tekin úr pakkanum; endurnýtt blöð eru skráð í annan dálk. Báðar spurningarnar, *mener du så alle ark?* og *Tæller vi de genbrugte ark sammen med dem?*, hjálpa fulltrúanum að útskýra.
- 11 Sjá einkakort. Staðsetning þarf nýtt samþykki.
- 12 Takið við ólíkum áætlunum sem nefna aðgerð, kost og galla, aðgengi, talningareiningu, tímabil og hvenær niðurstöður eru ræddar. Gefið ekki stig fyrir skoðun nemanda á umhverfismálum.
- 13 A05: lánuð ílát fyrir efni í eina viku; fyrst þarf að finna geymslustað og ákveða hver þrífur þau. Textinn er annað dæmi: tveir kassar í þrjár vikur, skila hreinum og þurrum, geymsla óákveðin. Ekki blanda tímabilunum saman.
- 14 A06 afmarkar ný blöð, skráir endurnýtt blöð sér, skráir verkefni, heldur prentuðu efni í boði og viðurkennir óvissu.

17

Einkakort

A

Elever skal stadig kunne få trykte instruktioner. Kun rene, ubrugte bagsider må bruges til kladder. Det tager jer fem minutter om ugen at samle papir. Spørg om lærerens regler og tid.

B

Papir med private oplysninger må aldrig komme i bakken. Der er en bakke med en tydelig etiket. Planen er, at bakken skal stå ved printerens. Læreren kan bruge højst ti minutter om ugen på forsøget. Spørg, hvad eleverne har brug for.

Breyting til B

Der er ikke plads til bakken ved printerens. Et andet sted er ikke godkendt endnu.

Bæði nefna skilyrði hins áður en þau ákveða að spyrja um annan stað. Leggið ekki saman fimm og tíu mínútur eins og um sama verk sé að ræða; spyrja má hvað hvor tími nær yfir.

Hljóðhandrit

B2-C05-A01

Vi foreslår en lille bakke med papir til kladder. Nogle ark har en ren bagside. Dem kan vi måske bruge i stedet for et nyt ark. Læreren skal først se, om papiret passer til formålet. Vi vil prøve bakken i to uger. Alle kan stadig få trykte instruktioner, og nogle opgaver kræver et nyt ark. Vi tæller, hvor mange nye ark vi bruger. Men vi ved ikke endnu, hvor stor forskellen bliver, eller hvorfor den opstår. Derfor skriver vi også opgaverne ned. Efter to uger vil vi tale om, hvad der fungerede, og hvad der skal ændres.

B2-C05-A02

Det er et forslag, vi kan undersøge. Men to ting skal være på plads. For det første skal elever stadig kunne få trykte opgaver. For det andet må papir med private oplysninger ikke komme i fællesbakken. Vi skal også bruge den samme tælleregul begge uger. Husk at skrive ned, hvilke opgaver I laver. Hvis den ene uge har mange tegninger og den anden kun en kort tekst, kan det forklare en del af forskellen. Et tal er nyttigt, men det er ikke hele forklaringen.

B2-C05-A03

- Elev** Når du siger, at vi tæller ark, mener du så alle ark?
- Repræsentant** Jeg mener først og fremmest nye ark, som vi tager fra pakken.
- Elev** Tæller vi de genbrugte ark sammen med dem?
- Repræsentant** Nej. Dem skriver vi i en anden kolonne. Ellers kan vi ikke se forskellen.
- Elev** Hvad med et nyt ark, som er trykt på begge sider?
- Repræsentant** Det er stadig ét ark. Vi tæller ikke de trykte sider i den kolonne.
- Elev** Så har vi brug for at skrive reglen over tabellen.
- Repræsentant** Ja. God idé.

B2-C05-A04

Vi bruger færre ark. Vi bruger mindre papir. Det kræver tid. Vi ved ikke endnu, om det virker. Det kan måske hjælpe. Tallene viser ikke hele forklaringen. Derfor vil vi undersøge det.

B2 - C05 - A05**sjálfstætt verkefni**

Vores hold vil prøve at bruge lånte beholdere til materialer i én uge. Vi plejer at bruge små poser, men måske kan beholderne bruges flere gange. Vi er ikke begyndt endnu. Først skal vi finde ud af, hvor beholderne kan stå, og hvem der gør dem rene. Vi vil ikke bare regne med, at nogen tager dem med hjem. Hvis vi finder en løsning, vil vi tælle, hvor mange poser vi bruger i løbet af ugen. Men antallet af poser fortæller ikke alt om materialer, transport og rengøring. Vi vil begynde med et lille forsøg og skrive vores spørgsmål ned.

B2 - C05 - A06

Vi har ændret vores forslag. Vi vil tælle nye ark i to uger og skrive antallet af genbrugte ark i en anden kolonne. Vi skriver også ned, hvilke opgaver vi laver. Elever kan stadig få trykte instruktioner. Papir med private oplysninger skal til læreren og må ikke komme i bakken. Efter to uger ser vi på tallene og spørger, om ordningen var let at bruge. Vi vil ikke kalde en forskel for en sikker virkning, før vi ved mere om forklaringen.

■ Ný sjálfstæð spurning

Eftir kynningu: *Hvad gør I, hvis antallet af nye ark stiger, efter I er begyndt?* Gott svar getur verið að athuga verkefni, talningarreglu og aðgengisparfir. Krefjist þess ekki að nemandi lýsi tilrauninni sem misheppnaðri. Skráið rétta merkingu, fyrirvara, viðeigandi spurningu og tengingar. Skráið stuðning af handriti í matinu. A05: tvær spilarnir, eigin stikkorð leyfð, afrit ekki afhent fyrr en eftir fyrstu svör; skráið viðbótarstuðning eftir þörfum.

Fritid og muligheder

Frítími og tækifæri

18

Í ÞESSUM KAFLA

● Lausnir	50
● Einkakort	51
● Gögn og stuðningur	51
● Hljóðhandrit	51
● Heimildir · B2-CULT02 og B2-CULT03	52

Lausnir

- 1 Opið; t.d. tími, staður, verð, búnaður.
- 2 Ljósmyndasmiðja: 14–16 ára, miðvikudaga 16–17, myndavél til láns, fyrsta skiptið ókeypis. Opnar spurningar (að minnsta kosti tvær): verð fyrir heilt námskeið, laust pláss, hvernig á að skrá sig.
- 3 Lesklúbbur: 14–16 ára, fimmtudaga 15.30–16.30, textar til láns, ókeypis; hópstærð og aðgangur án trappa óstaðfest.
- 4 Alex getur mætt í ljósmyndasmiðjuna og fengið myndavél lánaða en þarf að kanna verð og pláss. Fimmtudagur hentar ekki, svo lesklúbburinn passar ekki. „Fyrsta skiptið ókeypis“ á ekki við um allt námskeiðið. Dæmi: *Alex kan prøve fotoværkstedet, fordi det er om onsdagen. Men Alex skal først spørge om prisen.* A01/A02: skrifa þarf fyrir fram og spyrja um prufupláss; verð fyrir heilt námskeið er enn óþekkt; myndir fara ekki sjálfkrafa á netið.
- 5 Seinni skilaboðin nefna starfið, sýna áhuga og hafa tvær spurningar sem hægt er að svara. Spurningar um ljósmyndasmiðjuna geta varðað verð, skráningu og laust pláss.
- 6 *Jeg vælger ikke tirsdag, fordi jeg ikke kan komme den dag. Jeg vil gerne vide, om jeg skal tage noget med. Jeg vil gerne vide, om jeg kan låne et kamera.* Í töluðu máli heyrir líka *fordi jeg kan ikke ...*; kennið ritmálsröðina en metið skiljanlega merkingu.
- 7 Öll fimm atriðin og að aðeins fyrsta skiptið er ókeypis. Dæmi: *Hej. Jeg er interesseret i fotoværkstedet, men jeg har ikke et kamera. Jeg kan komme onsdag. Skal jeg tilmelde mig på forhånd? Tak for hjælpen. Hilsen Sigga, 9. klasse.*
- 8 A03: panta þarf myndavélina fyrir tímann; framhaldsspurningin *Hvordan gør jeg det?* hjálpar; ekki þarf síma. Einkakort: teikning passar fyrst; eftir breytinguna þarf að staðfesta prufupláss næsta fimmtudag við vininn.
- 9 1 Forfatterspirer (sögur); Digital Tegning (teikning). 2 Fimmtán ára nemandi er innan aldursmarkanna en pláss er ekki tryggt. 3 Dönsk dæmi: *Hvad koster holdet? Er der en ledig plads? Kan man prøve én gang først?* 4 Nei; tvö námskeið sýna framboð hjá einum aðila, ekki hvað allir unglingar gera.
- 10 Animeklúbburinn er fyrir 10–12 ára og passar ekki 15 ára gesti: *Animeklubben er for 10–12-årige.* Skákviðburðurinn er opinn byrjendum og vönum, segir alla velkomna og er ókeypis. Skráning og aðgengi koma ekki fram í endursögninni og þarf að kanna; skortur á upplýsingum merkir ekki „engin skráning“. 23. október 2026 er föstudagur; tíminn 10–12 getur rekist á skólatíma.
- 11 A05 (kvikmyndasmiðja): hljóðnemi til láns; nemandinn kemur sjálfur með heyrnartól, en ef hann á engin skrifar hann og smiðjan kannar aðra leið án loforðs; svara í síðasta lagi fimmtudag klukkan 18; prufa mánudag 15–16.30; aðeins fyrsta skiptið ókeypis. Dæmi: *Jeg vil spørge om hovedtelefoner, før jeg bekræfter pladsen. Jeg skal svare senest torsdag klokken 18.* Auglýsingin um hljóðsmiðjuna er sjálfstætt lesverkefni; þar kemur ekkert fram um heyrnartól, svo nemandinn þarf að spyrja um þau.
- 12 Eigin meðmæli: ástæða úr auglýsingu, fyrirvari og svar við nýrri spurningu; ekki endurtaka A06. A06 rökstyður val með tíma, aldri og myndavélaláni en heldur verði fyrir heilt námskeið opnu.

Einkakort

A

Du spærger for en ven. Vennen kan komme torsdag, er begynder, har ikke noget udstyr og skal gå senest klokken 17. Spørg om to muligheder.

B

Tegning torsdag 15.30–16.30: materialer kan lånes, begyndere er velkomne. Musik torsdag 16–18: man skal have sit eget instrument. Det står ikke, om man kan gå tidligt. Spørg, hvad vennen har brug for.

Breyting til B

Tegneholdet er fuldt denne uge. Der er én prøveplads næste torsdag. Bed den anden om at bekræfte, om det passer.

A veit ekki sjálfkrafa hvort vinurinn kemst næstu viku. Gagnleg niðurstaða er að taka frá prufuplássið með fyrirvara og spyrja vinnu. Skiptið síðan um hlutverk og notið ný kort.

A2

Du kan komme mandag fra klokken 15 og skal gå senest klokken 16. Du vil gerne låne tekster. Spørg om mulighederne.

B2

Bogklub mandag 15–16: tekster kan lånes. Teknikklub mandag 16–17.30: oplysninger om materialer mangler. Spørg, hvornår den anden kan komme.

Breyting til B2

Bogklubben flytter til 15.30–16.30. Det står ikke, om man må gå klokken 16. Du kan spørge værten, men har ikke svaret endnu.

Gagnleg niðurstaða: spyrja hvort megi fara klukkan 16 og halda ákvörðun opinna.

Gögn og stuðningur

Stig 2 er fyrirhuguð verkefnakrafa, ekki staðfest hæfni nemanda.

Verkefni	Hæfni og viðmið	Staða og stuðningur
4, A01/A02	Greina aldur, prufutíma og óvissu	Æfing eftir lestur; afrit eftir fyrstu hlustun
11, A05	Hlustun: greina skilyrði og frest	Nýtt efni; tvær spilanir, stikkorð, afrit eftir fyrstu svör; skráið viðbótarstuðning
8, einkakort	Samskipti: spyrja, bregðast við, staðfesta	Kort aðskilin; skráið vísbendingar og sjálfstæð svör
11, ný auglýsing	Lestur og ritun: finna óvissu og skrifa fyrirspurn	Hljóðsmíðjan, aðskilin frá kvikmyndasmíðjunni í A05
12	Frásögn: ástæða, fyrirvari, nýtt svar	Stikkorð leyfð; skráið handrit og stuðning sérstaklega
9–10	Menningarlæsi: afmarkaður samanburður	Dagsettar heimildir, engin alhæfing um þjóðir

Hljóðhandrit

B2-C06-A01

Velkommen til vores fotoværksted. Vi mødes onsdag fra klokken seksten til sytten i skolens kreative rum. Holdet er for unge mellem fjorten og seksten år. Du behøver ikke have erfaring. Du kan låne et kamera, så du skal ikke købe et for at prøve. Første gang er gratis. Skriv til os, før du kommer, så vi kan fortælle, om der er en prøveplads. Vi har ikke oplyst prisen for hele forløbet endnu. Den skal du kende, før du vælger mere end den første gang. Vi deler ikke automatisk billeder på nettet.

B2-C06-A02

Vil du prøve fotoværkstedet? Det er for fjorten - til sekstenårige. Vi mødes onsdag klokken seksten og slutter klokken sytten. Stedet er skolens kreative rum. Både nye og mere erfarne deltagere kan være med. Du kan låne et kamera. Skriv først og spørg, om der er plads til en prøvegang. Den første gang koster ikke noget. Et helt forløb kan have en anden pris. Den pris er ikke oplyst endnu. Du skal have den at vide, før du vælger at fortsætte. Dine billeder bliver ikke automatisk lagt på nettet.

B2-C06-A03

Elev Jeg er interesseret i fotoværkstedet. Jeg har ikke et kamera.
Vært Du kan låne et, men du skal reservere det før mødet.
Elev Hvordan gør jeg det? Er det nok at skrive, at jeg vil låne et?
Vært Ja. Skriv det, når du spørger om en prøveplads.
Elev Skal jeg også tage en telefon med?
Vært Nej. Kameraet kan bruges uden din telefon.
Elev Tak. Så skriver jeg om både plads og kamera.

B2-C06-A04

Jeg er interesseret i fotografering. Må jeg prøve én gang? Skal jeg tage noget med? Jeg vil gerne vide, om der er plads. Jeg kan ikke komme om tirsdagen. Det passer mig, fordi jeg kan komme onsdag.

B2-C06-A05 sjálfstætt verkefni

Tak for din besked om filmværkstedet. Du kan prøve på mandag fra klokken femten til seksten trediv. Vi har en mikrofon, du kan låne. Men denne gang skal du selv have hovedtelefoner med. Hvis du ikke har nogen, så skriv til os. Så undersøger vi en anden mulighed. Vi kan ikke love et par endnu. Svar senest torsdag klokken atten, hvis du gerne vil have prøvepladsen. Det er kun den første gang, der er gratis. Du behøver ikke sende et billede af dig selv eller oprette en offentlig profil.

B2-C06-A06

Jeg vil foreslå fotoværkstedet til Alex. Alex er femten og kan komme onsdag, så tiden og alderen passer. Det hjælper også, at man kan låne et kamera. Men vi ved kun, at første gang er gratis. Alex vil kende prisen på hele forløbet, før Alex vælger mere end første gang. Derfor er mit forslag at spørge om en prøveplads og den samlede pris. Det er en mulighed, ikke en færdig tilmelding.

■ Heimildir · B2-CULT02 og B2-CULT03

Allt hér að neðan var lesið 22. október 2026. Nemendabókin notar stuttar eigin endursagnir og töflur; engar ljósmyndir, nöfn þátttakenda eða heilir veftextar eru afritaðir. Þetta eru dagsett dæmi; við raunverulega heimsókn þarf að staðfesta upplýsingarnar á ný.

- UngiAarhus: Digital Tegning, tisdag: þriðjudagar 15.30–17.30, Rosenvangskolen; frá 7. bekk til og með 17 ára; bæði byrjendur og lengra komnir; eigin spjaldtölva eða iPad til láns. Skráningarform sýnilegt. Fyrsta dagsetning í lista, 20. október, var merkt aflýst.
- UngiAarhus: Forfatterspirer: þriðjudagar 17–19.30, átta vikur, Kragelundskolen; frá 7. bekk til og með 17 ára; sögur, samtöl, stíll. Skráning sýnileg. Þetta eru námskeið á vegum Árósaborgar, ekki lýsing á lífi danskra unglinga almennt.
- Dokk1: Skak på Altanen, 23. október: 10–12, Altanen; byrjendur og vanir, allir velkomnir; ókeypis; Aarhus Bibliotekerne skipuleggur. Ekki sérstakur unglingahópur. Endursógnin segir ekkert um skráningu eða aðgengi.
- Borgarbókasafnið: Animeklúbbur fyrir 10–12 ára: 23. október 2026, 15.30–17, Árbær; smíðjur og anime-spjall; ókeypis, skráning nauðsynleg, takmarkaður fjöldi. Aldurinn er hafður með svo nemendur geti útilokað tilboð sem hentar ekki 15 ára.

19. KAFLI

Kennsluleiðbeiningar · 9. bekkur

Historier fra Norden

Sögur frá Norðurlöndum

19

Í ÞESSUM KAFLA

● Lestrarferli og lausnir	53	● Mat	55
● Einkakort	53	● Tafla við 4. hluta	55
● Hljóðhandrit	54	● Önnur skrifleg yfirfærsla	55

● Lestrarferli og lausnir

Biðjið nemendur að lesa ekki seinni hlutann fyrr en spá og sjónarhorn hafa verið rædd. Smásagan er ekki í stað samfellda lestrarins; hann er *Et sted til os*, sem nemendur lesa áfram eftir kaflann.

- 2 A01: græn bók, nafnið Ari og teikning af brú; bókasafnið lokað það sem eftir er dagsins. Ósvarað: hvort þetta er bók Ara, hvaða kennara Maja á við og hvernig málið leysist.
- 4 Sjá töflu neðar. Dönsk svör: 1 *Hun vil give den til læreren.* 2 *Han ved ikke, hvilken lærer hun mener; han har talt med tre.* 3 *Han ved ikke, at biblioteket er lukket.* 4 *Nej, og intet i teksten tyder på det.*
- 5 Fyrstu fimm atburðir: Maja finnur bókina; leitar að nafni og finnur nafnið Ari; sér að bókasafnið er lokað; skrifar miða og tekur bókina; Ari finnur miðann. Spurning um hvaða kennara er átt við á vel við.
- 7 Dönsk svör: 1 *Han beskriver broen og den skæve lygtepæl.* 2 *Kun ejeren kan kende den lille fejl.* 3 *Hun kunne have skrevet Livs navn.* 4 *Nej, Ari har fundet på broen til en historie.* 5 Opið. 6 *På hver sin side* = hvort sínum megin (við brúna). A02: Ari vissi ekki hvaða kennara Maja átti við og skildi ekki hvers vegna hún skilaði bókinni ekki á bókasafnið.
- 8 *En time er klukkustund, ekki kennslustund; tid samsvarar tíma í spurningunni; frokost og hádegismatur* merkja það sama án þess að líkjast. Takið við staðfestum samanburði við önnur tungumál; óvissa má standa merkt.
- 9 Hún vildi skila bókinni, bókasafnið var lokað og hún fór með hana til kennarans næsta morgun. Takið við ólíkri orðaröð sem heldur merkingunni.
- 10 A02 heyrðist áður; skráið textann sem studda endurgerð. Sögumaður má vera óviss áður en skýring berst. Hugsanir sem nemandi skáldar eru hans eigin útgáfa, ekki tilvitnun.
- 11 Tvær bláar skissubækur krefjast frekari auðkenningar; bíómiðinn aftast sker úr um hvor bókin er rétt.
- 12 Metið samfellu og sjónarhorn sér og sköpun sér; framsögn eftir skýrleika og viðbrögðum, ekki utanbókarlærdómi.
- 13 A05: Lea skrifar miða um æfingu í stofu tvö; æfingin er færð í stofu fimm; Lea gleymir miðanum; Omar finnur hann, spyr kennarann og nær æfingunni. Óvíst: Omar veit ekki hver skrifaði miðann. Lestextinn: Emil sá ekki boðið (gamla netfangið); Noor fékk boð með öðrum degi og tók eftir ósamræminu þegar Selma spurði hvort Emil kæmi á föstudag; hún hringdi til að fá að vita hvaða dagur gildi; Selma staðfesti laugardag. Emil hefur ekki enn fengið réttar upplýsingar. Viðbót má láta Noor senda honum rétt boð, t.d. *Noor skrev til Emil: »Udstillingen er lørdag.« Emil svarede, at han kom.*
- 14 Endursögn: Maja finnur bókina; nafn og brú; bókasafnið lokað; miði; Ari óviss; Liv kemur með bókina næsta morgun; skakki ljósastaurinn staðfestir eignarhald; Maja útskýrir; ný teikning. Aðgreinið skrifaða endursögn frá skapandi viðbót. A06 byggir túlkunina á tveimur athöfnum Maju (miðinn og afhendingin) og bendir á að hún skrifaði ekki nafn kennarans.

● Einkakort

□ A · eigandi

Din skitsebog har blåt omslag og en tegning af en hest. Du så den sidst i bussen. Bagest i bogen ligger en gammel biografbillet. Spørg, om den er fundet.

□ B · finnandi

En blå skitsebog med en hestetegning er hos læreren. Du ved ikke, hvem ejeren er, eller hvor den blev væk. Spørg om kendetegn.

Breyting til B

Afhendið eftir fyrstu lýsingu A.

Der er faktisk to blå skitsebøger med heste. Den ene har en biografbillet bagest. Den anden har et navn på første side, men du har ikke fået navnet at vide.

Lausn: spyrja um fleiri einkenni; bíómiðinn aftast staðfestir bókina. Ekkert nafn er búið til.

Hljóðhandrit**B2-C07-A01**

Maja så en grøn notesbog på en stol uden for biblioteket. Hun åbnede omslaget for at se efter et navn. Der stod Ari på første side, og nedenunder var der en brotegning. Maja kendte en Ari fra den islandske klasse, men hun var ikke sikker på, at det var hans bog. Biblioteket var lukket resten af dagen. Derfor skrev hun en besked: Jeg har fundet en grøn bog. Jeg giver den til vores lærer i morgen. Hun lagde beskeden på stolen og tog bogen med. Da Ari senere kom tilbage, fandt han kun papiret. Han læste det, men han vidste ikke, hvilken lærer hun mente. Han havde ikke set skiltet på døren.

B2-C07-A02

Jeg kom tilbage, fordi min bog ikke var i tasken. På stolen lå en besked fra Maja. Hun ville give bogen til en lærer næste morgen. Men hvilken lærer? Jeg havde mødt flere. Jeg forstod heller ikke, hvorfor hun ikke bare afleverede bogen på biblioteket. Jeg så ikke, at der stod lukket på døren. Nu tror jeg, at hun ville hjælpe. Dengang vidste jeg bare, at min bog var et andet sted, og at jeg måtte vente. Jeg lagde beskeden i lommen, så jeg kunne vise hende den næste dag.

B2-C07-A03

19

Fortæller	Ari ventede. Liv kom med den grønne bog.
Ari	Der er en bro på første side. Den har en skæv lygtepæl.
Liv	Ja. Så er det den rigtige bog.
Maja	Jeg ville aflevere den, men biblioteket var lukket.
Ari	Det vidste jeg ikke. Jeg kendte heller ikke lærerens navn.
Maja	Det kunne jeg have skrevet på beskeden.
Fortæller	Ari åbnede bogen på en tom side.
Ari	Nu har jeg i hvert fald en ny begyndelse til historien.

B2-C07-A04

Hun går ind i et hus. Huset er lille. Han læser en bog. Bogen har et grønt omslag. De mødes om sommeren. Denne sommer skriver de en historie sammen.

B2-C07-A05 sjálfstætt verkefni

Lea skrev en besked til teatergruppen: Vi mødes i rum to. Hun lagde beskeden på et bord og gik for at hente sin jakke. Imens blev prøven flyttet til rum fem. Læreren fortalte det til Lea på gangen. Lea gik direkte til rum fem og glemte beskeden på bordet. Senere fandt Omar papiret. Han kendte ikke håndskriften og vidste ikke, hvem der havde skrevet det. Han spurgte derfor læreren, før han gik nogen steder. Læreren viste ham det nye rum. Omar nåede prøven. Men han vidste stadig ikke, hvem der havde skrevet den gamle besked.

 B2 - C07 - A06

Jeg tror, at Maja prøver at hjælpe. Det bygger jeg på to handlinger: Hun efterlader en besked, og hun giver bogen til læreren næste morgen. Jeg kan ikke ud fra det sige, at hun aldrig laver fejl. Hun skriver jo ikke lærerens navn. Ari mangler derfor en vigtig oplysning. For mig handler historien både om at hjælpe og om at forklare hjælpen tydeligt. En anden læser kan lægge mærke til andre ting, men vi skal stadig kunne vise, hvor vores idé kommer fra.

■ Mat

Notið þrjú aðskilin viðmið: endursögn án tilbúinna atriða; túlkun með dæmi; skapandi útgáfa merkt sem slík. Spyrjið nýrrar spurningar, t.d. *Hvad ville Ari have forstået, hvis han havde set skiltet?* Skráið hvort nemandi notaði handrit, upplestur eða annan stuðning. Lestraráhugi er ekki metinn.

■ Tafla við 4. hluta

Atriði	Maja	Ari	Lesandi
Bókasafnið lokað	✓	×	✓
Nafnið í bókinni	✓	? (bókin er hans; ályktun)	✓
Maja ætlar að afhenda kennara bókina	✓	✓ (úr miðanum)	✓
Hvaða kennara Maja á við	✓	×	× (Liv kemur ekki fram fyrr en í seinni hluta)

Takið við rökstuddri ályktun um það sem persóna hlýtur að vita, ef nemandi merkir hana sem ályktun.

■ Önnur skrifleg yfirfærsla

Afhendið eftir þörfum við endurmat:

Ella lagde et kort til Jonas i den forkerte jakke. På kortet stod der, at hans tegning var valgt til udstillingen. Jakken tilhørte Liv, som fandt kortet om aftenen. Liv kendte ikke Jonas, men hun så lærerens navn på bagsiden. Næste morgen gav hun kortet til læreren. Jonas havde endnu ikke fået besked.

Spyrjið: *Hvem kender beskeden nu? Hvorfor får Jonas den ikke med det samme? Skriv et næste skridt uden at påstå, at det allerede er sket.* Lausn: Ella, Liv og kennarinn vita af kortinu; það lenti í rangri úlpu og Jonas hefur ekki fengið skilaboðin. Næsta skref er orðað sem tillaga.

Vores fælles projekt

Sameiginlega verkefnið okkar

20

Í ÞESSUM KAFLA

● Lausnir og vinnulag	56
● Einkakort	57
● Hljóðhandrit	57
● Einstaklingsmat og eftirfylgni	58

Lausnir og vinnulag

Skóladagurinn er skáldaður; engin raunveruleg ferð, bókun eða birting nemendagagna fylgir verkefninu. Skiptið ábyrgð en varðveitið sjálfstæð gögn frá hverjum nemanda. Tímarnir í sýningardæminu í 5. hluta eru vísitandi aðrir en í aðalverkefninu.

2–3. A01 er hlustað áður en verkefnislýsingin er lesin; skráið textastuðning ef bókin er opin. Þrír textar: koma, matur, dagskrá; læsilegir án mynda; skil á föstudag; engin nöfn eða myndir af nemendum. Aðgengi: textinn á að skiljast án mynda og segja hvaða dyr á að nota. Staðfest: koma klukkan níu í anddyrið innan við breiðu dyrnar að skólalóðinni, án trappa; matur klukkan tólf í matsalnum, kennari fylgir; val 12.45–13.30, lestrarstund eða hópleikur, enginn þarf að lesa upphátt og hlutverk eru líka við borð. Dæmi um spurningar: Hvað verður í matinn? Hvað heitir skólinn?

- 4 1 A; 2 hvergi; 3 verkefnislýsingin; 4 hvergi og í andstöðu við B; 5 B. Leiðrétting: *Vores aktivitetsdag er ikke arrangeret af Dokk1. Animeklubben var for 10–12-årige, så den passer ikke til en på 15 år.*
- 5 Tími: klukkan tíu; staður: glerdyrnar við hjólastæðið; aðgerð: bíða við innganginn með kennaranum ef maður kemur of seint og nota ekki bakdyrnar; aðstoð: gestgjafinn tekur á móti og fylgir, hægt er að fá blýant lánaðan. Klukkan tíu á ekki við um aðalverkefnið.
- 6 Verkefnalistinn nefnir textana þrjá, að þeir séu læsilegir án mynda, skil á föstudag og að nöfn og myndir af nemendum megi ekki nota.
- 7 Dæmi: *I mødes klokken ni i forhallen inden for den brede dør mod skolegården. I spiser frokost klokken tolv. En lærer viser jer vej til spisesalen. Klokken kvart i et kan I vælge en rolig læsestund på biblioteket eller et gruppespil i salen. Begge aktiviteter slutter halv to. Man behøver ikke læse højt i læsestunden. I spillet er der også roller ved et bord. Spørg værten, hvis I har brug for mere information.* Skýring á íslensku, t.d.: Ég sleppti myndavélinni því hún á betur heima í komutextanum.
- 8 Sam þarf að vita hvaða dyr á að nota og að hann þarf ekki að lesa upphátt; Bo þarf að vita að hlutverk eru líka við borð og að leiðarvísirinn sé skýr án spurninga.
- 9 A02: A skrifar komutextann á mánudag, B les hann á miðvikudag; enginn ber enn ábyrgð á matartextanum. Einkakort: nýr frestur á fimmtudag síðdegis krefst þess að yfirferð færist fyrr þann dag eða að verkum sé skipt upp á nýtt; gefið ykkur ekki að einhver hafi tíma.
- 10 A03: lesandinn veit ekki hvar „venjulegu dyrnar“ (*den normale dør*) eru; skrifarinn spyr hvaða upplýsingar myndu hjálpa og hvort mætingartíminn sé skýr.
- 11 Dyrnar og tíminn eru nákvæm, matartíminn er gefinn og valið er boðið öllum án merkimiðans „hljóðlátir nemendur“. Bæta mætti við 12.45–13.30.
- 12 Metið tengsl við heimildir og eigið framlag sérstaklega. Orðafjöldi er viðmið en ekki krafa um óþarfar viðbætur.
- 13 A05 (Bibliotek Nord): tvær stuttar leiðbeiningar, um að rata að dagskrárliðunum og um að fá gögn lánuð; skil á fimmtudag klukkan tíu í stað föstudags; stórt og skýrt letur, nothæft án mynda; enginn sameiginlegur hádegismatur og ekkert um matseðil; dagskrártímar merktir óstaðfestir í vinnuáætlun. Nýja krafan: hver þeirra sem er, rétt nefnd. Lesverkefnið (Bibliotek Syd) er sjálfstætt: fundur klukkan 11 við afgreiðsluna, lestrarhorn og orðaleikir til 12.30, enginn matur, blýantur til láns, skil á miðvikudag klukkan 14. Ekki blanda saman hlustunar- og lestrarheimild.
- 14 A06: komutextinn; óljósar dyr urðu nákvæm lýsing úr heimild; óstaðfestur réttur var tekinn út og spurning send gestgjafanum.

Einkakort

A · vinnugeta

En skribent kan arbejde tirsdag. En anden kan læse og rette torsdag. I har ikke tilladelse til at bruge billeder. Spørg om brugerens krav og afleveringen.

B · notandi

Guiden skal have tydelige anvisninger med ord og et præcist tidspunkt for måltidet. Gæsterne vil have teksten som én side, der kan printes. Den skal afleveres fredag morgen. Stedets navn er ikke bekræftet. Spørg, hvem der skriver og læser teksten.

Breyting til B

Fristen flyttes til torsdag eftermiddag. Navnet på stedet er stadig ikke bekræftet.

Nemendur þurfa að færa yfirferðina fyrir skil eða biðja um breytingu. Útgáfa án staðarheitis getur verið drög en má ekki líta út eins og staðfestur leiðarvísir.

Hljóðhandrit

B2-C08-A01

Hej til værtsgruppen. Vi glæder os til aktivitetsdagen. Lav tre korte tekster til os: om mødetid og ankomst, om mad og om aktiviteter. Vi kender ikke skolen, så skriv, hvilken dør vi skal bruge. Teksterne skal kunne læses uden billeder. Brug ikke elevernes navne eller fotos. Vi vil gerne have guiden på fredag. Før I afleverer, skal en anden person prøve at bruge teksten og fortælle, hvad der er uklart. Hver af jer skal bagefter forklare sit eget bidrag. Hvis I ikke ved, hvad der bliver serveret, skal I spørge. Lad være med at gætte på en menu.

B2-C08-A02

- A Jeg kan skrive teksten om ankomst på mandag.
- B Godt. Jeg kan læse den på onsdag. Hvem skriver om maden?
- A Det har vi ikke aftalt. Vi ved heller ikke, hvad der bliver serveret.
- B Så skal nogen spørge værten. Vi må ikke bare skrive pizza.
- A Jeg kan spørge, når jeg er færdig med ankomstteksten.
- B Fint, men vi mangler stadig en person, der skriver madteksten.
- A Lad os spørge den tredje i gruppen og vente på svaret, før vi skriver et navn på planen.

B2-C08-A03

- Læser Jeg ved ikke, hvor den normale dør er.
- Skribent Hvilken oplysning ville hjælpe dig?
- Læser Fortæl, hvad døren vender ud mod. Og om nogen møder os der.
- Skribent Der står i kilden, at den brede dør vender mod skolegården. Vil den beskrivelse hjælpe?
- Læser Ja. Så kan jeg kende den uden at have været der før.
- Skribent Er mødetiden tydelig?
- Læser Ja, klokken ni. Den del behøver du ikke ændre.

B2-C08-A04

Hvem gør hvad? Jeg kan tage mig af ankomstteksten. Hvad mangler vi? Skal vi ændre planen? Kan du give et eksempel? Vi ændrede teksten, fordi døren var uklar. Det skal vi undersøge først.

B2-C08-A05 sjálfstætt verkefni

Hej. Vi har en ny opgave til jer. Bibliotek Nord får besøg af mennesker, som ikke har været der før. Lav to korte vejledninger: én om at finde frem til aktiviteterne og én om at låne materialer under besøget. Vi skal have dem torsdag klokken ti, ikke fredag. Teksten skal være stor og tydelig, og den skal kunne bruges uden billeder. Der er ikke en fælles frokost. Skriv derfor ikke om en menu eller en madbestilling. Vi sender de præcise aktivitetstider senere. Indtil da skal I markere tiderne som ubekræftede i jeres arbejdsplan.

B2-C08-A06

Mit bidrag var teksten om ankomst. Først skrev jeg, at gæsterne skulle komme til den normale dør. Da en anden læste teksten, spurgte hun, hvad »den normale dør« betød. Hun vidste ikke, hvilken dør det var, for hun havde aldrig besøgt skolen. Jeg fandt derfor beskrivelsen i værtens besked og skrev den brede dør mod skolegården. Det gjorde teksten mere nyttig. Jeg hjalp også med at læse madteksten. Vi havde skrevet en bestemt ret, men den var ikke bekræftet. Vi tog den ud og skrev et spørgsmål til værten. Næste gang vil jeg kontrollere kilden, før jeg skriver det første udkast.

Einstaklingsmat og eftirfylgni

Skráið heimildina sem var notuð, fyrstu setningu, endurskoðun og ástæðu. Metið sérstaklega hlustun á ný skilaboð, lestur á nýjum texta, eigið samtal, frásögn og ritun. Óstudd spurning eftir kynningu: *Hvad gør du, hvis værten ikke svarer før fristen?* Aðrar spurningar: *Hvad gør du, hvis læseren ikke forstår en tid? Hvad gør du, hvis I mister en skribent?* Veljið eina út frá samtalinu. Gott svar heldur óvissunni sýnilegri. Endurtakið stutta skipulagsæfingu eftir fjórar vikur eða í upphafi næsta skólaárs. Sameiginlegur leiðarvísir staðfestir ekki einn og sér hæfniprep einstaks nemanda.

Et sted til os

Staður fyrir okkur

ÞÆTTIRNIR

● Lestur og hljóð	59
● Stuðningur	59
● Lyklar eftir þáttum	59
● Mat	60

● Lestur og hljóð

Et sted til os er sérstakur hluti í *Danska í samskiptum* · 8.–10. bekkur, á eftir 20. kafla. Sagan er lesin í 9. bekk (A2). Lesið einn þátt eftir hvern kafla: 1. þátt eftir 13. kafla, 2. þátt eftir 14. kafla og svo áfram til 8. þáttar eftir 20. kafla. Einnig má lesa söguna í samfelldri lotu í lok vetrar. Þættirnir eru átta, um 6.550 orð alls (750–880 orð hver). Hentug lota er fimm mínútna rifjun, 20 mínútna lestur með hléum og 15–20 mínútur í verkefnið.

Frásögnin er handrit hljóðskránna [B2-R01-A01](#) til [B2-R08-A01](#). Fyrirsögn þáttar og frásögn eru lesnar, ekki orðalisti og verkefni. Skiptið upptöku á málsgreinaskilum. Einn lesari getur lesið alla þættina og greint raddir hóflega að. 7. þáttur er sagður í fyrstu persónu af Sif.

Tímalína, það sem hver persóna veit og hlutir sem halda samhengi eru í einkaskrá kennara. Hún afhjúpar framvinduna og er ekki afhent nemendum.

● Stuðningur

Áður en nýr þáttur er lesinn endursegir nemandi fyrri þátt í þremur setningum. Eftir tilraun nemenda má kennari lesa stutta rifjun, t.d. fyrir 4. þátt: „Hópurinn hefur leiðrétt villandi kynningu. Sýningin verður í lesstofunni (*læserummet*) og hljóðið á að vera valfrjálst. Nú þarf að fá búnað að láni.“ Leyfið orðalista, endurlestur, hljóð og stækkað letur. Skráið stuðninginn sem nemandi fær.

● Lyklar eftir þáttum

1. þáttur · En dør med en seddel · eftir 13. kafla

Verkefni (B2-R01-E1): endursögn í þremur setningum, það sem er óvíst um rýmið og hverjum nemandinn vill heyra meira frá.

Lykill: Stofa 4 (*rum fire*) er lokuð vegna vatns úr röri bak við vegginn. Rikke sendi skilaboð um það um morguninn til kennarans, sem er á námskeiði, og þau bárust ekki hópnun. Hópurinn fær minni stofu, *læserummet*, í staðinn. Óvíst er hvort stóra rýmið losni aftur, hvort pláss sé fyrir hugmyndirnar, hvort hljóð megi heyrast og hvað Rikke hafi í raun sagt: Liv segir *lovede*, Malik *at vi kunne øve her*, Emil *noget om fredag* og Sif *at hun skulle undersøge noget først*. Dæmi: *Rummet er lukket, fordi der er kommet vand fra et rør. Rikkens besked gik til læreren, som er på kursus. Det er usikkert, om læserummet er stort nok, og hvad Rikke egentlig lovede.*

Umræða: Hver segir hvað um loforð Rikke? Að segja „óvíst“ er nákvæmari lestur en að finna sökudólg.

2. þáttur · Den korte besked · eftir 14. kafla · einstaklingsathugun

Verkefni (B2-R02-E1): lína sem breytir fyrstu mynd nemandans af Malik eða Liv, spurning sem hefði hjálpað og íslensk skýring á misskilningnum.

Lykill: Liv les *Kan ikke* sem áhugaleysi og svarar *Det er altså vigtigt*. Línur sem breyta myndinni: *Jeg skal hente min lillebror. Min mor arbejder sent i dag. og Jeg skrev dem på vej ud*. Spurningin sem vantaði er *Hvornår kan du?* Liv segir það sjálf: *Jeg burde have spurgt, hvornår du kunne*. Íslenska skýringin segir að skilaboðin hafi verið stutt og án ástæðu, að Malik hafi þurft að sækja litla bróður sinn og að hann geti komið daginn eftir. Hún bætir ekki við að Malik sé áhugalaus.

Umræða: Hvað kemur fram í samtalinu augliti til auglitis sem stuttu skilaboðin sögðu ekki?

3. þáttur · Tyve sekunder · eftir 15. kafla

Verkefni (B2-R03-E1): munurinn á því sem stóð í myndskleiðinu og því sem hinn bekkurinn bjóst við, og eigin hugmynd að boðskorti.

Lykill: Malik skipti um texta í fyrstu og síðustu mynd sniðmátsins, en í miðmyndinni stóð enn *En stor aften med musik* í þrjár sekúndur, stærra en öll önnur orð. Bekkurinn spurði hvaða hljómsveit spilaði og hve stórir tónleikarnir yrðu. Sýningin er í raun lítil, með teikningum, líkönum og stuttum hljóðum. Leiðréttingin segir *Vi arbejder på små lyde til udstillingen*.

Umræða: Hvers vegna nægja þrjár sekúndur til að vekja rangar væntingar?

4. þáttur · Det, vi kan bære · eftir 16. kafla

Verkefni (B2-R04-E1): tenging við fyrri þátt með tilvísun í textann, spá um plöturnar og svar við spurningu félaga á dönsku.

Lykill (dæmi): Strætó er aflýst og listi Liv stenst ekki, eins og áætlunin um stóra rýmið í 1. þætti. Liv hlustar á stólinn í heyrnartólunum, hljóðið sem Malik kom með í 3. þætti. Liv hefur fundið þrjá fugla Sifjar en þeir eru fimm; í 3. þætti ímyndar hún sér gesti sem finna fuglinn. Heyrnartólin gera valfrjálsta hlustun mögulega, eins og Sif bað um í 2. þætti. Spáin um plöturnar er opin; þær koma í 5. þætti.

Umræða: Hvað geta þau tekið með núna og hvað bíður? Hvernig hjálpar sú skipting?

5. þáttur · En flade er ikke bare en flade · eftir 17. kafla · einstaklingsathugun

Verkefni (B2-R05-E1): ákvörðun sem breytist, skýrð með tveimur atriðum úr tveimur þáttum.

Lykill (dæmi): Teikningarnar áttu að hanga á plötunum en liggja nú í möppu við stólinn þar sem gestir fletta og geta hlustað. Atriði: lánsreglurnar voru lesnar upp í 4. þætti og Sif stöðvar límbandið í 5. þætti; Sif bað um ró og valfrjálst hljóð í 2. þætti; stóllinn má ekki fara úr stofunni (2. þáttur) en er færður innan hennar með leyfi Rikke (5. þáttur). Aðeins fimm stór blöð eru til en teikningarnar eru átta og hanga saman.

Umræða: Hvaða tvær þarfir rákust á og hvernig leysti mappan þær án þess að önnur viki alveg?

6. þáttur · To gode ting · eftir 18. kafla

Verkefni (B2-R06-E1): hvað Malik fær og hverju hann missir af, og miðlun íslensks erindis í 2–3 danskar setningar.

Lykill: Malik fær hjálp hljóðtækis við eigin upptökur. Hann missir af opnuninni: smíðjan er kl. 15–17 og sýningin kl. 16–18. Hin læra á búnaðinn svo sýningin virkar án hans. Bæði val eru rökstyðjanleg. Miðlunin þarf þakkir, ósk um þátttöku, skilning á því að röðin er ekki lofuð og spurningu um að senda hljóðið fyrir föstudag. Dæmi: *Tak for svaret. Jeg vil gerne deltage, og jeg forstår godt, at I ikke kan love, at min lyd kommer først. Må jeg sende min lyd før fredag?*

Umræða: Liv breytir MALIK í *Malik kommer, hvis han kan nå det*. Hvers vegna gerir hún það og hvað kostar það hana?

7. þáttur · Det, jeg ikke sagde · eftir 19. kafla

Verkefni (B2-R07-E1): það sem Sif vissi í 1. þætti, tvö atriði og greining á upplifun hennar og því sem aðrir geta gengið úr skugga um.

Lykill: Í 1. þætti segir Sif aðeins að Rikke hafi ætlað að kanna eitthvað fyrst. Nú kemur fram að daginn fyrir fyrstu æfinguna heyrði hún Rikke segja *hvis* og nefna vegginn, teiknaði dyr með spurningarmerki og sagði engum frá. Það sem hin geta kannað eru skilaboð Rikke: þau fyrri, um að rýmið væri enn í athugun, fóru gegnum kennarann, og Liv sá aðeins þau seinni, um tíma æfingarinnar. Upplifun Sifjar er að hún var fegin að stóra rýmið lokaðist og óttaðist að ósk hennar um minna rými gerði hugmyndir hinna minni.

Umræða: Hvað sýnir textinn um það að engin ein manneskja eyðilagði áætlunina?

8. þáttur · Plads til noget · eftir 20. kafla · einstaklingsathugun

Verkefni (B2-R08-E1): tenging upphafs og enda, eigið mat með dæmum úr minnst tveimur þáttum og meðmæli.

Lykill (dæmi): Skiltið hrynur í 1. þætti en stendur í 8. þætti, með minni stöfum og traustum fæti. Malik velur smíðjuna í 6. þætti og kemur kl. 17.20, eftir að sýningin hefur opnað. Sif vildi stað til að sitja (5. og 7. þáttur) og eldri maður sest og flettir. Tómi reitur Emils (4. og 6. þáttur) stendur fyrir það sem ekki er hægt að skipuleggja. Liv strikar ekki út í 1. þætti og skrifar ekkert nýtt orð í lokin. Nemandi má gagnrýna endinn eða val Maliks ef hann styður það með textanum.

Umræða: Hvað náðist og hvað er óleyst? Fast húsnæði er ekki lofað og Malik missir af opnuninni þótt hann komi síðar.

Mat

Einstaklingsathuganir eru í 2., 5. og 8. þætti. Hin verkefni eru æfing nema kennari safni einstaklingsgögnum. Athugið hvort nemandi heldur atburðaröð, greinir hvað persónurnar vita, finnur viðeigandi dæmi í textanum og setur fram eigin túlkun. Til að skrá dönsk samskipti þarf nemandi að svara félaga, ekki aðeins lesa upp undirbúið svar. Skráðið endurlestur, orðalista, setningabyrjanir og hljóð; lestur með hljóði og texta er studdur lestur.

Verkefni	Svið og þáttur	Stig	Gögn
B2-R01-E1	Lestur og lesskilningur: greining aðalatriða. Frásögn: frásögn og kynning	2, með stuðningi	Þrjár danskar setningar um atburð og óvissu
B2-R02-E1	Lestur og lesskilningur: bókmenntir. Samskipti: óformlegt samtal	2, með stuðningi	Lína sem breytir skilningi og svar á dönsku við spurningu félaga. Íslenska skýringin sýnir lesskilning, ekki danska talfærni
B2-R03-E1	Lestur og lesskilningur: greining aðalatriða. Frásögn: tjáning	2, með stuðningi	Danskt svar sem greinir texta myndskaiðsins frá væntingum áhorfenda og lýsir eigin hugmynd
B2-R04-E1	Lestur og lesskilningur: bókmenntir. Samskipti: samræður	2, með stuðningi	Tenging við fyrri þátt með tilvísun og svar við spurningu félaga
B2-R05-E1	Lestur og lesskilningur: bókmenntir og greining aðalatriða. Ritun: endursögn	2, með stuðningi	Skrifleg dönsk skýring með tveimur atriðum úr ólíkum þáttum
B2-R06-E1	Samskipti: óformlegt samtal. Ritun: samfelldur texti og málnotkun	2, með stuðningi	Samtal um valkosti og 2–3 danskar setningar sem halda öllum atriðum erindisins
B2-R07-E1	Lestur og lesskilningur: bókmenntir. Frásögn: tjáning	2, með stuðningi	Danskt svar með tveimur dæmum sem greinir upplifun Sifjar frá skilaboðum sem hægt er að kanna
B2-R08-E1	Lestur og lesskilningur: bókmenntir. Ritun: endursögn, eða Frásögn: frásögn og kynning	2, með stuðningi; sjálfstæð og flóknari tenging er áskorun	Skriflegt eða munnlegt mat, stutt endursögn og tvær tengdar tilvísanir úr ólíkum þáttum. Skráið hvora leiðina nemandi valdi

Heiti sviða og þátta fylgja námskrárvíðmiðum námsefnisins.

10. bekkur Kaflar 21–28

21. KAFLI Kennsluleiðbeiningar · 10. bekkur

Hvem er við?

Hver erum við?

21

Í ÞESSUM KAFLA

● Notkun og mörk	62	● Óséður verkefnapakki 21.14 —	
● Svör og rök	62	afhendingarmörk hér fyrir neðan	64
● Einkaspjöld — klippa í sundur	63	● Mat og endurgjöf	64
● Sex hljóðhandrit	63	● Stuðningur og vaxandi sjálfstæði	64

● Notkun og mörk

Kaflinn skiptist í tólf hluta. Heftið geymir svör, einkaspjöld og óséð matsgögn; nemendur fá aðeins spjöldin og nemendablaðið. Persónurnar eru skáldaðar og segja ekkert um hve algeng viðhorf eru í Danmörku. Í E6 er fjallað um uppruna og áhrif fordóma; metið það sérstaklega, ekki sem almenna samkennd. Nemandi þarf aldrei að segja frá eigin uppruna.

● Svör og rök

21.1–21.2: Opnar spurningar um hlutina, ekki um sjálfsmýnd, t.d. *Hvad vil du fortælle om lykten? Hvor bruger du den? Hvorfor valgte du den?* Hlutverk og svar þurfa að passa við merkingu orðasambandsins.

21.3–21.4: A01 — aðalatriði: hún getur spurt aðra og hjálpað sjálf þótt hún kunni ekki allt. Dæmi: hélt bara á hjóli fyrsta daginn (*holdt bare et hjul*) / gerði við gamla ljósið með öðrum. Takmörkun: *ikke fordi jeg kan reparere alt*; ekki alltaf sammála, sérstaklega um tónlist. Ósk: sýna gamla ljósið og segja frá viðgerðinni, ekki útskýra allt um fjölskylduna. A02 — aðalatriði: ljósmyndahópurinn á bókasafninu; hinir spurðu raunverulegra spurninga um myndina af tóma stólum. Dæmi: myndin af tóma stólum. Takmörkun: þekkir ekki alla; vill stundum vera einn. Ósk: að fólk spyrji um myndirnar en segi ekki bara að þær séu flottar; að vita að hann sé velkominn næst. Krefjist ekki upplýsinga sem koma fyrst fram í lestextunum á eftir.

21.5: Nágranni bauð Samiru með; hún kunni ekki að gera við hjól. Hún metur að vera þörf meðan hún lærir. Hún hafnar því að vera fulltrúi allra með tvo menningarheima. Tilvitnanir geta verið *min nabo spurgte, mens jeg stadig lærer, én person med flere erfaringer*.

21.6: Sameiginlegt: bæði vilja að fólk spyrji og hlusti og bæði velja sjálf efnið. Munur: viðgerðir/myndir; Samira fær spurningar um fjölskylduna, en hjá Emil gera aðrir ráð fyrir áhugamálum hans; ólíkar leiðir inn í hóp. Tafla: Sted — Lindeby eða værkstedet / Lindeby eða biblioteket; Fællesskab — værkstedet / fotoholdet; Eget valg — cykellygte / tre billeder af en bænk. Sampykkið mismunandi nákvæmni í staðarlýsingu. *Fællesskab* hjá Emil: að sýna myndir, spyrja og gefa rúm fyrir ólík svör; nemandi vísar í textann, ekki aðeins í orðalista. Það sem vantar er t.d. hvort þau hafi áhuga á samstarfi. Fæðingarstaður er ekki mælikvarði á það hvort fólk tilheyri samfélaginu; gefið ekki stig fyrir slíkt.

21.7: Stúlkan færir töskuna, býður sæti, biður um hjálp og spyr hvort sögumaður komi aftur. Að sögumaður hættir að telja bollana bendir til aukins öryggis. Sögumaður les í bollana og stólinn hvort hans eða hennar sé vænst. Samanburður við Emil: að tilheyra án þess að þurfa að útskýra sig; sögumaðurinn er ónafngreindur. *Måske* getur lýst óvissu, hiki eða kurteislegri neitun; lokasetningin útilokar einfalt „nei“ hér. Aðrar rökstuddar lesningar gilda.

21.8: a *Mange i Emils klasse spiller på holdet, men det gør Emil ikke*. eða *Nogle i Lindeby spiller på holdet, men ikke alle*. b *Samira fortæller om sine egne erfaringer*. c *Emil vil nogle dage gerne være alene*. d *Samira taler med besøgende, men hun vælger selv sit emne*. Rök: halda sig við heimildina og hafa tilvísun skýra. Í b má einnig benda á að aðeins faðir Samiru er fæddur erlendis. Það segir ekkert um áhuga á fótbolta hvort fólk spili með liði.

21.9: Fæðingarstaður föður ræður ekki reynslu dóttur af samfélaginu sem hún býr í. Möguleg áhrif: henni finnst hún útilokuð, þarf að verja tilveru sína, rödd hennar er ekki tekin alvarlega. Ekki gefa sér að allir bregðist eins við. Gott svar: *Samira kan fortælle om sit eget liv. Lad os spørge hende, hvad hun selv vil dele*. Fyrirmynd eftir sjálfstæða tilraun: *Samira, du kan selv vælge, hvad du vil fortælle. Hvor din far er født, afgør ikke, om din erfaring tæller*.

21.10: Óskir hvors um sig, sameiginlegur vilji til spurninga, ólík dæmi og afmarkað gildissvið. 21.11: Dæmi um efni, kurteist boð og val um að svara; ekki orðrétt þýðing á báðum frásögnum. 21.12: Sjá einkaspjöld. 21.13/21.15: Metið skýrt dæmi, viðtakanda, tengingu setninga, afmörkun og svörun. Langur texti fær ekki hærra mat en skýr texti. Í 21.13 má persónulega afstaðan vera skálduð; krefjist ekki frásagnar af einkalífi. 21.14: Sjá óséð gögn.

A03: *mange og det gælder ikke alle* afmarka fullyrðinguna. A04: rökstudd áhersla á m.a. *ikke, nogle* og andstætt efni; engin ein föst áhersla gildir í öllum aðstæðum.

Einkaspjöld — klippa í sundur

- A** *Vi har plads til fire portrætter. Ingen må nævnes uden at have sagt ja. Du skal finde ud af, hvordan deltagerne gerne vil vises. Du må ikke beslutte det for dem.*
- B** *Der er tre deltagere indtil videre. To vil bruge opdigtede navne. Den tredje vil vise en tegning i stedet for et foto. Du ved ikke, hvor mange portrætter der er plads til. Spørg A.*

Nýtt atriði eftir fyrstu tillögu: *En ny deltager talar helst om musík, ekki om sit hjem.*

Lausn: pláss fyrir fjögur portrett, samþykki áður en nöfn birtast, dulnefni og teikning leyfð, nýi þátttakandinn talar um tónlist að eigin vali. B tilgreinir þrjá þátttakendur og sá nýi verður sá fjórði. Allir rúmast, en spyrja þarf hver hefur samþykkt hvaða framsetningu. Athugið spurningu, staðfestingu og endurskoðun hvers nemanda.

Sex hljóðhandrit

Þar til upptökur liggja fyrir les kennari handritin upp á eðlilegum hraða. A01–A04 og A06 má sýna á prenti eftir fyrstu hlustun. A05 er geymt þar til verkefni 21.14 hefst.

B3-C01-A01 Viðtal við Samiru

Interviewer: Hvor føler du dig hjemme? **Samira:** På cykelværkstedet om torsdagen. Ikke fordi jeg kan reparere alt. Det kan jeg bestemt ikke. Men jeg kan spørge nogen, og jeg kan også selv hjælpe med noget. **Interviewer:** Hvordan begyndte du? **Samira:** Min nabo tog mig med. Jeg var lidt nervøs for at lave fejl. Den første dag holdt jeg bare et hjul. Senere fik jeg lov til at prøve. **Interviewer:** Er I altid enige? **Samira:** Nej, især ikke om musikken. Men man kan godt høre til uden at mene det samme om alt. **Interviewer:** Hvad skal de besøgende se på udstillingen? **Samira:** Min gamle lygte. Jeg reparerede den sammen med en anden. Jeg vil fortælle om det, ikke forklare alt om min familie.

B3-C01-A02 Viðtal við Emil

Interviewer: Du har boet her hele dit liv. Kender du alle? **Emil:** Nej. Det tror folk nogle gange. Jeg kender stederne bedre end menneskene. **Interviewer:** Hvilket sted betyder noget for dig? **Emil:** Fotoholdet på biblioteket. En dag viste jeg et billede af en tom stol. De andre spurgte, hvem jeg forestillede mig på stolen. Det var et godt spørgsmål. **Interviewer:** Vil du altid være sammen med andre? **Emil:** Nej, nogle dage vil jeg gerne være alene. Men jeg vil gerne vide, at jeg er velkommen næste gang. **Interviewer:** Hvad håber du på til udstillingen? **Emil:** At nogen spørger om mine billeder. Ikke kun siger, at de er flotte. Jeg kan godt tåle, at de ser noget andet, end jeg gør.

B3-C01-A03 En påstand bliver mindre

Besøgende: Alle unge i Lindeby spiller vist fodbold. **Emil:** Det gælder ikke alle. Mange i min klasse spiller, men det gør jeg ikke. **Besøgende:** Så du kan ikke lide sport? **Emil:** Det sagde jeg ikke. Jeg kan godt lide at se en kamp. Jeg vil bare ikke være på holdet. **Besøgende:** Så du mener, at man kan være interesseret uden selv at spille? **Emil:** Ja. Tak, fordi du spurgte igen.

B3-C01-A04 Tryk og betydning

Alle er med. Ikke alle er med. Nogle vil fortælle om sport. Nogle vil fortælle om noget andet. Det kommer an på situationen. Kan du give et eksempel? Har jeg forstået dig rigtigt? Jeg vil helst fortælle om musik.

Leiðbeining til lesara: Lesið þörin með áherslu á merkingarberandi orð; nemendur endurtaka og skipta svo um efni. Leiðbeiningin er ekki lesin í upptöku.

B3-C01-A05 Nýr þátttakandi (Liv) — ekki birta fyrir verkefni 21.14

Jeg hedder Liv. På mit gamle hold skulle alle vise et foto af deres værelse. Det havde jeg ikke lyst til. Jeg ville hellere vise en optagelse, jeg havde lavet af regn på et tag. Først troede en af de andre, at jeg ikke ville være med. Men jeg ville bare være med på en anden måde. Nu er vi fire, der laver små lydfortællinger. Jeg klipper lyden, og de andre finder på historierne. Jeg føler mig mest hjemme, når vi løser et problem sammen. Jeg vil gerne bidrage til jeres udstilling med en lydfil og en kort tekst. Mit fornavn må gerne stå der, men jeg vil ikke have et billede af mig selv med. Jeg håber, at de besøgende fortæller, hvad de forestiller sig, når de lytter.

B3-C01-A06 Skýrari kafli úr A01

Jeg føler mig hjemme på cykelværkstedet. Jeg kan ikke reparere alt. Men jeg kan spørge nogen. Jeg kan også selv hjælpe. Min nabo tog mig med første gang. Først holdt jeg et hjul. Senere fik jeg lov til at prøve. Vi er ikke altid enige. Vi diskuterer musikken. Men man kan høre til uden at mene det samme om alt. På udstillingen vil jeg vise en lygte. Jeg vil fortælle om en reparation, ikke om hele min familie.

■ Óséður verkefnapakki 21.14 — afhendingarmörk hér fyrir neðan

Nemendablað — upphaf. Afhendið aðeins efnið milli upphafs og loka nemendablaðs.

Ný tekst: En gruppe uden fast lokale

Jeg hedder Mikkel og bor uden for Lindeby. Vores tegnegruppe har ikke et fast lokale. Vi mødes nogle gange hjemme hos en af os, men vi mødes også på nettet. Jeg har ikke altid en god forbindelse. Derfor lægger vi billeder i en fælles mappe, som man kan se senere. Jeg vil gerne vise en tegning på udstillingen og bruge mit fornavn. Jeg vil også fortælle, at en gruppe kan fungere, uden at alle er samme sted. Men det betyder ikke, at møder på nettet fungerer lige godt for alle.

- 1 Hlustaðu á Liv. Skráðu hvernig hún vill taka þátt og hvað hún vill ekki birta.
- 2 Lestu texta Mikkel. Skrifðu 60–80 orð á íslensku fyrir sýningarstjóra: eitt sameiginlegt atriði, ólíkar ástæður fyrir því að tilheyra hópi og eitt skipulagsatriði frá hvoru.
- 3 Segðu á dönsku hvaða spurningu þú þarft að spyrja áður en verkunum er komið fyrir. Hlustaðu á svar kennarans og svaraðu með nýrri tillögu.
- 4 Skrifðu 80–100 orða kynningu á dönsku án þess að gera ráð fyrir að allir þátttakendur geti notað netið á sama hátt.

Nemendablað — lok.

Aðeins fyrir kennara — ekki á nemendablað

21

Gefið nýju upplýsingarnar fyrst eftir fyrstu spurningu eða tillögu nemandans. Nemandinn les þær ekki fyrir fram.

Svar kennara eftir fyrstu spurningu: *Der er ingen højtalere i rummet, men vi har to sæt høretelefoner.*

Lykill: Liv: að leysa vandamál saman; hljóðskrá og stuttur texti, fornafn en engin mynd. Mikkel: samvera þótt fólk sé ekki á sama stað, misjafnt netsamband, teikning og fornafn. Sameiginlegt: velja sjálf framsetningu; tilheyra á ólíkan hátt. Spyrja um hljóðspilun, aðgengi, samþykki og pláss. Heyrnartól eru möguleg lausn; spyrja um texta fyrir þá sem heyra ekki. Netsamband Mikkel er hans eigin reynsla, ekki staðreynd um landsbyggðina.

■ Mat og endurgjöf

Skráið E1 hlustun, E2 stuðning í texta, E3 raunverulega spurningu og svar, E4 kynningu, E5 fyrsta texta og endurskoðun, E6 rök um uppruna og útilokun. Merkið hvert atriði: sjálfstætt / með stuðningi / þarf nýtt tækifæri, og skráið dagsetningu, orðabók, endurhlustun og textaaðgang. Rökstudd, skiljanleg önnur svör gilda. Endurgjöf: „Þú nefndir dæmið. Afmarkaðu nú hverjum fullyrðingin nær til.“ Komið aftur að þessu í köflum 22 og 23.

■ Stuðningur og vaxandi sjálfstæði

Kaflar 21–22 eru studd upphafsleið að verkefnum á 3. stigi. Í kafla 21 styðja orðasambönd (21.2), glósutafla (21.4), samanburðartafla (21.6) og afmörkunardæmi (21.8) við æfinguna. Leyfið stuðning í 21.10–21.12 og skráið hann. Í 21.14 eru nýr texti og ný frásögn; leggið fyrirmyndir og orðasambandatöflu til hliðar við fyrstu tilraun nema nemandi þurfi skráðan aðgengisstuðning. Metið samtalsviðbragð hvers nemandar sérstaklega. Nemandi sem þarf meiri stuðning fær nýtt æfingatækifæri; bekkur ræður ekki tungumálastigi. A06 styður 21.4; skráið notkun.

22. KAFLI

Kennsluleiðbeiningar · 10. bekkur

Kan vi stole på det?

Getum við treyst þessu?

22

Í ÞESSUM KAFLA

● Heimildir og aðgreining	65	● Óséður pakki 22.16 — afhendingarmörk hér fyrir neðan	67
● Svör og rök	65	● Mat og endurgjöf	67
● Einkaspjöld — önnur talning, ekki sameiginleg gögn	65	● Stuðningur og vaxandi sjálfstæði	67
● Sex hljóðhandrit	66		

● Heimildir og aðgreining

Bollatilraunin, skólablaðið og Kop igen eru skáldskapur; kallið tölurnar ekki rannsóknarniðurstöður. Menningarinnskotið um DR byggist á DR in brief (birt 1.5.2020, uppfært 7.7.2025) og Etik og rettelser, lesið 22.10.2026, og er sjálfstætt orðað. Það sem er staðfest: hlutverk almannajónustumiðils; fréttir, menning og fræðsla á ólíkum miðlum; þrjár tilgreindar leiðir á síðunni um siðareglur og leiðréttingar. Lýsing ensku síðunnar á fjármögnun er úrelt og er ekki notuð. Umfjöllunin um mælimörk lýsir aðeins því sem skáldaða talningin mælir; hún er ekki lífsferilsmat á bollum.

● Svör og rök

22.1: Tímabil, eining, stærð hóps, hvað var talið og samanburður. 22.2: *Flere end hvornår? Hvor ved du det fra?* Óvissa er ekki sönnuð lygi.

22.3: Tölurnar 180/90 og þátttakendur 90/45; færri þátttakendur geta skýrt færri bolla; ástæðan fyrir færri þátttakendum er óþekkt. Dæmi: *Skolebladet skriver, at der blev talt færre krus fredag. Det skriver ikke, at hver deltager brugte færre.*

22.4: Lesandinn á að deila færslunni og velja lánsbolla. Heildarfjöldi bolla helmingast, en umhverfisáhrif voru ekki mæld. Það að vilja hvetja til þátttöku gerir rétta tölu ekki ranga; skoða þarf hverja fullyrðingu fyrir sig.

22.5: Notat → skoleblad → opslag. Athugasemdin er skoðun, ekki ný talning. 22.6: $180/90 = 2$ og $90/45 = 2$. Aðeins fyrsta setningin (helmingi færri bollar taldir) er studd. Meðaltalið er óbreytt, 2 bollar á skráðan þátttakanda báða daga, svo setningin um að hver þátttakandi hafi notað helmingi færri bolla er röng. *Hver deltager* segir auk þess meira en meðaltal getur sagt um hvern einstakling. Umhverfisáhrif voru ekki mæld. 22.7: Fleiri samanburðardagar með fjölda þátttakenda, allir útgangar, fjöldi notkunarSKIPTA á lánsbolla eða mæling á uppþvotti; hver mæling þarf skilgreint markmið og mælir ekki allt.

22.8: A01 segir ranglega að *hver deltager brugte halvt så mange krus*; A02 leiðréttir þessa fullyrðingu um meðaltal. Tölurnar standa; heildaráhrif voru aldrei mæld. 22.9: *Vi kan ikke beregne den samlede belastning, fordi vi ikke kender vandforbruget.* (eða *Fordi vi ikke kender vandforbruget, kan vi ikke beregne den samlede belastning.*) | *Begge tekster bruger samme notat. Derfor er de ikke uafhængige målinger. I Vi undersøgte kun én udgang.*

A04: *ikke afmarkar afhæfingu*; staða *kun* ræður því hvort hlutirnir eða þeir sem töldu eru afmarkaðir. 22.10: DR sinnir m.a. fréttum, menningu og fræðslu og vísar á siðareglur og leiðréttingar. Skáldað skólablað getur ekki staðfest neitt um starfsemi DR. 22.11: Kilde = optælling; påstand = færri fundnir; begrænsning = óþekktur fjöldi þátttakenda. 22.12–22.13: Bæði teljari og nefnari, ein frumtalning, rétt afmörkuð leiðrétting. Ósvaraðar spurningar: hvers vegna færri tóku þátt á föstudag, aðrir útgangar, notkunarSKIPTI eða venjur til lengri tíma. 22.14: Sjá einkaspjöld. 22.15/22.17: Metið málfar, samhengi, heimild og óundirbúin svör, óháð reiknihraða. 22.16: Sjá óséð gögn.

● Einkaspjöld — önnur talning, ekki sameiginleg gögn

A *Der blev talt 120 engangskrus mandag og 80 fredag. Der var 60 registrerede deltagere mandag og 40 fredag. Din partner kender opslagets ordlyd. Find ud af, om den passer.*

B *Opslaget siger: »En tredjedel mindre affald pr. elev.« Vask og lånekopper er ikke med i optællingen. Du mangler de oprindelige tal. Bed om dem.*

Óvænt breyting: *Fredag deltog også ti gæster, som ikke blev registreret. Vi ved endnu ikke, om deres krus er med i kassen.*

Lykill: Fyrst 2 bollar á skráðan þátttakanda báða daga; heildarfjöldinn lækkar um þriðjung, en hvorki allt rusl né notkun hvers og eins var mæld. Eftir breytinguna er $80/50 = 1,6$ aðeins rétt EF allir 50 tilheyra sama talningarramma og bollar þeirra eru í kassanum. Ekki er heldur vitað hvort óskráðir gestir voru á mánudag; 2 og 1,6 eru því ekki sambærileg meðaltöl. Rétt viðbragð er að spyrja og afmarka, ekki að velja nýja tölu án athugunar.

■ Sex hljóðhandrit

Þar til upptökur liggja fyrir les kennari handritin upp. A05 er ekki kennt fyrir fram. A06 er hægari útgáfa af A02, ekki ný prófun.

🔊 B3-C02-A01 Frétt með leiðréttanlegri villu

Her er skolebladets korte nyhed. Fredag blev der talt 90 engangskrus i kantinen mod 180 mandag. Det er halvt så mange. Det betyder, at hver deltager brugte halvt så mange krus. Forsøgsgruppen har sendt os et notat, og gruppen Kop igen har allerede delt nyheden. De vil gerne fortsætte forsøget med lånekopper. Vi ved endnu ikke, hvor mange gange hver lånekop er blevet brugt.

🔊 B3-C02-A02 Præcisering

Jeg er med i forsøgsgruppen. Der er en fejl i sætningen om, at hver deltager brugte halvt så mange krus. Mandag registrerede vi 90 deltagere og 180 engangskrus. Fredag registrerede vi 45 deltagere og 90 engangskrus. Begge dage giver det i gennemsnit to krus pr. registreret deltager. Vi talte kun ved én udgang. Vi har ikke målt hele skolens affald, og vi har ikke målt opvasken. Det betyder ikke, at forsøget er værdiløst. Det betyder, at vi skal sige præcist, hvad vi har målt. Ret derfor sætningen om forbruget pr. deltager, men behold de korrekte optællinger.

🔊 B3-C02-A03 Redaktionssamtale

Redaktør: To tekster siger det samme. Er det så dobbelt bekræftet? **Reporter:** Nej. Opslaget deler bare vores nyhed. Det hele bygger på forsøgsgruppens notat. **Redaktør:** Skal vi så fjerne hele historien? **Reporter:** Ikke nødvendigvis. Vi kan rette overskriften og forklare begrænsningen. **Redaktør:** Hvad vil du beholde? **Reporter:** At der blev talt færre engangskrus fredag. Men ikke at miljøbelastningen blev halveret. **Redaktør:** Hvilket spørgsmål stiller vi næste gang? **Reporter:** Hvorfor deltog færre fredag, og blev der talt ved alle udgange?

🔊 B3-C02-A04 Tal og afgrænsning

Halvfems krus. Femogfyrre deltagere. To krus pr. registreret deltager. Alle deltog. Ikke alle deltog. Vi talte kun krus. Kun vi talte krus. Tallet viser et fald. Tallet viser ikke nødvendigvis årsagen.

Leiðbeining til lesara: Hafið stuttar pásur milli setninga. Biðjið nemendur að útskýra einn merkingarmun. Leiðbeiningin er ekki lesin í upptöku.

🔊 B3-C02-A05 Ny havehistorie

Sidste tirsdag høstede havegruppen 24 kilo grøntsager. Denne tirsdag høstede den 36 kilo. Et opslag siger, at den nye vandingsplan har gjort hver plante halvtreds procent mere produktiv. Men den første tirsdag høstede gruppen fra tolv bede, og den anden tirsdag høstede den fra atten bede. Alle bedene har samme areal. Gruppen har ikke talt planterne i bedene. Begge dage blev høsten vejlet på samme vægt. En elev fortæller, at flere var med anden gang, men vi har ikke en deltagerliste. Havegruppen skriver mere i sit nyhedsbrev.

B3 - C02 - A06 A02 i roligere form

Vi skal rette sætningen om, at hver deltager brugte halvt så mange krus. Mandag var der 180 krus og 90 registrerede deltagere. Fredag var der 90 krus og 45 registrerede deltagere. Det giver to krus pr. registreret deltager begge dage. Vi talte ved én udgang. Vi talte ikke alt affald. Vi målte ikke vand eller strøm. Behold de rigtige tal. Ret den konklusion, som tallene ikke støtter.

■ Óséður pakki 22.16 — afhendingarmörk hér fyrir neðan

Nemendablað — upphaf. Afhendið aðeins efnið milli upphafs og loka nemendablaðs.

Opslag	<i>Vanding virker! 24 kilo sidste tirsdag, 36 denne tirsdag. Hver plante giver nu 50 procent mere. Det skriver havegruppens nyhedsbrev.</i>
Notat	<i>Begge dage blev grøntsagerne vejlet efter høsten. Bedene har samme areal. Gruppen bruger samme vægt. Nyhedsbrevet bygger på dette notat; en deltager har delt nyhedsbrevet på klassens opslagstavle.</i>

- 1 Hlustaðu á A05. Skráðu fjölda beða og uppskeru.
- 2 Reiknaðu uppskeru á hvert beð. Útskýrðu á íslensku hvað það segir og hvað það segir ekki um hverja plöntu.
- 3 Skrifaðu 110–140 orða leiðréttingu á dönsku fyrir skólablaðið, með heimild og einu gagnlegu næsta skrefi.
- 4 Ræddu við ritstjóra. Hlustaðu á nýja mótbáru, svaraðu og spurðu nánar.

Nemendablað — lok.

Aðeins fyrir kennara — ekki á nemendablað

Kennari leikur ritstjóra og gefur mótbáruna fyrst eftir fyrstu tillögu nemandans. Skráið bæði svar og eftirfylgnispurningu nemandans.

Mótbára kennara eftir fyrstu tillögu: *Men tre tekster fortæller det samme!*

Lykill: $24/12 = 2$ kg á beð og $36/18 = 2$ kg á beð. Þar sem beðin eru jafnstór er uppskera á flatareiningu óbreytt samkvæmt þessum gögnum. Það sannar ekki orsök og útilokar ekki öll áhrif vökvunar. Plönturnar voru ekki taldar, svo ekki er hægt að reikna kg á plöntu. Heildaruppskeran jókst um 50%, en aukning á hverja plöntu eða áhrif vökvunar eru ósönnuð. Ein frumheimild, endursögn hennar og deiling. Gott næsta skref: sambærileg svæði, fjöldi plantna, sama tímabil; nemandi þarf ekki að hanna rannsókn til að sýna dönskufærni. Mótbáran: þrír textar sem byggja á einu minnisblaði eru ein heimild.

■ Mat og endurgjöf

E1: 22.8 er studd hlustun eftir lestur sömu talna; ný hlustunargögn koma í A05/22.16. Afrit er falið þar til svar liggur fyrir; skráið fjölda hlustana, upplestur eða upptöku og annan stuðning. E2: uppruni, teljari/nefnari og takmörk. E3: svar við mótbáru og eigin eftirfylgnispurning. E4: skipulögð kynning. E5: fyrsti texti og endurskoðun. E6: rétt afmarkað hlutverk DR. Endurgjöf: „Þú hélt réttu tölunum; afmarkaðu nú hvað *pr. deltager* segir.“

■ Stuðningur og vaxandi sjálfstæði

Kaflí 22 heldur áfram studdri upphafsleið að verkefnum á 3. stigi. Orðasambönd (22.2), heimildaröðin (22.5), taflan (22.6) og fullunna dæmið (22.11) styðja æfinguna. Nemendur mega nota reiknivél; reiknihraði er ekki dönskufærni. Í 22.16 er nýtt efni um garðinn án tilbúinnar grindar og án fyrirmyndar. Skráið textaaðgang, endurhlustun, orðabók og annan stuðning. Stuðningur minnkar eftir verkefni og færni, ekki sjálfkrafa eftir kaflanúmeri. Í kafla 24 bregst nemandi við nýju svari í 24.12 og 24.15 með stuttum glósum í stað skrifaðs samtals.

23. KAFLI Kennsluleiðbeiningar · 10. bekkur

Ung i Norden

Ungt fólk á Norðurlöndum

23

Í ÞESSUM KAFLA

● Staðreyndir og heimildir	68	● Sex hljóðliðir og handrit	69
● Svör og rök	68	● Óséður pakki 23.16 — afhendingarmörk hér fyrir neðan	70
● Einkaspjöld	69	● Mat	70

■ Staðreyndir og heimildir

Skoðað 22.10.2026. Innskotin eru sjálfstætt orðaðar samantektir.

- Undervisningsministeriet, Organisering og ledelse: sveitarfélög reka grunnskólann; hlutverk skólastjóra og skólastjórnar. Heimildin styður aðeins þessi hlutverk, ekki svar um leyfi fyrir tilteknu rými.
- Aarhus Kommune, Fritidspas, uppfært 8.9.2026: stuðningur við þátttöku barna og ungmenna úr efnalitlum fjölskyldum, bæði í íþróttum og skapandi starfi. Tekjuviðmið, fjárhæðir og umsóknarferli eru ekki kennd.
- Udenrigsministeriet, Rigsfællesskabet: Danmörk, Færeyjar og Grænland; viðtæk sjálfstjórn tveggja síðarnefndu.
- Statsministeriet, Færøerne: færeyska er aðalmálið og dönsku getið sérstaklega. Styður að um tvö tungumál sé að ræða.

Prófilarnir eru skáldaðir. Gerið ekki ráð fyrir að Leila fái Fritidspas: heimildin lýsir úrræðinu, prófillinn segir ekkert um hvort hún uppfylli skilyrðin.

■ Svör og rök

23.1: Hver og einn getur sagt frá eigin reynslu; viðtækari fullyrðing krefst fleiri radda eða heimilda. Góðar spurningar snúast um tíma, kostnað, aðgengi og hvernig fólk tekur þátt.

23.2: Leila vill hljóðverkefni og þarf verð fyrir fram, skýra dagskrá og tengilið. Það að sumir í hópnum tali fleiri en eitt tungumál segir ekkert um áhugamál hópsins. Ekki kemur fram hvort Leila sjálf tali fleiri en eitt tungumál. 23.3: Heimferðin, ekki áhugaleysi; stuttur, skipulagður netfundur og efni fyrir fram; lífið þar er hvorki sjálfkrafa leiðinlegt né friðsælt. 23.4: Leila — hljóðverkefni / óþekkt verð, vill ekki ræða fjárhag fyrir framan hópinn / verð fyrir fram og tengiliður. Jonas — myndasýning / heimferð og margir sem tala í einu / lokatími, efni fyrir fram, skýrt skipulag. Rósa — sögur um staði / þarf stundum að heyra aftur, tímamunur / endurorðun, tímasetning í íslenskum tíma, framlag fyrir fram OG samtal. Efni fyrir fram og skýr tengiliður gætu gagnast fleirum, en það þarf að spyrja.

23.5: a) félagið sem heldur námskeiðið, b) sveitarfélagið (heimild um úrræðið), c) skólinn er góður staður til að spyrja hver sé réttur tengiliður; staðfesta þarf hver sér um bókun og leyfi. Ekki má lofa leyfi út frá almennu hlutverki. 23.6: Færeyska er sérstakt tungumál, ekki leið til að tala dönsku; kort svarar staðsetningu, ekki áhuga einstaklings.

23.7: Nýtt í A01: í boðinu stendur að greiða þurfi fyrir efni en upphæðina vantar. Nýtt í A02: boðið þarf að nefna lokatíma; einn stjórni röðinni; stutt sameiginlegt samtal og síðan einstaklingsvinna. Nemandinn vísar í atriði úr hljóðinu, endurtekur ekki aðeins prófillinn. 23.8: Ekkert rétt svar um mállýsku fyrr en sannreynðar upptökur liggja fyrir. Lestur handrits eða tilbúinn hreimur er ekki matsgagn fyrir M3.

23.9: Rósa vil gerne tale med gruppen, selv om hun nogle gange skal høre en sætning igen. / Jonas vil have materialet på forhånd, fordi han vil tænke over sit bidrag. / Hvad koster det at deltage, og hvem kan man kontakte privat, hvis prisen er et problem? eða önnur kurteisleg spurning um kostnað án þess að kanna fjárhag fólks opinberlega.

23.10: Uppruni móður gerir Leilu hvorki að fulltrúa né sérfræðingi um ungmenni í öðru landi. Hlutverkið getur ýtt hennar eigin áhugamálum og tengslum til hliðar. *Lad Leila vælge sit eget emne. Hvad vil du gerne fortælle om?* Fyrirmynd eftir svör nemenda: *Jeg kan fortælle om mit eget liv i Aarhus. Hvis I vil vide noget om unge i Tyrkiet, må I finde relevante kilder og flere stemmer.* 23.11–23.12: Þrír aðskildir prófilar, stofnanaheimild nefnd, spurt um stað, net, tíma og aðgengi; engu óstaðfestu lofað. Ekki álykta að Leila eigi rétt á Fritidspas eða að norræni fundurinn falli undir úrræðið. 23.13: Sjá einkaspjöld. 23.14–23.15: Framkvæmanleg tillaga, rök og óvissa; munurinn á reynslu og staðreynd helst skýr. 23.16: Óséður pakki. 23.17: Metið raunverulega breytta forsendu, ekki skyldubundna jákvæða niðurstöðu.

Einkaspjöld

- A** *Lokalet er gratis torsdag. Der er trin ved hovedindgangen, men en anden indgang har en rampe. Indgangen med rampe skal åbnes af en medarbejder. Du ved ikke, hvornår deltagerne kan komme. Spørg.*
- B** *To deltagere kan kun være med online og først efter klokken 17. En deltager har brug for adgang uden trapper. Du skal finde ud af, om lokalet faktisk kan bruges, og hvem der hjælper.*
- Breyting** *Medarbejderen går klokken 16.30.*

Lykill: Skábrautin nýttist ekki nema einhver opni. Spyrja um ábyrgðarmann, opnun áður en starfsmaðurinn fer, leyfi og lykla eða annað húsnæði. Ekki samþykkja óstaðfesta lausn eða að bera manneskju upp þrep. Fjarfundur getur verið tillaga en þarf samþykki og athugun á aðgengi; hann hentar ekki sjálfkrafa öllum.

Tillaga	Tími	Samgöngur	Aðgengi	Netþátttaka
A · í salnum	Fimmtudagur; starfsmaður fer 16.30	Óþekkt — spyrja þátttakendur	Hliðarinnangangur með skábraut þarf starfsmann til að opna; eftir 16.30 óstaðfest	Tveir geta aðeins tekið þátt á netinu eftir 17; fundur fyrir 16.30 leysir það ekki
B · á netinu	Eftir 17 er möguleg tillaga	Ferðir falla niður, en samþykki er ekki sjálfgefið	Kanna stafrænt aðgengi hjá öllum	Tveir geta eftir 17; staðfesta hjá öðrum og nefna ábyrgðarmann

Nemendur búa ekki til upplýsingar um samgöngur; *ukendt — skal undersøgelses* er rétt svar þar sem upplýsingar vantar. Enginn fundur er fullstaðfestur; markmiðið er skýr afmörkun og rétt næsta spurning.

Sex hljóðliðir og handrit

B3-C03-A01 Leila

Jeg vil gerne være med til ungdomsmødet. Jeg har en idé til et lydprojekt: Vi kan optage en kort samtale om et sted, som betyder noget for os. Men jeg har brug for at vide, hvad det koster at deltage. I invitationen står der bare, at vi skal betale for nogle materialer. Hvor meget er det? Jeg vil gerne kunne spørge en kontaktperson i stedet for at forklare min families økonomi foran hele gruppen. Jeg vil også selv vælge, hvad jeg fortæller om. Min mors fødested bestemmer ikke mit emne. Spørg mig hellere, hvad jeg er nysgerrig efter. Så kan vi finde et projekt sammen.

B3-C03-A02 Jonas

Tak for invitationen. Jeg vil gerne deltage, men jeg kan ikke sige ja til tidspunktet endnu. Hvis jeg kommer til mødet, skal jeg også kunne komme hjem. Det er ikke nok at skrive, hvornår vi begynder. Skriv også, hvornår vi er færdige. Jeg kan deltage online, men jeg har prøvet møder, hvor alle talte på én gang. Der holdt jeg næsten op med at sige noget. Send gerne opgaven før mødet, og lad én person styre rækkefølgen. Jeg foreslår en kort fælles samtale og bagefter tid til at arbejde selv. Det fungerer for mig; spørg også de andre om deres ønsker.

B3-C03-A03 Samsvarandi málafbrigðispakki A

Æfingartexti fyrir málhafa afbrigðis A: *Pá torsdag skal vores gruppe mødes på biblioteket. Vi begynder klokken fem og arbejder sammen i en time. Først viser vi billeder fra vores hverdag. Bagefter vælger vi to spørgsmål, som vi vil stille til den anden gruppe. Man må gerne deltage uden at vise et billede af sig selv. Vi vil vide, hvad de andre lægger mærke til, ikke gætte på deres liv.*

Óséður texti fyrir annan málhafa sama afbrigðis: *Pá lörðag ábnir vi et lille værksted. Døren bliver åbnet klokken ti, og vi slutter ved middagstid. Vi skal bygge en model sammen. Materialerne ligger på bordet, men man må også bruge papir og blyant. Før vi begynder, skal vi aftale, hvem der gør hvad. Hvis noget er uklart, spørger vi igen.*

B3-C03-A04 Samsvarandi málafbrigðispakki B

Æfingartexti: Sami danski texti og í A03, fluttur á eðlilegan hátt af málhafa afbrigðis B.

Pá torsdag skal vores gruppe mødes på biblioteket. Vi begynder klokken fem og arbejder sammen i en time. Først viser vi billeder fra vores hverdag. Bagefter vælger vi to spørgsmål, som vi vil stille til den anden gruppe. Man må gerne deltage uden at vise et billede af sig selv. Vi vil vide, hvad de andre lægger mærke til, ikke gætte på deres liv.

Óséður texti, önnur rödd: *På lørdag åbner vi et lille værksted. Døren bliver åbnet klokken ti, og vi slutter ved middagstid. Vi skal bygge en model sammen. Materialerne ligger på bordet, men man må også bruge papir og blyant. Før vi begynder, skal vi aftale, hvem der gør hvad. Hvis noget er uklart, spørger vi igen.*

Upptökuskilyrði: Sérfræðingur í dönskum mállýskum velur tvö dæmigerð afbrigði og staðfestir tvö heyrnleg einkenni í textunum, eða breytir BÁÐUM textum eins. Fjórir raunverulegir málhafar, með samþykki og dreifingarleyfi; hvorki eftirherma né tilbúinn hreimur. Skráið sýnishorn, einkenni og tímastimpla áður en svarlykill er saminn. Þar til upptökurnar eru til er 23.8 frestað; A01/A02 má nota til að æfa merkingu en ekki sem matsgögn fyrir M3.

B3-C03-A05 Ny deltager på biblioteket

Jeg hedder Asta og vil gerne være med til bibliotekets fortælleaften. Jeg arbejder i en butik nogle eftermiddage. På tirsdag har jeg vagt til klokken seks. Jeg kan være online klokken halv syv, men jeg kan ikke nå hen til biblioteket før klokken syv. Min vagt skifter fra uge til uge, så det hjælper ikke at sige, at jeg altid kan om tirsdagen. Jeg kan sende en kort optagelse inden arrangementet. Men jeg vil også gerne stille spørgsmål til de andre. I behøver ikke ændre hele aftenen for min skyld. Jeg vil bare gerne vide, om der er en del af samtalen, som jeg kan nå. Send mig gerne sluttidspunktet, og fortæl, hvem der kan svare på mine spørgsmål.

B3-C03-A06 Jonas, tydeligere

Jeg vil gerne være med. Først skal jeg kende både starttid og sluttid. Jeg skal kunne komme hjem. Jeg kan også deltage online. Send opgaven før mødet. Lad én person styre samtalen, så vi ikke taler på én gang. Jeg vil gerne tænke, før jeg svarer. Det er mit ønske. De andre kan have andre ønsker.

■ Óséður pakki 23.16 — afhendingarmörk hér fyrir neðan

Nemendablað — upphaf. Afhendið aðeins efnið milli upphafs og loka nemendablaðs.

Afhenda nemandi: *Bibliotekets fortælleaften er tirsdag klokken 18–19.30. Fra 18 til 18.20 ser vi billeder. Fra 18.20 til 19 taler vi i små grupper. Fra 19 til 19.30 samler vi spørgsmål. Man kan deltage online fra 18.20. En vært læser spørgsmål fra chatten højt. En optagelse, der er sendt på forhånd, kan vises med tilladelse, men vi optager ikke hele aftenen.*

Verkefni: Hlustaðu á A05. Veldu leið fyrir Astu til að taka þátt. Skrifaðu 80–110 orð á dönsku til skipuleggjanda með tveimur spurningum. Útskýrðu síðan á íslensku hvers vegna vaktaplan hennar segir ekkert um ungt fólk almennt.

Nemendablað — lok.

Aðeins fyrir kennara — ekki á nemendablað

Gefið nýju upplýsingarnar fyrst eftir fyrstu spurningu eða tillögu nemandans. Nemandinn les þær ekki fyrir fram.

Nýtt svar í samtalinu: *Værten går klokken 19. Hvem skal følge spørgsmålene online bagefter?* Nemandi þarf að spyrja hver beri ábyrgð eða afmarka lausnina.

Lykill: Asta getur tengst á netinu kl. 18.30 (*halv syv*) og missir þá fyrstu tíu mínúturnar af hópsamtalinu (18.20–19). Hún gæti líka mætt á bókasafnið kl. 19 og verið með í spurningunum (19–19.30), en þá missir hún af hópsamtalinu. Upptaka send fyrir fram er viðbót með leyfi, ekki samtal. Eftir kl. 19 er óljóst hver fylgist með spurningum á netinu; fá þarf staðfestingu. Engin alhæfing um ungt fólk.

■ Mat

Skráið E1 hlustun, E2 stofnanatexta, E3 gagnkvæma fyrirspurn, E4 skipulagða kynningu og E5 tillögu. E6a hlutverk stofnana, E6b uppruni og fordómar og E6c málafbrigði eru ÞRJÚ aðskilin gögn; gott aðgengisverkefni kemur ekki í stað E6c. Veitið orðalista eða styttri textabúta eftir þörfum og skráið stuðninginn. A06 má nota sem stuðning í 23.7; skráið notkun. A05/23.16 gefur nýtt hlustunarefni.

24. KAFLI

Kennsluleiðbeiningar · 10. bekkur

Når planen ændrer sig

Þegar áætlanir breytast

24

Í ÞESSUM KAFLA

● Heimild og mörk	71	● Óséður pakki 24.15 — afhendingarmörk hér fyrir neðan	73
● Svör og rök	71	● Mat	73
● Einkaspjöld	71	● Stuðningur og vaxandi sjálfstæði	73
● Sex hljóðhandrit	72		

● Heimild og mörk

Aarhus Bibliotekerne, Studie- & læsepladser, lesið 22.10.2026. Heimildin styður að lestrarsalur Dokk1 sé kyrrðarrými, ekki ætlað hópvinnum, og að nemendur og minni hópar geti bókað sérherbergi. Innskotið er sjálfstætt orðað. Ferðataflan, smíðjan og bókanirnar eru skálðaðar.

Verkefnaröðin: 24.8 (A02) kemur á eftir lestri tilboðsins (hluti 4) og ferðatöflunni (24.4). Tveir dálkar í 24.2 greina staðfest frá óstaðfestu; þrír dálkar á myndinni í hluta 8 (V03) greina síðan á milli þess sem vitað er, þess sem þarf að spyrja um og þess sem er umsamið.

● Svör og rök

24.1: Tími, staður, aðgengi og staðfesting/ábyrgð. 24.2: Salur A kl. 16–17.30 er bókaður; lánsheyrnartól eru í boði; semja þarf um opnun garðinngangsins. 24.3: Salur A fellur út; salur C á bókasafninu kl. 16.30–17.30 er í boði; svar þarf fyrir kl. 15; inngangur óstaðfestur.

24.4: Strætó kl. 15.40 → 15.55 + 8 mín. = 16.03; bið í 17 mínútur til kl. 16.20. Ganga frá kl. 15.35 → 16.00; bið í 20 mínútur. Seinni strætó → 16.23, eftir 16.20; þá þyrfti að breyta opnunartímanum. Ekki gefa sér að strætó sé aðgengilegur; taflan sýnir aðeins tíma. Göngutíminn er viðmið, ekki hraði allra.

24.5: *Máske* var ekki staðfesting; Noor svaraði vinum sínum en ekki gestgjafanum; leiðrétting og skýr næstu skref hjálpuðu. 24.6: Gildar skilyrðissetningar með sögn á undan frumlagi í aðalsetningu; 16.30 = halv fem, 16.15 = kvart over fire, 16.45 = kvart i fem. 24.7: Heimildin greinir á milli kyrrðar og hópnotkunar; kanna þarf hljóðnotkun, bókun, búnað og aðgengi í öðru rými.

24.8: A02 staðfestir sal C, tímann og opnun garðinngangsins kl. 16.20 fyrir 12 manns; ferðin er enn óstaðfest. Mögulegt næsta svar: *Kan vi ringe igen, når vi kender bussen?*

24.9: Eftir að fjöldi og tími hafa verið ákveðnir og gestgjafinn segir að borðið sé frátekið. 24.10: Draga til baka menningarhúsið/sal A kl. 16; staðfesta sal C á bókasafninu kl. 16.30–17.30 og opnun kl. 16.20 samkvæmt A02; garðinngangurinn; ferðin óstaðfest; heyrnartólin koma með gestgjafanum (A03). 24.11: Nefna að hópurinn kemst fyrst af stað kl. 15.30, biðja um síðari tíma og staðfestingu á aðgengi; hvorki reikna né lofa komutíma. 24.12–24.13: Sjá spjöld; það er rétt niðurstaða að áætlunin gangi ekki upp ef rökin eru studd. Í 24.13 þarf tíma, stað, nafngreinda ábyrgð, breytingu og opna spurningu ef staðfestingu vantar. 24.14: Skýr tímaröð og breytt forsenda. 24.15: Sjá óséð gögn. 24.16: Skýr leiðrétting, spurning og svar, ekki aðeins upplestur.

● Einkaspjöld

A — reception: *Du arbejder i receptionen. Klokken er nu 14.30. Lokale B er ledigt fra 16.15 til 17.15. Nøglen skal hentes i receptionen før 16.00. Du skal aftale med gruppen, hvem der henter den.*

B — gruppe: *Du planlægger for gruppen. Klokken er nu 14.30. Gruppen ankommer 16.10. Læreren kan hente nøglen 15.50, men kun hvis en anden voksen følger gruppen. Du ved endnu ikke, om en anden voksen kan det.*

Breyting (aðeins til A): Receptionen lukker allerede 15.45 i dag. B þarf að fá upplýsingarnar í samtalinu.

Lykill: Áætlunin gengur aðeins upp ef staðfest er að annar fullorðinn fylgi hópnum. Eftir breytinguna er kl. 15.50 of seint; þá þarf aðra leið til að fá lykilinn, með leyfi, eða hafna. Kennari svarar raunverulegri spurningu á annan hvorn veginn: *Værten kan aflevere nøglen ved rummet 16.15, hvis I bekræfter inden 15 eða Der er ingen anden nøgleaftale i dag.* Skráið hvort svarið var notað; bæði leiða til gildrar niðurstöðu. Ekki biða eftir lykli sem enginn hefur lofað.

Annað spjaldasett við hlutverkaskipti í 24.12

Gefið þessar upplýsingar aðeins í seinni umferð. Hvor nemandi þarf að spyrja og bregðast við; endurtekning á fyrra samtali telst ekki sjálfstætt svar.

A2 — reception: *Du arbejder i receptionen. Klokken er 13.30. Lokale D er ledigt 17–18. Nøglen skal hentes før 16.30. Aftal, hvem der henter den.*

B2 — gruppe: *Du planlægger for gruppen. Klokken er 13.30. Gruppen kommer 16.50. Læreren kan hente nøglen 16.20, hvis en anden voksen følger gruppen. Det er ikke bekræftet endnu.*

Breyting aðeins til A2 eftir fyrstu tillögu: *Receptionen lukker 16.10 i dag.*

Lykill: Kl. 16.20 er of seint. Leyfilegt nýtt svar eftir fyrirspurn: *Værten kan møde jer ved lokale D klokken 17, hvis I bekræfter før 14 eða Vi har ingen anden nøgleaftale i dag.* Fyrri leiðin er möguleg kl. 13.30 en þarf staðfestingu; sú seinni kallar á nýja tillögu eða skýra höfnun. Skráið svarleið og viðbragð.

■ Sex hljóðhandrit

Þar til upptökur liggja fyrir les kennari handritin upp.

B3-C04-A01 Telefonsvarer

Hej, det er Maja fra kulturhuset. Jeres lokale A kan desværre ikke bruges torsdag. Den gamle reservation klokken fire gælder derfor ikke længere. Vi kan tilbyde et andet rum på biblioteket ved Parkvej. Det er lokale C, og tiden er fra halv fem til halv seks. Det er et tilbud, ikke en bekræftet ændring endnu. Ring eller skriv inden klokken tre, hvis I vil bruge det. Fortæl også, hvilken indgang I skal bruge. Indgangen mod gården har ingen trapper, men den skal åbnes af en vært. I får de skriftlige oplysninger i en ny besked.

B3-C04-A02 Bekræftelsessamtale

Elev: Hej, vi vil gerne bruge bibliotekets lokale C torsdag. **Vært:** Hvor mange kommer I? **Elev:** Tolv. Bare så jeg er sikker: Er tiden fra halv fem til halv seks? **Vært:** Ja, fra 16.30 til 17.30. **Elev:** Vi skal bruge indgangen uden trapper. Kan du åbne den? **Vært:** Ja, jeg kan åbne den 16.20. Kan I være der på det tidspunkt? **Elev:** Vi planlægger at være der før. Vi skal stadig undersøge transporten. **Vært:** Godt. Jeg bekræfter lokale C til tolv personer og åbner gårdindgangen 16.20. Ring, hvis jeres ankomst ændrer sig. **Elev:** Tak. Jeg retter beskeden til gruppen. Vi skal ikke længere til kulturhusets reception.

B3-C04-A03 Besked til gruppen

Vi skal rette planen. Værkstedet er på biblioteket, ikke i kulturhuset. Det begynder 16.30. Vi bruger indgangen mod gården, som værten åbner 16.20. Jeg har fået lokalet og døren bekræftet. Jeg mangler stadig svar om transporten. Tag derfor ikke af sted på egen hånd ud fra den gamle besked. Vi aftaler den fælles tur, når det sidste spørgsmål er afklaret. Lånehøretelefonerne kommer med værten, så I behøver ikke købe noget.

B3-C04-A04 Tid og rettelse

Klokken fire. Halv fem. Kvart over fire. Kvart i fem. Ikke klokken fire, men halv fem. Vi har et tilbud. Vi har ikke en bekræftelse endnu. Hvis vi kommer senere, ringer vi. Bare så jeg er sikker: Åbner du døren klokken 16.20?

Leiðbeining til lesara: Leggið skýra áherslu á orðin sem breytast; nemendur skrá tímana. Leiðbeiningin er ekki lesin í upptöku.

B3 - C04 - A05 Afhentning af optager

Hej, det er Ida fra medieværkstedet. I har bestilt en lydoptager til fredag. I den første besked stod der, at den kunne hentes indtil klokken 17. Det er ændret: Udlånet lukker allerede 16.30. I skal altså komme før halv fem. Den person, der henter optageren, skal være nævnt i bestillingen eller have en skriftlig tilladelse fra den ansvarlige lærer. I skal ikke sende personnumre. Skriv blot navnet på den, der kommer, og bestillingsnummeret. Hvis ingen kan nå det, kan I spørge om lørdag mellem ti og elleve. Vi kan ikke love den løsning, før vi har set, om optageren er ledig. Ring gerne, så I ikke tager turen forgæves.

B3 - C04 - A06 Forenklet afklaring som støtte

Elev: Vi er tolv. Er tiden 16.30 til 17.30? **Vært:** Ja. Lokalet er C på biblioteket. **Elev:** Kan vi bruge indgangen uden trapper? **Vært:** Ja. Jeg åbner gårdindgangen 16.20. **Elev:** Tak. Vi skal stadig undersøge transporten. **Vært:** Ring, hvis I ikke kan være her til tiden. Lokalet og indgangen er nu aftalt.

■ Óséður pakki 24.15 — afhendingarmörk hér fyrir neðan

Nemendablað — upphaf. Afhendið aðeins efnið milli upphafs og loka nemendablaðs.

Afhenta: Bestilling 42: Lydoptager. Afhentning fredag 15–17. Afhenter: læreren. Læreren skal blive på skolen med gruppen til 16.20. Gruppen er færdig på skolen fredag 16.20. Turen til udlånet tager 20 minutter. En anden voksen, Sara, kan tage af sted 15.50, men står ikke på bestillingen.

- 1 Hlustaðu á A05. Strikaðu yfir úreltan tíma og bættu nýja skilyrðinu við.
- 2 Ákveddu hvort hópurinn geti sótt búnaðinn sjálfur. Útskýrðu það á íslensku fyrir hópstjóra.
- 3 Talaðu á dönsku við afgreiðsluna og spurðu hvernig hægt er að sækja búnaðinn.
- 4 Skrifaðu 80–100 orða staðfestingu eða fyrirspurn án þess að gera óstaðfestan laugardag að samkomulagi.

Nemendablað — lok.

Aðeins fyrir kennara — ekki á nemendablað

Gefið nýju upplýsingarnar fyrst eftir fyrstu spurningu eða tillögu nemandans. Nemandinn les þær ekki fyrir fram.

Svar kennara eftir fyrirspurn: Sara kan hente optageren, hvis vi modtager lærerens skriftlige tilladelse med bestillingsnummeret før klokken 16.

Svar við spurningu um laugardag: Vi kan først svare om lørdag fredag klokken 12. Það er ekki bókun.

Lykill: Hópurinn: 16.20 + 20 mín. = 16.40, of seint fyrir lokun kl. 16.30. Sara: 15.50 + 20 mín. = 16.10, mögulegt ef leyfið berst fyrir kl. 16.00. Nemandi þarf að fá leyfið staðfest, ekki gefa sér að það hafi verið sent. Laugardagur er valkostur sem þarf bókun. Engar kennitölur. Skráið bæði spurningu og svar hvers nemanda.

■ Mat

Hlustunartímar og skilyrði, ákvarðanir út frá texta og eigin setningar gefa E1/E2. E3 krefst raunverulegs nýs svars. E4 er 90 sekúndna uppfærslan, E5 staðfestingin og reynslutextinn. E6 er undirbúningur: afmörkuð upplýsing um þjónustu og heimildarýni, ekki sjálfstæð sönnun á M1 á 3. stigi. Rétt afmörkuð óvissa er ekki villa. Skráið stuðning (klukku, endurhlustun, orðabók). A06 er einfölduð útgáfa fyrir 24.8, ekki hægari upplestur á A02; skráið notkun. Tímaorðin eru jákvæð yfirlýsingar um íslensku; nemendur með annað heimamál gætu þurft sérstakan samanburð.

■ Stuðningur og vaxandi sjálfstæði

Kaflar 21–22 lögðu til orðasambönd, samanburðartölur og fullunnar fyrirmyndir. Hér er 24.9 enn kennt með fyrirmynd. Í 24.12 er fyrirmyndin lögð til hliðar; leyfið stuttar glósur en ekki skrifað samtal. Í 24.15 koma ný gögn, breytt skilyrði og nýtt svar kennara; metið viðbragðið sérstaklega. Aðgengisstuðningur er áfram heimill og skráður; takið hann ekki af nemanda til að verkefnið teljist „sjálfstætt“. Minni stuðningur er kennsluleið, ekki sönnun þess að allir hafi náð 3. stigi.

25. KAFLI Kennsluleiðbeiningar · 10. bekkur

Uddannelse og fremtid

Nám og framtíð

25

Í ÞESSUM KAFLA

● Staðreyndastoð	74	● Sex hljóðhandrit	75
● Svör og rök	74	● Óséður pakki 25.16 — afhendingarmörk hér fyrir neðan	76
● Einkaspjöld og önnur umferð	74	● Mat	76

■ Staðreyndastoð

Skoðað 22.10.2026:

- UVM, Overblik over gymnasiale uddannelser: fjögur heiti, almennur tilgangur og fagleg einkenni. Innskotið heldur sig við þetta; engar inntökukröfur eða tryggð innganga einstaklinga.
- UVM, Om erhvervsuddannelserne: skóli og starfsþjálfun, fagsvið og eux með fögum á framhaldsskólastigi.

Athugið fyrir hvert skólaár hvort heiti og leiðir séu óbreytt. Smíðurnar eru skáldaðar og eru ekki námsráðgjöf. Nemendur senda engar umsóknir og gefa engar persónuupplýsingar.

■ Svör og rök

25.1: Nákvæmt dæmi um áhuga og spurning; ekkert starfsheiti þarf. 25.2: A: 15–17 ára, miðvikudagur kl. 15.30–17.30, frestur föstudaginn vikuna áður, byrjendur velkomnir. Fyrirspurn, skráning og staðfesting eru ekki það sama. 25.3: A hljóðupptaka og klipping, B líkón og prófanir; B krefst reynslu og leyfir pappír; óljóst er hve mikið er af lánsbúnaði í A og hvenær svar berst af biðlista í B.

25.4: *Jeg har spurg, men jeg har ikke fået en bekræftet plads. / Anbefalet erfaring er ikke altid et krav. / Jeg står på venteliste og kan først møde op, når jeg har fået en bekræftelse.* 25.5: Innihald: hljóðsaga eða brúarlíkan. Skilyrði: B krefst fyrri líkanaverkefnis; pláss aðeins eftir staðfestingu. Búnaður: hægt er að taka frá heyrnartól, en tölvan er óstaðfest; svar á morgun. A03: prófun vekur spurningu, ekki bara niðurstöðu; þau breyttu aðeins staðnum þar sem brúin gaf sig. 25.6: Kennari gefur svarið *Vi har muligvis en computer, du kan låne.* Þegar glósunum hefur verið skilað. Möguleg eftirfylgnispurning: *Hvornår kan I bekræfte, om der er en computer?* eða önnur skýr spurning um raunverulegt framboð.

25.7: Heimildin lýsir kerfinu en tryggir hvorki inntöku einstaklings, jafngildi við íslenskt próf né starf. Raðið leiðunum ekki eftir virði. 25.8: *... om der er ledige pladser; ... hvornår værkstedet slutter; ... om jeg kan låne høretelefoner.* 25.9: Ávarp, viðeigandi bakgrunnur, tvær spurningar, þakkir og kveðja; skilaboðin til vinar bjóða til samvinnu, en skipuleggjandinn þarf upplýsingar til að taka ákvörðun.

25.10: Innihald: taka upp, klippa og setja saman. Miðvikudagur kl. 15.30–17.30, 15–17 ára; frestur föstudaginn vikuna áður; engin krafa um reynslu en kostur að kunna á skrár; fá lánssett — spyrja fyrir skráningu; pláss aðeins eftir staðfestingu; fyrirspurn er ekki bindandi. 25.11: Eðlilegt er að skrifa t.d. *I skriver, at begyndere kan deltage. Gælder det også, hvis ...?* Dragið ekki frá fyrir stutta staðfestingu á því sem þegar er vitað. 25.12: Sjá spjöld. 25.13–25.15: Skýr dæmi, gagnlegar spurningar og raunveruleg svör; metið hvorki framtíðaráform né orðafjölda eitt og sér. 25.16: Óséður pakki. 25.17: Nemandi bendir á raunverulega breytingu.

■ Einkaspjöld og önnur umferð

A umsækjandi	<i>Jeg kan deltage tirsdag, men ikke onsdag. Jeg kan låne en bærbar computer, men ikke høretelefoner. Jeg har ikke arbejdet med lydprogrammet før. Find en mulighed uden at påstå erfaring, du ikke har.</i>
B skipuleggjandi	<i>Du arbejder i et andet medieværksted. I har to lydhold. Begynderholdet mødes onsdag. Tirsdagsholdet kræver erfaring med lydprogrammet. I kan låne høretelefoner ud. Spørg om ansøgerens tid og erfaring.</i>
Breyting	<i>Der er et online introduktionsmøde mandag, men det giver ikke automatisk en plads.</i>

Lykill: Tíminn og skilyrðin passa ekki saman; heyrnartólin leysa það ekki. Spyrja um næsta byrjendahóp, hvort kynningarfundurinn breyti einhverju um skilyrðin (það kemur ekki fram) og hvaða staðfestingar þurfi. Það er gild

niðurstaða að ekkert núverandi námskeið henti.

Önnur umferð A: *Jeg kan komme torsdag efter klokken 16. Jeg har prøvet at klippe en optagelse, men kan ikke møde op fysisk. Jeg har ikke egne høretelefoner.* **B:** *Torsdagsholdet er online 16.30–18. Der kræves erfaring med at gemme og dele lydfiler. Deltagerne skal bruge egne høretelefoner.* Breyting: *Der er én plads tilbage; den holdes ikke automatisk. Gildar spurningar snúast um nákvæma reynslu, búnað og skráningu; ekkert sjálfkrafa já.*

■ Sex hljóðhandrit

Þar til upptökur liggja fyrir les kennari handritin upp.

🔊 B3-C05-A01 Værkstederne

Velkommen til vores to værksteder. Lyd på en eftermiddag er for begyndere. Vi mødes onsdag klokken 15.30 og arbejder i to timer. Du behøver ikke kende programmet. Det hjælper at kunne finde en fil på computeren, men vi viser dig det, hvis du er i tvivl. Byg, test, ændr er tirsdag fra 16 til 18. Der skal du have prøvet en lignende modelopgave før. Du skal kunne forklare et eksempel; du skal ikke vise et flot diplom. Begge værksteder giver mulighed for at undersøge en interesse. De er ikke en tilmelding til en ungdomsuddannelse. Spørg os, hvis noget er uklart, og vent på en bekræftelse, før du regner med en plads.

🔊 B3-C05-A02 Udstyr

Elev: Jeg er interesseret i lydværkstedet, men jeg har ikke brugt programmet før. **Arrangør:** Det er i orden. Holdet er for begyndere. **Elev:** Jeg vil gerne vide, om jeg kan låne høretelefoner og en computer. **Arrangør:** Høretelefoner kan vi reservere til dig. Jeg skal undersøge computeren. Vi har muligvis én ledig. **Elev:** Hvornår kan jeg forvente svar? **Arrangør:** I morgen. Jeg skriver, når jeg ved det. **Elev:** Tak. Jeg vil gerne vente på det svar, før jeg tilmelder mig. **Arrangør:** Det er forståeligt. Jeg har noteret din forespørgsel, men du er ikke tilmeldt endnu.

🔊 B3-C05-A03 Et første forsøg

Jeg troede, at jeg skulle være god til at tegne, før jeg kunne prøve at bygge en model. Min første bro faldt sammen. Jeg ville begynde helt forfra, men min makker spurgte, hvor den gav efter. Vi ændrede kun det sted og prøvede igen. Jeg lærte, at en test kan give et spørgsmål, ikke bare et resultat. Jeg har stadig ikke besluttet, hvad jeg vil senere. Men nu ved jeg, at jeg godt kan lide at ændre en idé sammen med andre og forklare, hvorfor vi gør det.

🔊 B3-C05-A04 Spørgsmål inde i sætninger

Kan begyndere deltage? Jeg vil gerne vide, om begyndere kan deltage. Hvornår slutter kurset? Kan du fortælle mig, hvornår kurset slutter? Jeg skriver for at spørge om udstyr. Jeg skriver, fordi jeg mangler udstyr.

Leiðbeining til lesara: Gefið rúm fyrir endurtekningu og eðlilegar pásur. Leiðbeiningin er ekki lesin í upptöku.

🔊 B3-C05-A05 Nyt svar fra designværkstedet

Tak for din interesse for vores designværksted lørdag. Vi har modtaget din besked, men holdet er fyldt. Du står nu på venteliste. Det betyder, at du kun kan deltage, hvis du får en ny besked med en bekræftelse. Vi skriver senest fredag klokken 14. Der er også en ændring om udstyr. I den første annonce stod der, at alle skulle have en bærbar computer med. Det er ikke nødvendigt: Man kan arbejde med papir og karton. Hvis du vil bruge designprogrammet, skal du dog selv have en computer med. Vi har ingen lånecomputere denne gang. Begyndere er stadig velkomne. Svar gerne, om du ønsker at blive på ventelisten, og hvilken arbejdsform du foretrækker. Dit svar giver ikke i sig selv en plads.

B3 - C05 - A06 Udstyr, tydeligere

Elev: Kan begyndere deltage? **Arrangør:** Ja. Du behøver ikke kende programmet. **Elev:** Kan jeg låne høretelefoner? **Arrangør:** Ja, dem kan vi reservere. **Elev:** Og en computer? **Arrangør:** Det ved jeg ikke endnu. Jeg skriver i morgen. **Elev:** Så venter jeg på svaret. Er jeg allerede tilmeldt? **Arrangør:** Nej. Vi har kun modtaget din forespørgsel.

Óséður pakki 25.16 — afhendingarmörk hér fyrir neðan

Nemendablað — upphaf. Afhendið aðeins efnið milli upphafs og loka nemendablaðs.

Announce: *Designværksted lørdag 10–13. Begyndere velkomne. Medbring en bærbar computer. Lav en model af et opholdssted for unge. Tilmelding senest torsdag. Vent på skriftlig bekræftelse. Der er højst ti pladser.*

Tilbúin persóna: „Þú getur mætt á laugardaginn en átt ekki tölvu. Þú hefur sent skráningu á smíðjuna og vilt helst vinna með pappír. Þú þarft svar fyrir klukkan 15 á föstudag svo hægt sé að skipuleggja ferðina.“

Hlustaðu á A05. Skrifaðu 100–140 orð á dönsku: svaraðu skipuleggjandanum, notaðu rétt orð um stöðu þína og spurðu um eitt atriði. Útskýrðu í 50 orðum á íslensku fyrir foreldri sem skipuleggur ferðina hvort þú megir mæta. Í samtali færðu nýja spurningu. Svaraðu með því sem þú veist og spurðu nánar ef þörf er á; búðu ekki til samþykki.

Nemendablað — lok.

Aðeins fyrir kennara — ekki á nemendablað

Gefið nýju spurninguna fyrst eftir fyrsta svar nemandans. Nemandinn les hana ekki fyrir fram.

Ný spurning kennara í hlutverki skipuleggjanda: *Hvis der bliver en plads, kan du så blive til klokken 13.30?*

Lykill: Biðlisti, ekki bókun. Svárið segir hvort persónan vill vera áfram á biðlistanum og velur pappír og karton; það er ekki staðfesting á plássi. Pappír er mögulegur, tölva aðeins ef forritið er notað, engar lánstölvur. Svar fyrir kl. 14 á föstudag passar við þörfina fyrir svar fyrir kl. 15; ferðin og kl. 13.30 eru óstaðfest. Viðeigandi spurning um efni, staðfestingu eða nýjan lokatíma. Önnur jafngild orðalög gilda.

Mat

E1: A05 í 25.16, staða á biðlista og breyting á búnaði; skráið fjölda hlustana og aðgang að afriti. 25.5 er studd æfing; A06 má nota sem einföldun og skráið notkun. E2: skilyrði og textinn um námsleiðir. E3: nýtt svar skipuleggjanda. E4: kynning á áhuga. E5: fyrirspurn og reynslutexti. E6: tenging við menntakerfið með heimild og mörkum. Skráið stuðning, notkun fyrirmyndar, orðabók og textaaðgang. Endurgjöf: „Gerðu þessa almennu spurningu svo nákvæma að skipuleggjandinn geti svarað henni.“

26. KAFLI

Kennsluleiðbeiningar · 10. bekkur

Film, fortælling og menning

Kvikmyndir, frásagnir og merking

26

Í ÞESSUM KAFLA

● Verk og notkun	77	● Óséður textapakki 26.18 — afhendingarmörk hér fyrir neðan	79
● Svör með rökum og opnum kostum	77	● Mat og endurgjöf	80
● Einkaspjöld — önnur útgáfa, ekki leynd skýring sögunnar	77	● Textun og skilyrði hlustunar og áhorfs	80
● Sex hljóðhandrit og kvikmyndahandrit	78		

● Verk og notkun

Sagan „Den blå bog“, tólf lína ljóðið „Mellem siderne“, leiktextinn „Ved skuffen“ og kvikmyndahandritið „Bogen på bordet“ eru frumsamin fyrir kaflann. Þar til myndin hefur verið tekin upp má leiklesa handritið (A01) með sviðslýsingum; skráið þá að um leiklestur var að ræða, ekki áhorf. E6 í þessum kafla er sjónarhornsvinna á fyrra stigi, EKKI sjálfstæð sönnun um uppruna og fordóma (M2) á 3. stigi.

● Svör með rökum og opnum kostum

26.1: Bókin er farin af borðinu; ekki er vitað hver tók hana eða hvers vegna. 26.2: Aya fer → hönd færir bókina → Noah kemur með límband → miðinn → skúffan → stóllinn. Greinið sjónræn atriði frá hljóði og ályktun. 26.3: Noah hikar áður en hann talar; hikið getur lýst vafa, ótta við að trufla eða óvissu um stöðu sína; nemandi þarf visbendingu, ekki „réttu tilfinningu“.

26.4: Aya kemur → Noah spyr, Aya leitar → Noah færir pappíra → Aya sér miðann → opnar skúffuna → finnur bókina → býður Noah að vera áfram. Sögumaður segir frá hugsunum Ayu, en um hugsanir Noahs má aðeins álykta út frá orðum hans og athöfnum. 26.5: 1) stenst ekki: teikningarnar, líka þær ókláruðu, skipta meira máli en glósurar; 2) ekki staðfest að Noah viti hver flutti bókina; 3) lokaboðið styður að hún vilji hafa hann hjá sér, en ekki almennu fullyrðinguna um að hún vilji aldrei vera ein.

26.6: dró höndina að sér; laust efni eða hlutir sem hafa verið skildir eftir; nýtt blað bókstaflega, ný byrjun í túlkun. 26.7: hús og bók vernda innihald; hurð og leyfi; nafn eða þekking er ekki sjálfkrafa lykll. Ljóðmælandinn gæti tengst Ayu en er ekki nafngreindur; samþykkið aðra lesningu með rökum. 26.8: hreyfing og pása gera hikið sýnilegt; „Vi?“ getur snúist um hjálp eða um að farið sé yfir mörk. Flutningsval þarf að rökstyðja með merkingu, ekki tilteknum hreim.

26.9: Sagan gefur hugsanir, ljóðið myndmál og línuskiptingu, leiktextinn orð og svið, myndin mynddrama, sjón og hljóð (leiklestur lýsir myndrammanum). Opnar spurningar um hver flutti bókina og hvort einhver las í henni. Gildi getur verið skilningur á mörkum eða ánægja af myndmáli; rökstutt neikvætt mat gildir. 26.10: Tímaröð, rétt tilvísun og Noah veit ekki hugsanir Ayu. 26.11: Höfundur túlkunarinnar forðast að fullyrða að Aya treysti öllum (*Det beviser ikke, at hun stoler på alle*). Stuðningur: frá *Lad være* til boðsins um að vera; bókin í töskunni afmarkar túlkunina. Önnur lesning um vantraust eða varfærið samstarf gildir ef hún er rökstudd. 26.12: Sjónarhorn og stemning án þess að segja frá skúffunni eða lokaboðinu. 26.13: Sjá spjöld. 26.14–26.15: Þekkingarmörk og tímaröð haldast; hver nemandi semur og flytur eigið framlag; upplestur á gefnum leiktexta er ekki frumsamið framlag (F3). 26.16–26.17: Tvö dæmi og svar við annarri lesningu. 26.18: Sjá óséð gögn. 26.19: Ímyndun og samkennd geta verið bókmenntalegt gildi; skálldaðar persónur eru ekki úrtak úr samfélaginu.

● Einkaspjöld — önnur útgáfa, ekki leynd skýring sögunnar

- A** *Din figur fandt bogen klokken 14 og lagde den i en skuffe for at passe på den. Figuren har ikke læst i den. Din figur ved ikke, hvor ejeren er. Tal som figuren, og fortæl kun det, den ved.*
- B** *Din figur så bogen på bordet klokken 13.50. En besked siger, at nogen har flyttet den, men ikke hvem. Din figur ved ikke, hvor den er nu. Spørg som figuren uden at anklage nogen.*

Ný skilaboð frá eigandanum: *Bogen måtte gerne lånes, men tegningerne er private.*

Lykll: borðið kl. 13.50 → bókin færð kl. 14 → upplýsingarnar dreifast; A veit ástæðuna og að persónan las ekki í bókinni, B ekki. Skilaboðin um lán útiloka ekki að teikningarnar séu einkamál. Spyrja um leyfi og óskir eigandans. Forsendur spjaldanna eru ekki staðreyndir um upprunalegu söguna.

Sex hljóðhandrit og kvikmyndahandrit

B3-C06-A01 Bogen på bordet · kvikmynd/leiklestur

0.00–0.25 — Heildarmynd. Tómt vinnuherbergi. Blá, lokuð bók á borði við glugga. Klukka heyrist. Aya kemur inn með jakka, leggur hann við bókina og fer út. Engin tónlist.

AYA, úr dyrunum: Jeg henter lige et ark. Jeg er tilbage om lidt.

0.25–0.45 — Nærmynd af borðinu. Hönd færir lokuðu bókina út úr myndrammanum. Andlit og áfangastaður sjást ekki. Bókin er ekki sýnd opin. Einföld klipping frá sömu hlið borðsins heldur áttum.

0.45–1.15 — Aya kemur aftur. Hún stoppar, lyftir jakkanum og lítur í töskuna. Noah birtist í dyrunum með límband, stoppar og stendur kyrr í um tvær sekúndur áður en hann talar.

NOAH: Mangler du noget? **AYA:** Min bog. Den lå her. **NOAH:** Den blå? **AYA:** Ja. Så du den? **NOAH:** Før jeg hentede tapen.

1.15–1.45 — Meðalmynd af báðum. Noah gengur að borðinu og færir eitt blað. Aya grípur ekki í hann en leggur höndina á eigið blað.

AYA: Vent. Jeg vil selv kigge. **NOAH:** Okay.

Fimm sekúndna pása. Klukkan heyrist. Noah heldur báðum höndum um límbandsrúlluna.

NOAH: Der er en seddel på skabet. **AYA:** Hvad står der? **NOAH:** At løse materialer ligger i den øverste skuffe.

1.45–2.15 — Nærmynd af miðanum og skúffuhandfanginu. Aya les, lítur á Noah og opnar skúffuna. Lokuð bókin liggur undir hreinu blaði. Teikningarnar eru ekki sýndar.

AYA: Den er her. **NOAH:** Så behøver vi ikke lede mere. **AYA:** Nej. Men jeg ved stadig ikke, hvem der flyttede den. **NOAH:** Det gør jeg heller ikke.

2.15–2.45 — Heildarmynd. Aya setur bókina í töskuna. Noah snýr sér líttillega að dyrunum.

NOAH: Vil du arbejde alene? **AYA:** Nej. Kan du hjælpe med forsiden? **NOAH:** Hvis du fortæller, hvad du vil have med. **AYA:** Det har jeg ikke besluttet endnu.

2.45–3.00 — Lokaskot. Aya færir auðan stól að borðinu. Noah sest. Nýtt blað liggur á milli þeirra. Klukkan heyrist áfram. Myndin dofnar.

Leiklestur: Lesari les íslensku sviðslýsingarnar aðskildar frá dönsku samtölunum, eða notar þessa dönsku lýsingu: *Vi ser en lukket blå bog. En hånd flytter den ud af billedet. Vi ser ikke, hvem hånden tilhører. Noah bliver stående i døren et øjeblik, før han siger noget. Senere finder Aya bogen i en skuffe. Til sidst flytter hun en tom stol hen til bordet. Allur texti sem sést í myndinni er á dönsku: Løse materialer er lagt i den øverste skuffe. Tímarnir eru áætlun leikstjóra.*

B3-C06-A02 Upplestur úr sögunni

Da Aya kom tilbage til værkstedet, var bordet næsten tomt. Der lå et stykke karton, en blyant og hendes jakke, men den blå bog var væk. Hun havde lagt den ved vinduet, så hun kunne huske at tage den med. Det var netop den slags sted, hvor man ikke burde glemme noget.

Noah stod i døren med en rulle tape. »Leder du efter noget?« spurgte han.

Aya nikkede. Hun ville ikke forklare, hvorfor bogen betød så meget. På de første sider stod der almindelige noter om deres projekt. Længere inde havde hun tegnet ansigter fra bussen, et vindue derhjemme og et hus, hun aldrig havde set. Nogle tegninger var halvfærdige. Hun kunne ikke lide tanken om, at nogen skulle spørge, hvorfor hun ikke havde gjort dem færdige.

B3-C06-A03 Ljóðupplestur

En bog er ikke et hus, men nogen lukker døren.
 Et navn er ikke en nøgle, men nogen prøver låsen.
 På bordet ligger lyset, hvor bogen lå før.
 Jeg tæller ikke sider. Jeg tæller det, jeg ikke sagde.
 Du spørger, om du må blive. Jeg flytter stolen lidt.
 Der er plads til et spørgsmål, der ikke skal åbne alt.

Lesið fyrst með eðlilegum pásam milli setninga og leyfið síðan línuskiptingunni að ráða meiru. Engin ein túlkun er eini rétti flutningurinn.

B3-C06-A04 Pása og túlkun

Rödd A: Jeg ved, hvem der flyttede bogen. **Rödd B:** Jeg ved ikke, hvem der flyttede bogen. **Rödd A:** Vil du have, at jeg går? **Rödd B:** Nej. [pása] Du må gerne blive. **Rödd A:** Det kan betyde, at hun vil samarbejde. **Rödd B:** Det kan betyde det. Men bogen ligger stadig i tasken. Jeg læser scenen anderledes. **Rödd A:** Hvilken handling støtter din idé?

B3-C06-A05 Nýtt leikrænt lokaatriði

Upptökuskilyrði: Sviðslýsingarnar eru fyrirmæli og eru ekki lesnar upp. Aðeins dönsku replikurnar heyrast; umhverfishljóð mega ekki gefa svör.

Sviðslýsing: Sofie står ved et skab. Malthe kommer ind. En grøn notesbog ligger i Sofies taske, men Malthe kan ikke se den. **MALTHE:** Har du set min bog? **SOFIE:** Ja. Jeg tog den væk fra bordet, da der kom vand på det. **MALTHE:** Hvor lagde du den? **SOFIE:** Et tørt sted. Jeg ville give dig den, før vi gik. **MALTHE:** Du kunne have sagt det. **SOFIE:** Jeg kunne ikke finde dig. **MALTHE:** Jeg var lige udenfor. **SOFIE:** Det vidste jeg ikke. **Sviðslýsing:** Sofie åbner tasken, tager den lukkede bog op og lægger den på bordet. **SOFIE:** Her. Den har ligget i min taske hele tiden. **MALTHE:** Har du læst i den? **SOFIE:** Nej. **Sviðslýsing:** Malthe tager bogen og bliver stående. Vi hører et vindue blive lukket i rummet ved siden af. **MALTHE:** Næste gang må du gerne flytte den. Men læg en besked.

B3-C06-A06 Skýrari samtalskaflí

AYA: Min bog er væk fra bordet. **NOAH:** Jeg så den før. Jeg ved ikke, hvor den er nu. **AYA:** Der står noget på skabet. **NOAH:** Materialerne ligger i den øverste skuffe. **AYA:** Måske ligger bogen der. Jeg vil selv kigge. **NOAH:** Jeg venter her. **AYA:** Den er her.

■ Óséður textapakki 26.18 — afhendingarmörk hér fyrir neðan

Fyrirmæli kennara: Spilið A05 tvisvar án afrits og lesið spurningu 1 upphátt. Safnið hlustunarsvörunum áður en lestrarblaðið er afhent, svo að prentaði textinn gefi ekki svárið. Skráið endurtekningar, afrit og annan aðgengisstuðning; nauðsynlegur stuðningur er áfram heimill.

Nemendablað — upphaf. Afhendið aðeins efnið milli upphafs og loka nemendablaðs.

Afhenda eftir að fyrri verkefnum er lokið:

Jeg havde skrevet en besked, men papiret var blæst ned under stolen. Da Malthe kom ind, stod jeg med tasken i hånden. Jeg kunne have sagt det med det samme. I stedet begyndte jeg at forklare, hvorfor bordet var vådt. Han så på tasken, og jeg troede, at han troede det værste. Måske tænkte han bare på sin bog. Jeg ved det ikke. Jeg tog den frem og lagde den mellem os. Først da han var gået, fandt jeg sedlen under stolen.

- 1 Hlustaðu á A05. Hver veit hvar bókin er í upphafi? Hvenær fær hinn að vita það?
- 2 Lestu textann. Hvað bætist við? Hvaða fullyrðing um hugsanir Malthes er aðeins ágiskun?

- 3 Skrifaðu 100–130 orða túlkun á dönsku með tveimur vísbendingum og einni takmörkun.
- 4 Semdu tvær nýjar línur frá sjónarhorni Malthes áður en Sofie tekur bókina upp. Hann má ekki vita hvar miðinn er.
- 5 Svaraðu á dönsku: *Betyder Sofies »nej«, at lytteren kan bevise, at ingen har læst i bogen?*

Nemendablað — lok.

Aðeins fyrir kennara — ekki á nemendablað

Svör og rök eru geymd þar til nemandinn hefur lokið verkefninu.

Lykill: Sofie veit hvar bókinn er; Malthe fær að vita það þegar hún tekur bókina upp og segir að hún hafi verið í töskunni allan tímann („et tørt sted“ segir ekki nóg). Textinn bætir við miðanum sem aldrei komst til skila og hugsunum Sofie. *Han troede det værste* er ágiskun hennar. „Nej“ er orð persónu, ekki óháð sönnun; nemandi þarf ekki að vera tortrygginn, aðeins að greina á milli. Nýju línurnar geta spurt hvar bókinn sé, lýst óvissu eða beðið um upplýsingar; þær mega ekki lesa hug Sofie eða vita hvar miðinn er.

Mat og endurgjöf

E1: skráður miðill og vísbending; E2: öll þrjú bókmenntaformin og merking orðaforða; E3: raunveruleg önnur túlkun; E4a kynning og E4b eigið flutt framlag eru AÐSKILIN; E5a túlkun og E5b skáldskapur; E6 aðeins sjónarhornsvinna á fyrra stigi. Endurgjöf: „Veldu vísbendingu sem lesandinn getur fundið“ eða „Þessi persóna veit þetta ekki enn; breyttu línunni.“

Verkefnatenging: E1: 26.2 og 26.18, spurning 1 (miðill, textun og afrit skráð). E2: 26.4–26.9 og 26.19. E3: seinni hluti 26.11 eða spurningahluti 26.17, skráður sér frá kynningunni. E4a: undirbúni hlutinn í 26.17. E4b: 26.15, eigið auðkennanlegt framlag. E5a: 26.16. E5b: 26.14. E6 á fyrra stigi: misskilningur Ayu í 26.4 og 26.18, spurning 2. A06 er einföldun til æfingar; hún gefur hvorki sjónrænu upplýsingarnar sem 26.3 byggist á né aukinn stuðning við túlkun frumverksins í 26.11.

Textun og skilyrði hlustunar og áhorfs

Myndin verður til bæði með og án dansks skjátexta; sama klipping og hljóð í báðum. Skráið í hvert sinn hvort textun, afrit, hljóðlýsing eða leiklestur var notað. Svar sem byggist á skjátexta er gilt sem studdur skilningur en ekki sem óstudd hlustun. Í E1 eru hljóð, sjónrænar vísbendingar og lesinn texti aðgreind. Nemandi sem þarf textun eða annan aðgengisstuðning heldur honum; lýsið skilyrðunum í staðinn.

27. KAFLI

Kennsluleiðbeiningar · 10. bekkur

Et spørsmål, flere synspunkter

Ein spurning, fleiri sjónarmið

27

Í ÞESSUM KAFLA

● Heimildir og aðgreining	81	● Óséður pakki 27.17 — afhendingarmörk hér fyrir neðan	83
● Svör og rök	81	● Mat	84
● Einkaspjöld	82	● Mótbáru og skráning einstaklingsgagna	84
● Sex hljóðhandrit	82		

● Heimildir og aðgreining

Skóðað 22.10.2026: UVM, Elevrádet og elevernes stemme i folkeskolen styður að nemendaráð vinni með stjórnendum og kennurum og að samræða, mat og endurgjöf séu leiðir nemenda til áhrifa. Danske Skoleelever, Medlemskab lýsir samtökum nemenda og stuðningi og námskeiðum fyrir nemendaráð. Innskotíð er sjálfstætt orðað og fer ekki út í réttindi eða reglur einstakra skóla. Krafa um samþykki kennara er regla í verkefninu, ekki alhæfing um Danmörku. Tölur, herbergi og fólk eru skálduð.

M1 hefur stóð í stofnanatextanum. Vinnan með aðstæður og sjónarhorn er undirbúningur fyrir M2 á fyrra stigi: aðgengiskönnun sannar ekki skilning á uppruna og fordómum á 3. stigi. Þau gögn koma úr köflum 21 og 23.

● Svör og rök

27.1: Að eiga stað í hléinu, geta tekið þátt og valið; ólíkar þarfir þurfa ekki að fela í sér andstæð markmið. 27.2: Kyrrð; að þurfa ekki að útskýra eigin þörf; hún viðurkennir þörf annarra fyrir spil og samveru; tímaskipting er hennar eigin málamiðlun. Bein stóð: *Mit forslag er ikke et forbud mod deres fællesskab og Det betyder ikke, at de ikke vil være sammen med andre.* 27.3: Viktor vill auðvelda leið inn í samveru, ekki skylduhávaða, og viðurkennir að spil verði ekki alveg hljóðlaus. Dæmi: *Både Mia og Viktor vil have et sted, hvor elever kan være med på deres egen måde. De er uenige om, hvorvidt ro og spil kan foregå i rummet på samme tid.* Bæði stinga þegar upp á tímaskiptingu eða tilraun; ágreiningurinn er afmarkaður. 27.4: Hilla einangrar ekki hljóð; samþykki kennara, ábyrgð á uppsetningu, frágangi og hjálp og raunhæfur tími.

27.5: 60 svör; 30 vilja aktivitetsrum = 50% svarenda, EKKI meirihluti (>50%). $30/60 = 50\%$ allra sem fengu spurninguna. $24/60 = 40\%$, $6/60 = 10\%$; $20/80 = 25\%$ svöruðu ekki. *Flest getur átt við stærsta einstaka hópinn án hreins meirihluta.* Dæmi: *30 af de 60, der svarede, foretrækker et aktivitetsrum. Det er halvdelen, ikke et flertal.* 27.6: Kanna hvernig spurningin barst og hvort hún skildist, bjóða munnlegt svar eða skýrari texta, ólíka tíma. Fyllið ekki í ósvöruð atkvæði með ágiskun.

27.7: Mia vill ró og viðurkennir þörf fyrir samveru; Viktor vill virkni en ekki útiloka ró; Freja staðfestir sameiginlegt markmið og ágreining um notkun; fyrst þarf að kanna hvenær hléin eru. A02: Signe sagði ekkert af því að samtalið var hratt. Skilti um kyrrð dugar ekki ef tónlist er spiluð; bjóða stutt skilaboð sem má svara síðar. 27.8: *endnu ikke besluttet, næste skridt, et forslag, skal tage stilling til* halda ákvörðuninni opinni. 27.9: Samræða, endurgjöf, mat eða nemendaráð; samtök þvert á skóla á móti ráði í einum skóla; samþykki kennarans er regla verkefnisins.

27.10: *Mia ønsker et sted med ro, men hun anerkender behovet for aktiviteter. Viktor ønsker fællesskab og ved, at spil kan forstyrre roen.* Eigin mótbára merkt *Jeg mener* 27.11: 1. setning sanngjörn endursögn með ástæðu, 2. fyrirvari (*dog bekymret*), 3. tillaga (*Kunne vi ...?*), 4. næsta skref (*Vi bør spørge ...*). 27.12: Engum gerður illur ásetningur, rétt svarhlutfall og ósvöruð þörf. 27.13: Tvær vikur, takmörkun, mat hjá notendum og öðrum, ekkert staðfest fyrir fram. 27.14: Sjá spjöld. 27.15–27.16: Rökstutt val þarf ekki að vera málamiðlun ef þarfnar fara ekki saman. 27.15: Réttur nefnari (60 svarendur / 80 sem fengu spurninguna), ábyrgur kennari samþykkir, leið til að heyra frá þeim sem svöruðu ekki, matsaðferð og engin trygging fyrir því að allir verði ánægðir. 27.17: Óséð gögn. 27.18: Breyting eða skýrari rök með vísun í samtalið.

27

Einkaspjöld

- A** *Rummet kan deles i to tidsrum. Der står musikudstyr i rummet. Musikudstyret kan kun flyttes om fredagen. Der skal være ro i lokalet ved siden af fra 12 til 12.30. Find ud af, hvornår grupperne har pause.*
- B** *Aktivitetsgruppen mødes mandag og onsdag klokken 12. En mindre gruppe har kun pause fra 12.30 til 13 og har ikke svaret på undersøgelsen. Du ved ikke, hvilke begrænsninger der er for lyd og udstyr.*
- Breyting** *To nye elever siger, at de ikke forstod spørgeskemaet.*

Lykill: Ró kl. 12–12.30 í næsta herbergi rekt á aktivitetsgruppen kl. 12; kanna hvenær hóparnir hafa hlé, hljóðláta virkni eða annan stað, án loforða. Tónlistarbúnaðurinn stendur í herberginu en þarf ekki að vera í notkun; hann verður aðeins fluttur á föstudögum. Gefið ykkur ekki skoðun nýju nemendanna; bjóða skýringu eða þýðingu á spurningunni án þess að hafa áhrif á svar þeirra. Engin full lausn án frekari staðfestinga. Ef nemendur spyrja gefur kennari þessar upplýsingar: *Aktivitetsgruppen kan prøve klokken 12.30 én onsdag, men ikke hver uge. Það leyfir afmarkaða tilraun, ekki vikulega tryggingu.*

Spjöld fyrir seinna samtal, annað herbergi: A2: *Det andet rum er ledigt tirsdag og torsdag 12–13. Nabogruppen skal have ro 12.15–12.45. To borde kan flyttes, men døren skal være fri. Spørg om pauserne.* B2: *Spillegruppen kan tirsdag 12–12.30. Læsegruppen kan torsdag 12.30–13. Begge vil gerne prøve rummet, men du kender ikke nabogruppens tider.* Breyting aðeins til A2: *Tirsdag bliver rummet først ledigt 12.15.* Lykill: Spilatíminn á þriðjudegi stýttist í 12.15–12.30 og fellur þá allur innan kyrrðartíma nágrannanna; kanna hljóðláta starfsemi, samþykki eða annan tíma. Lesturinn á fimmtudegi virðist fara saman við kyrrðina en er enn tillaga, ekki bókun. Skráið hvora útgáfuna nemandi fær.

Sex hljóðhandrit

Þar til upptökur liggja fyrir les kennari handritin upp á eðlilegum hraða.

B3-C07-A01 Møde om rummet

Freja, mødeleder: Vi skal foreslå, hvordan rummet kan bruges. Mia, hvad er vigtigst for dig? **Mia:** At der findes et sted med ro, som man kan regne med. Jeg vil ikke skulle spørge en hel gruppe, om den kan være stille, hver gang jeg går ind. **Viktor:** Det forstår jeg. Men vi mangler også et sted, hvor man kan deltage uden allerede at kende nogen. Et spil kan hjælpe med at starte en samtale. **Mia:** Jeg er enig i, at man skal kunne komme alene. Jeg er bare ikke sikker på, at stille læsning og spil kan foregå samtidig. **Freja:** Så vi er enige om, at flere skal kunne finde en plads. Vi er ikke enige om brugen endnu. **Viktor:** Kunne vi prøve forskellige tider? **Freja:** Måske. Men først skal vi høre, hvornår de forskellige grupper faktisk har pause.

B3-C07-A02 En stille opfølgning

Jeg hedder Signe. Jeg sagde ikke noget på mødet, fordi samtalen gik hurtigt. Jeg ønsker ikke, at alle pauser bliver stille. Jeg vil bare gerne vide, hvor jeg kan finde ro, hvis jeg har brug for det. Hvis der står »stille rum« på skiltet, men der alligevel bliver spillet musik, kan jeg ikke bruge planen. Omvendt behøver jeg ikke rummet hele tiden. I kan spørge, hvilke tidspunkter der betyder mest. Gør det gerne med en kort besked, som man kan svare på senere. Jeg har lettere ved at forklare mit ønske, når jeg har haft tid til at tænke.

27 B3-C07-A03 Frejas sammenfatning som mødeleder

Mia ønsker et forudsigeligt stille sted. Viktor ønsker en let vej ind i fælles aktiviteter. Begge vil undgå, at nogen står udenfor. Vi har endnu ikke besluttet, om rummet kan bruges på skift. Undersøgelsen har 60 svar ud af 80 mulige. Vi ved ikke, hvad de andre ønsker. Vores næste skridt er at spørge om konkrete tidspunkter og give mulighed for at svare på en anden måde. Derefter skriver vi et forslag, som den ansvarlige lærer skal tage stilling til.

B3-C07-A04 Enig, men med et forbehold

Jeg er enig i målet, men jeg er i tvivl om tiden. Selv om forslaget hjælper mange, skal vi høre de andre. Det er en vigtig indvending. Kunne vi prøve l sningen i to uger? Hvem har vi ikke hørt fra? Hvad skal vi undersøge, f r vi beslutter noget?

Lei beining til lesara: Lesi  me  sk rri en ekki  r sargjarnri andst  u. Nemendur segja n jan fyrirvara me  sömu byggingu. Lei beiningin er ekki lesin   upptöku.

B3-C07-A05 Ny frokostaktivitet

Leder: Vi har foreslået en fælles g tur i pausen tirsdag og torsdag fra 12.10 til 12.30. 18 af de 30 elever, der svarede, vil gerne prøve. **Elev A:** Så er flertallet med. Kan vi begynde i næste uge? **Elev B:** Spørgsmålet gik til 50 elever, ikke kun 30. Min gruppe har undervisning til 12.15. Vi kan ikke være ved mødestedet 12.10. **Elev A:** Vi kunne vente fem minutter. **Elev B:** Måske, men så bliver turen kortere. En anden deltager kan ikke gå ruten. Vi har ikke talt med personen om et alternativ. **Leder:** Vi skal ikke beslutte personens ønske på forhånd. Lad os tilbyde en samtale og undersøge en fælles aktivitet ved mødestedet. **Elev A:** Jeg vil gerne beholde muligheden for en tur, men den skal være frivillig. **Leder:** Godt. Skriv et nyt forslag med tider, alternativer og en måde at høre dem, der ikke svarede.

B3-C07-A06 Mødets kerne, tydeligere

Mia: Jeg ønsker et rum med ro. Jeg vil vide, hvornår det er stille. **Viktor:** Jeg ønsker et sted til aktiviteter. Man skal kunne komme uden at kende nogen. **Mia:** Jeg er enig  , at man skal kunne komme alene. Men ro og samtale passer ikke altid sammen på samme tid. **Freja:** Vi er enige om, at flere skal kunne finde en plads. Vi har ikke besluttet brugen endnu. **Viktor:** Kunne vi prøve forskellige tider? **Freja:** Først skal vi høre, hvornår grupperne har pause.

 s  ur pakki 27.17 — afhendingarmörk h r fyrir ne an

Nemendabla  — upphaf. Afhendi  a eins efni  milli upphafs og loka nemendabla s.

Opslag: Forslag: g tur tirsdag og torsdag 12.10–12.30. Mødested: bordet i gården. 50 elever fik spørgsmålet; 30 svarede. 18 svarede ja, 8 nej og 4 ved ikke. Det er frivilligt at deltage. Skolen har endnu ikke godkendt ruten eller tiden.

- 1 Hlustaðu   A05. Finndu nýja t mauppl singu og þörf sem enn þarf að r  a.
- 2 Skrifaðu 80 orð   íslensku fyrir nemendaráð: vilja fólks, takmörk könnunarinnar og tv er  sta festar forsendur.
- 3 Skrifaðu 120–160 orða tillögu   dönsku sem gerir m tr kum skil.
- 4 Hlustaðu   nýja mótbáru kennarans og svaraðu   dönsku.

Nemendablað — lok.

Aðeins fyrir kennara — ekki   nemendablað

Gefið m tb runa fyrst eftir fyrstu tillögu nemandans. Nemandinn les hana ekki fyrir fram.

Mótbára kennara eftir fyrstu tillögu: *Hvis vi tilbyder to ting, bliver gruppen mindre. Er det s  stadig fællesskab?*

Lykill: $18/30 = 60\%$ svarenda, $18/50 = 36\%$ þeirra sem fengu spurninguna; enginn staðfestur meirihluti allra. Kennsla til 12.15 gerir mætingu kl. 12.10 ómögulega; stytta eða semja upp   nýtt, ekki bæði byrja g nguna og b  a. Aðgengi að leiðinni og  sk þess sem ekki hefur verið r tt við eru  k nnu . Valkostur   staðnum getur haldið sameiginlegri byrjun eða lokum, en er ekki eina rétta lausnin. R k gegn skiptingu   að endursegja af sanngirni; „allir verða að ganga“ hunsar forsendurnar. Samþykki skólans vantar enn.

Mat

E1: 27.7 er hlustun eftir lestur og skráð sem slík; A06 er skýrari útgáfa af A01 með sama kjarna; skráið notkun. A05/27.17 gefur ný hlustunargögn; afrit er falið þar til svar liggur fyrir og stuðningur og endurtekningar eru skráð. E2: textar, tölur og hlutverk. E3: sanngjörn endursögn og óundirbúin svör. E4: kynning með skiljanlegri áherslu á það sem stangast á, t.d. *målet / tiden*. E5: fyrsti texti og endurskoðun. E6: M1 (stofnanir) og aðskilin undirbúningsvinna fyrir M2. Ekki umbuna samkomulagi sérstaklega. Endurgjöf: „Nefndu þessi mótrök áður en þú svarar þeim.“

Mótbárur og skráning einstaklingsgagna

Kennari velur eina nýja mótbáru eftir kynninguna í 27.16: *Hvad gør I, hvis ingen kommer i den stille tid? / Hvordan hører I dem, der ikke svarer på beskeden? / Hvem rydder op, hvis aktiviteten tager længere tid? / Hvad ændrer I, hvis de to grupper har pause samtidig?* Nemendur sjá ekki listann fyrir kynninguna.

Nemandi/kóði	Verkefni/dagsetning	Spurning/mótbára sem var gefin	Eigið svar og endursögn	Kynning (E4)	Samtal (E3)	Stuðningur og næsta skref

28. KAFLI Kennsluleiðbeiningar · 10. bekkur

Vi bygger bro

Við byggjum brýr

28

Í ÞESSUM KAFLA

● Rammar og heimildir	85	● Sex hljóðliðir	86
● Svör og rök	85	● Óséður pakki 28.16 — afhendingarmörk hér fyrir neðan	87
● Einkaspjöld	86	● Einstaklingsskrá og framhald	88

■ Rammar og heimildir

Námsdagurinn fer fram í skáldaðum skóla á Íslandi með dönskum gestum. Allir tímar í sameiginlega verkefninu eru íslenskir tímar. Í óséða verkefninu er sumartími í Danmörku og tímamunurinn því tvær klukkustundir; gesturinn segir það sjálfur.

Staðreyndatextarnir nota sömu heimildir og kaflar 24 og 27: UVM, Elevrådet og elevernes stemme i folkeskolen og Aarhus Bibliotekerne, Studie- & læsepladser, lesið 22.10.2026. Textarnir eru sjálfstætt orðaðir; heimildirnar staðfesta ekkert um íslenska skólahúsið. „Et bord ved vinduet“ er frumsamin saga.

■ Svör og rök

28.1: Koma og aðgengi, aðstoð, dagskrá og búnaður, upplýsingar fyrir fram, samþykki. 28.2: Tími fyrir spurningar og hlé, skrifleg fyrirmæli, leið án trappa, nafngreindur tengiliður; ósk eins er ekki krafa allra. Menningarleg spurning: hvort frásögn sé skáldskapur, minning eða úr heimild, eða hvernig nemendur vinna saman í skólanum. Staðfesta þarf að þrepalausa leiðin sé nothæf á deginum. 28.3: Garðinngangur, aðstoð, óstaðfest opnun, spurning um óskir, val um birtingu nafns og myndar; ekki allur innri skipulagstextinn.

28.4: A um þátttöku, B um rými; hvorug lýsir íslensku dyrunum. Dönsk dæmi: *Indflydelse betyder, at man kan være med til at bestemme eller ændre noget. / En stille læsesal er et rum, hvor man er stille, så andre kan læse og koncentrere sig.* Nemendur tengja leiðina um umsjónarkennara og bekkjarfund við samræðu og nemendaráð í A, án þess að gera hana að reglu allra skóla. 28.5: Félaginn horfir með augum gestsins; sögumaður sest í stólinn og sér takmörk eigin veggspjalds. Sagan er ekki rannsókn á veggspjöldum. 28.6: Hver leið getur sýnt val upplýsinga, samtal og athugun; ekkert vísindalega „rétt brúarform“ án mælinga.

28.7: A02: svar frá umsjónarmanni fyrir kl. 9 á deginum, en opnunin sjálf er ekki staðfest; fyrirmæli bæði munnlega og á blaði. A01: spyrja hvern og einn um leyfi áður en nafn eða mynd er notað. Spilið ekki A02 fyrr en 28.3 er lokið. A06 er einfaldari stuðningur við A01 í 28.7; skráið notkun. 28.8: Verkefninu er EKKI lokið fyrr en raunveruleg, staðfest málsýni og lykill liggja fyrir; enginn tilbúinn hreimur. Þangað til er 28.8 frestað; A01/A02 þjálfva upplýsingaval en koma ekki í stað M3. 28.9: Innra ferlinu er sleppt og athöfn gestsins sett fremst; tilvísun fornafna skýr. Dæmi: *Når I kommer, går I til indgangen mod gården. En elev og en lærer tager imod jer der.* Opnunin er enn óstaðfest. 28.10: Viðeigandi setning, ekki aðeins utanbókarlestur. 28.11: Sjá spjöld. 28.12: Áætlað og staðfest aðgreint; ný koma fremst. 28.13: Viðtakandi, nákvæm heimild, hagnýt fyrirmæli; ekki afrit af fyrirmynd. 28.14: Eigið framlag og svar við nýrri spurningu. 28.15: Uppruni foreldra útilokar ekki reynslu af skóla; ályktunin getur útilokað hann og neytt hann til að réttlæta að hann tilheyri. *Han kan fortælle om sit eget skoleliv. Lad ham vælge, hvad han vil dele.* 28.16: Sjá óséð gögn. 28.17: Raunveruleg sýnishorn og skilyrði, ekki sjálfvirk stigagjöf.

28.6, nánar: Heilt svar velur eina leið, tengir hana við tiltekna ósk gesta, rökstyður með viðeigandi upplýsingum og nefnir raunverulega takmörkun. Dæmi: *Vi vælger modeltesten, fordi gæsterne gerne vil prøve en praktisk opgave. Vi kan sammenligne to modeller, men én test fortæller ikke noget om alle broer.* Lengra svar getur bætt við verkaskiptingu. Ef söguleiðin krefst mikillar ritunar má 28.6 vera munnleg æfing; skráið miðilinn.

28.13, nánar: Viðtakandi og spurning koma fyrst; koma, aðstoð og næsta skref finnast auðveldlega; heimild A getur stutt leiðir nemenda til áhrifa, heimild B ólíkan tilgang rýma, en hvorug staðfestir opnun dyra á Íslandi. Óvissa og eigin tillaga eru merktar. Geymið fyrstu útgáfu og sjálfstæða endurskoðun.

Einkaspjöld

- A** Værkstedet har plads til otte gæster ad gangen. Materialerne er klar 10.30. En medarbejder kan tage imod gruppen på dansk. En aktivitet tager 20 minutter, og der skal være 5 minutter mellem to hold. Spørg om antal gæster og deres ønsker.
- B** Der kommer tolv gæster. Fire vil helst starte med fortællinger. Gruppen skal være samlet igen 11.30. Planlagt ankomst er klokken 10.30. Spørg om plads og varighed; planlæg ikke flere i et rum, end der er plads til.
- Breyting** Bussen er forsinket. Gruppen ankommer først klokken 11.

Lykill: Fyrst átta í smiðju kl. 10.30–10.50 og fjórir í sögum; skipti til 10.55; þá fjórir í smiðju 10.55–11.15 og hinir í sögum; allir saman kl. 11.30. Mönnun, aðgengi og rými fyrir sögurnar þarf að staðfesta. Eftir seinkunina komast tvær 20 mínútna lotur með 5 mínútna skiptum ekki fyrir kl. 11.30: 11.00–11.20 og 11.25–11.45. Þarf að stytta (með leyfi), fresta samverunni, hafa eina smiðjulotu og annað fyrir fjóra eða finna nýjan dag. Ekki stytta lotur í laumi til að láta dæmið ganga upp. Kennari svarar spurningu: *Vi kan tilbyde en fælles introduktion på ti minutter, men ikke den fulde opgave til alle før 11.30.* Það er valkostur með skýrum fórnarkostnaði.

Sex hljóðliðir

Þar til upptökur liggja fyrir les kennari handritin upp, nema A03 sem krefst raunverulegra málhafa.

B3-C08-A01 Gæsternes prioriteringer

Tak, fordi I planlægger dagen sammen med os. Vi vil gerne prøve en opgave og have tid til at tale med jer. Vi behøver ikke tre store aktiviteter. En god samtale og en klar opgave kan være nok. Husk, at vi ikke kender bygningen. Skriv, hvor vi mødes, og hvem vi kan spørge. En deltager har brug for en vej uden trapper. En anden vil gerne læse instruktionen først. Det er to forskellige ønsker, og I skal ikke gætte, hvem der har dem. Spørg os privat, hvis I skal afklare noget. Vi er også nysgerrige efter, hvordan elever kan foreslå ændringer i skolen. Til sidst vil vi gerne dele noget fra dagen, men spørg hver person om lov, før I bruger deres navn eller billede.

B3-C08-A02 Værternes afklaring

Vi møder jer ved indgangen mod gården. Vejen dertil har ingen trapper. Men vi har endnu ikke fået bekræftet, at døren er åben, når I kommer. Den ansvarlige medarbejder svarer inden klokken ni på dagen. Vi sender jer en ny besked, når vi har fået svar. Derfor skriver vi ikke i guiden, at alt allerede er aftalt. Vi kan give instruktionerne både mundtligt og på papir. Spørg gerne, hvis et ord er uklart. Vi vil også gerne vide, hvilken opgave I helst vil prøve. Hvis I vælger forskelligt, kan vi undersøge en opdeling, men vi skal først kontrollere plads og tid.

B3-C08-A03 Ný samsvarandi afbrigðissýni

Texti fyrir tvær ólíkar, raunverulegar raddir úr afbrigðunum sem kennd voru í kafla 23:

Vi mødes ved indgangen mod gården. Derefter går vi sammen til det store bord. Der får alle en kort forklaring og kan stille spørgsmål. Nogle begynder med en fortælling, mens andre ser på materialerne. Vi slutter sammen, så alle kan fortælle én ting, de har lagt mærke til. Hvis du ikke kan finde os, bliver du ved indgangen og spørger værten.

Tveir aðskildir hljóðbútar, A03a og A03b; hvorki raddir né orðalag úr æfingunni í kafla 23 eru endurnýtt. Mállýskusérfræðingur velur og staðfestir einkennin áður en matslykill er saminn. Sami texti gerir samanburðinn sanngjarnan en tryggir ekki að sýnin séu dæmigerð. Ekkert tilgert og engin landfræðileg merking án staðfestingar.

B3-C08-A04 Rifjun og endurorðun

Gæst: Jeg forstår ikke, hvad vi skal gøre først. **Vært:** Lad mig forklare det på en anden måde. Kom til bordet ved døren. Der får du en opgave. **Gæst:** Skal vi alle gøre det samme? **Vært:** Ikke nødvendigvis. Vi har to muligheder, men vi skal først høre jeres ønsker. **Gæst:** Så planen er ikke helt fast? **Vært:** Rigtigt. Vi har aftalt begyndelsen. Resten bekræfter vi, når vi har talt sammen.

B3-C08-A05 Óséður fjargestur

Hej, jeg hedder Nanna og deltager på afstand fra Danmark. Det er sommertid i Danmark, så jeg er to timer foran jer. Når klokken er 11 på Island, er den 13 hos mig. Jeg kan være med fra 13 til 13.40 efter min tid. Det svarer til 11 til 11.40 hos jer. Jeg vil gerne stille spørgsmål direkte, ikke kun se en optagelse bagefter. Mit kamera virker ikke i dag, men mikrofonen virker. Jeg kan også læse og skrive i chatten. Hvis I viser en model, vil jeg gerne have en kort beskrivelse og et billede, som I har lov til at dele. En person må gerne holde øje med mine spørgsmål. Jeg ønsker ikke, at samtalen bliver optaget. Skriv, hvad jeg skal gøre, når jeg logger ind, og hvem jeg skal kontakte, hvis lyden forsvinder.

B3-C08-A06 A01 i roligere form

Vi vil gerne prøve en opgave og tale med jer. Vi har brug for en præcis mødeplads og en kontaktperson. En deltager skal bruge en vej uden trapper. En anden vil læse instruktionen før samtalen. Spørg, før I bruger et navn eller et billede. Vi vil også vide, hvordan elever kan komme med forslag i skolen. Det er forskellige ønsker; I skal ikke gætte, hvem der har dem. Spørg os privat, hvis noget skal afklares.

■ Óséður pakki 28.16 — afhendingarmörk hér fyrir neðan

Nemendablað — upphaf. Afhendið aðeins efnið milli upphafs og loka nemendablaðs.

Ný plan, islandsk tid: 11.00–11.10 velkomst; 11.10–11.30 modelværksted; 11.30–11.50 fælles spørgsmål.

Onlineforbindelsen åbner 10.55. En vært læser chatten indtil 11.20. Der er ikke aftalt optagelse. En lærer kan hjælpe med forbindelsen fra 10.55 til 11.40.

Ny kort kilde: I vores modeltest var afstanden mellem støtterne 20 cm begge gange. Vi brugte samme antal ens mønter. Vi ændrede papirets foldning. Den anden model holdt vægten i 30 sekunder; den første faldt sammen efter 10 sekunder. Vi har kun prøvet hver model én gang. Det er vores egne tal, ikke generelle tal om broer.

- 1 Hlustaðu á A05. Skráðu tímana á báðum stöðum, hvaða samskiptaleiðir virka og ósk gestsins um upptöku.
- 2 Veldu tvær upplýsingar úr nýju heimildinni um tilraunina og settu hvort heimild úr kaflanum á við. Ef engin á við skaltu útskýra hvers vegna. Segðu hvað hver heimild getur stutt; láttu ekki eina heimild sanna allt.
- 3 Skrifaðu 160–200 orða hluta af leiðarvísi á dönsku fyrir Nönnu. Breyttu áætluninni eða leggðu til athugun svo hún geti tekið þátt í spurningunum.
- 4 Talaðu við gestinn. Hlustaðu á ný skilaboð, spurðu og leggðu til raunhæfa leið.
- 5 Skrifaðu 70–90 orð á íslensku fyrir íslenska kennarann um það sem þarf að breyta og það sem er enn óstaðfest.
- 6 Einhver segir: *Nanna talar anderledes end den første gæst, så hun ved nok mindre om Danmark.* Útskýrðu hvers vegna sú ályktun stenst ekki.

Nemendablað — lok.

Aðeins fyrir kennara — ekki á nemendablað

Gefið nýju skilaboðin fyrst eftir fyrstu tillögu nemandans. Nemandinn les þau ekki fyrir fram.

Ný skilaboð eftir fyrstu tillögu: *Jeg mister lyden 11.25 efter jeres tid, men kan stadig skrive. Hvem svarer mig?*

Lykill: Nanna kl. 13–13.40 í Danmörku = 11–11.40 á Íslandi (sumartími, tveggja tíma munur); hún missir af síðustu 10 mínútum spurningatímans. Hljóð og spjall virka, myndavélin ekki; lýsing á líkaninu og mynd sem má deila; engin upptaka. Sá sem fylgist með spjallinu hættir kl. 11.20 en hljóðið dettur út kl. 11.25 → gat; þarf nýjan ábyrgðarmann eða annað samtalsform, með staðfestingu. Kennarinn hjálpar með tenginguna til 11.40, en það þýðir ekki sjálfkrafa að hann fylgist með spjallinu; spyrja. Góð tillaga er að færa einhverjar spurningar inn í smíðjuna eða fyrir 11.40, með samþykki. Brúargögnin styðja aðeins þessar tvær prófanir með sama bili og alagi; engin almenn orsakasönnun. Heimild A (UVM)

styður þátttöku nemenda en segir ekkert um brýr eða íslenskar dyr. Hvernig fólk talar segir ekkert um hve mikið það veit um samfélagið. Spurning 6 er verkefni um fordóma og heimildir; hún metur ekki greiningu málafríðga (M3).

Viðmælandaspjald Nönnu: Nanna getur verið með kl. 11.00–11.40 að íslenskum tíma. Myndavélin virkar ekki; hljóðið dettur út kl. 11.25 en spjallið virkar áfram. Hún vill spyrja sjálf og vill ekki upptöku. Gefið aðeins upplýsingar eftir viðeigandi spurningu; stingið ekki upp á lausn fyrir nemandann. Eftir fyrstu tillögu koma skilaboðin um hljóðið. Notið síðan eina eftirfylgnispurningu: *Kan læreren også læse chatten, eller hjælper læreren kun med forbindelsen? | Hvordan får jeg stillet mit spørgsmål, før jeg går klokken 11.40?* Ef spurt er um kennarann: *Det ved jeg ikke. Kan du spørge læreren?* Nemandi má því enda á nákvæmri beiðni um staðfestingu; ekki þarf að finna upp lausn. Skráið spurningu og svar.

Góður leiðarvísir notar tímamuninn rétt, nefnir að Nanna fer kl. 11.40, kemur henni að í lifandi spurningum áður en hún fer, lýsir tengingu, spjalli og myndefni og útilokar hana ekki vegna myndavélarinnar. Hann nefnir hvern þarf að spyrja um spjallið eftir kl. 11.20 og lofar ekki óstaðfestri mönnun. Rétt er að hafna heimildunum ef engin þeirra svarar tæknilegu þörfinni. Nýju brúargögnin gefa tækifæri til að vinna með stýrðar forsendur og takmörk einnar prófunar (L4).

■ Einstaklingsskrá og framhald

Fyrir hvern nemanda: verkefni og dagsetning, E1 val eftir nýja hlustun, E2 val heimildar og hugtak, E3 óundirbúin gagnkvæm svörun, E4 tvær mínútur og spurning, E5 fyrsti texti, endurskoðun og ígrundun um nám. E6a samfélagsheimild og samanburður í 28.4, E6b ný leiðrétting um uppruna og fordóma í 28.15 og E6c ný staðfest málsýni eru aðskilin. Spurning 6 í óséða verkefninu styrkir gagnrýna hugsun en kemur hvorki í stað 28.15 né M3. Gögn um bókmenntir, skáldskap og flutning úr kafla 26 fara í möppuna; lokaverkefnið endurmetur ekki allt.

Skráið orðabók, málverkfæri, fyrirmyndir, endurhlustun, textaaðgang og annan stuðning. Reiknið hvorki landsviðmið né framhaldsskólapláss út frá fjölda útfylltra dálka. Eftir tvær vikur: stuttur hljóðbútur með nýrri rödd ([B3-C08-A05r](#)): *Kontaktpersonen kommer ti minutter senere; hvem møder gæsten?* og safnið nýju staðfestingarsvari.

En stemme til stedet

Rödd staðarins

Kennaraefni; sögulok koma fram. Afhendið nemendum ekki þetta skjal. Sjá einnig námskrártengingu og samfelluyfirlit.

ÞÆTTIRNIR

● Staða í bókinni og tími	89	5 þáttur · Að hafa rétt fyrir sér · eftir 25. kafla	90
● Vinnureglur	89	6 þáttur · Þögn og staða · eftir 26. kafla	91
1 þáttur · Staður, nöfn og óskir · eftir 21. kafla	89	7 þáttur · Að fara og tilheyra · eftir 27. kafla	91
2 þáttur · Minning og nákvæmni · eftir 22. kafla	90	8 þáttur · Lok sem loka ekki öllu · eftir 28. kafla	91
3 þáttur · Saga sem verður til of snemma · eftir 23. kafla	90	● Einstaklingsgögn og endurgjöf	91
4 þáttur · Spurning sem inniheldur svar · eftir 24. kafla	90	● Stuðningur og áskorun	92

■ Staða í bókinni og tími

En stemme til stedet er sérstakur hluti í *Danska í samskiptum* · 8.–10. bekkur, á eftir 28. kafla. Sagan er lesin í 10. bekk (A2–B1, 15–16 ára). Lesið einn þátt eftir hvern kafla: 1. þátt eftir 21. kafla, 2. þátt eftir 22. kafla og svo áfram til 8. þátta eftir 28. kafla. Einnig má lesa söguna í samfelldri lotu. Hún byggir á lestrarþolinu sem *Et sted til os* byggði upp í 9. bekk, en persónur og söguþráður eru ný og óháð fyrri sögunni. Þættirnir eru átta, um 950 orð hver. Það sem gerir söguna krefjandi er sjónarhorn, takmörkuð vitneskja persóna, undirtexti og endurskoðun túlkana fremur en lengdin.

Tími: sextán 45 mínútna kennslustundir fyrir 24 nemendur, til viðbótar við kennslustundir kaflanna: átta fyrir lestur og viðbrögð, ein fyrir lokaritun og endurskoðun, fjórar fyrir samtalsstöðvar og þrjár fyrir lokaflutning. Í lestrarstund fara fimm mínútur í rifjun, 20–25 í lestur með hléum og 15–20 í viðbrögð. Nemendur sem þurfa lengri lestartíma fá hann í skólanum.

Samtalsstöðvar eftir 4. og 5. þátt (tvær stundir hvor): tólf pör fá sex mínútur hvert hjá kennara, um þrjár mínútur á nemanda fyrir eigin rök og svar við nýrri spurningu. Kennari skráir hvern nemanda sérstaklega. Hinir vinna í sama rými að lestrardagbók, endurskoðun eða ritunarverkefnum.

Lokastöðvar (þrjár stundir): átta nemendur í hverri stund, fimm mínútur hver: tvær í kynningu, ein og hálf í nýja spurningu og sanngjarna endursögn annarrar túlkunar, hálf í flutning tveggja eigin setninga og ein í skráningu. Skriflegt svar kemur ekki í stað munnlegu gagnanna.

Áhugi, persónuleg samsömun og ánægja af sögunni eru ekki metin. Nemandi getur sagt að sagan höfði ekki til sín og samt sýnt nákvæman lestur. Nemendur þurfa ekki að segja frá eigin uppruna, fjárhag eða heimilisaðstæðum; öll verkefni má vinna um persónurnar.

■ Vinnureglur

Lestrardagbókin er stutt: spá með vísbendingu, endurskoðuð túlkun þegar tilefni gefst og eitt orð í samhengi. Skráið hvenær nemandi notar orðalistann; skilningur sem varð til fyrir orðaskýringu og eftir hana er ekki sama gagnið.

Við túlkun greinum við milli **atburðar sem textinn staðfestir**, **rökstuddrar túlkunar** og **atriðis sem textinn leysir ekki**. Túlkun sem er ekki nefnd hér er ekki röng ef textinn styður hana; spyrjið hvaða atriði styðja hana og hvaða atriði takmarka hana. Persóna getur verið ósanngjörn í einu samtali án þess að vera ósanngjörn manneskja.

Hver nemandi skilar eigin niðurstöðu eftir paravinnu; sameiginleg niðurstæða hóps kemur ekki í stað einstaklingsgagna. Miðlun í báðar áttir er unnin innan námskrárflokkanna, ekki sem sérstakur matsflokkur.

1 þáttur · Staður, nöfn og óskir · eftir 21. kafla

T1: *Bagved* er hversdagslegt heiti sem virkar meðal þeirra sem þekkja Noru og staðinn; það er ekki opinbert staðarheiti. Hún fer þar um nær daglega, þekkir Jonas, hefur málningu á nöglunum og útskýrir ekki strax tengsl sín við staðinn. Góð túlkun: heitið sýnir nánd, vana eða mörk milli kunnugra og ókunnugra. Það sannar ekki að hún skammist sín fyrir staðinn. Tengingin milli málningarinnar og skákborðsins kemur fyrst fram í 4. þætti og er ekki krafa hér. Nemandi sem túlkar stutt svör hennar sem óöryggi nefnir atriði, t.d. að hún lítur niður á upptökutækið eftir að hún heilsar Jonasi.

T2: Adam segir *fár*, eins og ræktunarreitinn sé ákveðinn; Nora leiðréttir með *forslag*. Ágreiningurinn snýst um hve ákveðið málið er, ekki um dagsetningu. Spár geta t.d. snúist um árekstur minningar og núverandi notkunar eða um fleiri en eina rödd. Afhjúpið ekki hvað verður um ræktunarreitinn. Myndin sýnir hóp, kort og fólk á staðnum en ekki hvað fólkið hugsar.

2 þáttur · Minning og nákvæmni · eftir 22. kafla

T1: Í 1. þætti leggur Adam til *Vi kunne begynde med morfars stemme* og segir *Man kan godt se to ting*. Hann vill opna með hlýrri minningu, og spurning Noru hljómar fyrir honum eins og gagnrýni á eitthvað sem tilheyrir honum. Í lokin eyðir hann fullyrðingu um hvað afa hans fannst og skrifar um eigin ósk. Bæði „hann endurskoðar afstöðu sína“ og „hann hefur sömu ósk en talar nákvæmar“ standast. Sameiginlegur áhugi á hljóði bollans sýnir litla opnun, ekki fullt samkomulag.

T2, miðlun: Nauðsynleg atriði: Erik alhæfir fyrst um alla (*Vi kendte alle sammen hinanden*); nefnir svo dreng sem þoldi ekki rykið og mann sem vann á næturnar; viðurkennir að minningin miðist við þau sem gátu hlaupið niður í garðinn. Hann veit ekki hvort opið bak við sendibílinn er þar sem skýlið stendur nú, ártalið á bakhliðinni getur verið skrifað síðar og hann veit ekki hver tók myndina, svo hópurinn ætlar að segja frá henni án þess að sýna hana. Góð miðlun tekur þetta saman án þess að kalla minninguna ranga. Orðrétt þýðing allra smáatriða er ekki krafa.

Lestrardagbók: *Huse flytter sig også inde i hovedet* merkir að staðsetning í minningu getur færst til eða orðið ónákvæm. Það dregur ekki úr gildi minningarinnar.

3 þáttur · Saga sem verður til of snemma · eftir 23. kafla

T1: Selma ímyndar sér hljóðbrot þar sem *Husk, at der er nogen her* (Jonas) mætir *Der skal kunne låses* (Helle). Framhaldið sýnir að aðeins á að vera hægt að læsa verkfæraskúrnum; enginn leggur til girðingu um allt torgið. Fyrsta gula teikningin er líka of víð. Hún teiknar hana upp á nýtt og lætur upptökutækið vera í töskunni þegar Jonas og systir hennar hlæja undir skýlinu; það sýnir breytta athygli eða ósk um að vera með fremur en að skrá allt.

Mynd: Myndin og alt-textinn sýna Helle benda á skúrinn og gefa því hluta svarsins við T1. T1 er leiðsagnarmat með texta og mynd; krefjist tilvitnunar úr samtalinu. Viljið þið sjálfstætt textasýni, afhendið textann og verkefnið án myndarinnar og alt-textans þar til svarinu hefur verið skilað.

T2, miðlun: Dönsku skilaboðin biðja um skýrari teikningu sem sýnir plöntukassa, bekk og leið, staðfesta að aðeins eigi að vera hægt að læsa skúrnum og segja að svar Ruthar vanti. Dæmi: *Har vi forstået rigtigt, at det kun er skuret, der skal kunne låses, og ikke pladsen?* og *Vi vil også gerne spørge Ruth, om hun har lyst til et interview. Vi har ikke fået hendes svar endnu*. Gefið ekki dæmin fyrr en nemendur hafa skilað eigin svari. Skilaboð sem biðja um upplýsingar utan erindisins uppfylla ekki verkefnið.

Leiklistin: Replikkan fær nýja áherslu á *troede*. Það má tengja við óvissu Selmu eða við túlkun almennt. Leikpersónan er ekki Selma og textinn segir ekki hver bíður eftir hverjum í leikritinu.

4 þáttur · Spurning sem inniheldur svar · eftir 24. kafla

T1: Í 1. þætti ver Nora núverandi notkun; í 3. þætti áttar hún sig á að tillagan er ekki lokun torgsins; í 4. þætti gerir hún ráð fyrir að Jonas sé á móti ræktunarreitnum. Hann vill geta komið án þess að kaupa eða ganga í hóp en er ekki á móti tómötum. Ruth sest við borðið og ráðleggur honum í skák; Nora hafði ekki ímyndað sér slíka samveru. Breytinguna má túlka sem aukinn skilning, minni þörf á að tala fyrir aðra eða upphaf innri togstreitu.

Ný kennaraspurning eftir eigin rök nemanda (veljið eina): *Ville Jonas' svar have en anden betydning, hvis Noras spørgsmål var klippet væk? Vis hvorfor. / Hvad ved Nora om Ruth før mødet under taget, og hvad ved hun bagefter?* Spurningarnar eru ekki á nemendasíðunni.

Upptökur: Bæði tækin eru stöðvuð áður en Ruth talar. Stóhljóðið kom fyrr, þegar Adam dró stól fram fyrir Selmu. Síminn geymir viðtalið og regnið en ekki heimsókn Ruthar. Í möppuna *lærdag* setur Nora regnið með stóhljóðinu. Viðtal við Ruth er tekið síðar með samþykki hennar.

T2: Þögn Noru um skólann getur tengst óvissu um inngöngu, ótta við að særa Jonas eða erfiðleikum við að viðurkenna eigin löngun. Textinn staðfestir ekki eina orsök. Spegilmyndin lætur Noru horfa á sjálfa sig með töskuna og upptökutækin; táknlestur er leyfilegur en ekki krafa. *Lærdag* flokkar hljóðið eftir augnabliki, ekki afstöðu.

5 þáttur · Að hafa rétt fyrir sér · eftir 25. kafla

T1: Setning Eriks leiðréttir of víða minningu, svar Jonasar leiðréttir afstöðu sem honum var eignuð og athugasemd Noru beinir athygli að ánægju Adams af því að hafa yfirhöndina. Hann viðurkennir hana, en það gerir rök hans um spurninguna ekki röng. Nemandi þarf tvær tilvitnanir og tengingu milli þeirra. Ný spurning: *Hvorfor fortæller Selma om sin egen fejl*

netop her? Kunne scenen have udviklet sig anderledes uden den? Túlkun um að hún reyni að róa samtalið er gild með textastuðningi.

T2: Erik saknar Ellen og eigin hláturs en hafnar ekki leiðréttingunni um *alle*. Fyrri útgáfan er nákvæmari en upphaflega hugmyndin en gerir hann að dæmi um reglu fremur en lífandi manneskju. Tillaga nemanda getur haldið Ellen, hlátrinum og takmörkuninni, lengt stoppið eða stytt innskot hópsins. Nemandi má ekki gefa sér að Erik hafi samþykkt; hann vill heyra nýju útgáfuna fyrst.

6 þáttur · Þögn og staða · eftir 26. kafla

T1: Lesandinn hefur aðgang að hugsunum Selmu: höfnuninni, boðinu um hljóðhópin og erfiðleikunum við að segja nei. Hugsanir Jonasar eru lokaðar; hann segir aðeins að Ruth hafi sagt það sem hann vildi segja. Þreyta og óöryggi eru mögulegar túlkningar, ekki staðreyndir. Nemandi sem greinir þennan mun les sjónarhornið, ekki aðeins söguþráðinn.

T2, miðlun: Svarið er á íslensku. Ákveðið var að prófa tvo færanlega kassa í sex vikur ef þau sem ráða yfir torginu gefa leyfi; Helle á að spyrja. Borðið á að standa meðan á tilrauninni stendur. Hvorki varanlegur ræktunarreitir né óbreytt torg til frambúðar hefur verið samþykkt.

Leiklistarsenan: Adam hrósar því sem Selma kann en missir af því sem hún vildi reyna; hann sér það og leiðréttir sig. Að hún flytji textann án þess að geta unnið hlutverk getur merkt nýtt sjálfstæði, vináttu eða skjól um stund. Hún er enn sár og sagan leysir það ekki.

7 þáttur · Að fara og tilheyra · eftir 27. kafla

T1, miðlun: Kynningin þarf að nefna laugardaginn, lengra hljóðbrot við torgið, bekk ef pláss er, prentaðan texta við upphaf göngunnar á bókasafninu, styttri leið eða lestur inni og að leyfi fyrir plöntukössum sé ósvarað. Nákvæmur upphafstími er ekki í erindinu og loforð um fullt aðgengi alls staðar ekki heldur. Dæmi: *Ved pladsen kan du sætte dig på bænken, hvis der er plads*. Nákvæmni og tónn sem hæfir gestum vega meira en orðrétt samsvörun.

T2: Fyrri setningin lætur hópin lita út fyrir að hafa gefið raddlausum stað rödd. Sú síðari nefnir hlustendurna, afmarkar með *nogle* og viðurkennir raddir sem voru þar fyrir. Heiti sögunnar verður þá spurning eða ófullkomin upphafshugmynd fremur en fullyrðing um eina rödd; einnig má lesa það sem eitt framlag af mörgum.

Lestrardagbók, Jonas: Hann spyr hvort Nora hafi séð skólann og segist munu sakna hennar án þess að krefjast þess að hún verði áfram. Nora hafði búið sig undir að verja sig. Hvorki inngangan né skólavalið er ákveðið. Að hún þiggi félagsskap Selmu er lítil breyting frá því að halda áformum sínum út af fyrir sig.

8 þáttur · Lok sem loka ekki öllu · eftir 28. kafla

T1: Þrjú atriði úr þremur þáttum styðja eina samfellda túlkun. Leiðir fyrir *Hvem får lov til at fortælle om et sted?*: heitið *bagved* → Jonas leiðréttir Noru → okunna konan á sitt eigið erindi; eða Adam vill varðveita minningu → Erik vill fá Ellen aftur → Adam lætur staðsetningu portsins vera óvissa. Fyrir *Kan man høre til et sted og samtidig være på vej væk?* má tengja skólaáform Noru (4. þáttur), samtalið við Jonas (7. þáttur) og ferðina að skólanum (8. þáttur). Þessar leiðir eru dæmi, ekki krafa, og jákvætt mat á verkefni persónanna er ekki skilyrði.

T2: Konan á sitt eigið líf og erindi. Hún situr undir skýlinu með epli og bók, Nora lyftir hendi, konan kinkar kolli og les áfram meðan hópurinn gengur fram hjá. Hún veit ekki um verkefnið, Erik, höfnun Selmu eða hugsanir Noru nema nemandinn láti hana komast að einhverju á trúverðugan hátt innan þess sem sést. Metið sköpun, samfelldan texta og þekkingarmörk hvert fyrir sig. Nemandi getur flutt setningarnar tvær fyrir kennara einan. Flutningur tveggja setninga er afmarkað sýni, ekki heildarmat á framsögn.

T3, nýjar spurningar (veljið eftir túlkun nemandans): *Hvorfor slutter fortællingen med en person, vi ikke kender? / Hvad ændrer sig faktisk, og hvad bliver bare beskrevet anderledes? / Er Selmas ja til lydgruppen et nederlag eller et valg? Hvad gør dig usikker?* Spyrjið svo með mótrökum úr textanum, t.d. að hún hafi líka skráð sig á opið svið. Nemandi endursegir mótrökin áður en hann svarar. Dreifið spurningunum ekki fyrir fram.

■ Einstaklingsgögn og endurgjöf

Safnið fáum, vel afmörkuðum sýnum: B3-R02-T2 og B3-R07-T1 fyrir miðlun í báðar áttir; B3-R04-T1 og B3-R05-T1 fyrir ný samtöl þvert á þætti; B3-R08-T1 fyrir heildartúlkun; B3-R08-T2 og B3-R08-T3 fyrir sköpun, afmarkaðan flutning og viðbrögð. B3-R03-T2 og B3-R06-T2 nýtast sem aukatækifæri.

Skráðið fyrir hvert sýni: nemanda, dagsetningu, verkefni, flokk og þátt, stuðning (orðalista, upplestur kennara, stikkorð, endurtekningu, hjálpartæki), orðrétt dæmi úr svari, endurgjöf og næsta tækifæri. Stuttur einkatími getur komið í stað flutnings fyrir bekkinn. Upptaka af kynningu nægir ekki ein; viðbrögð við nýrri spurningu verða að fara fram í samtali.

Viðmið	Ófullnægjandi sýni	Það sem verkefnið kallar fram	Næsta skref
Textastuðningur	Almennur dómur án atriða	Tiltekin atriði úr réttum þáttum tengd túlkun	Biðja um eitt mótdæmi eða takmörkun
Vitneskja og ályktun	Hugsun einnar persónu eignuð annarri	Staðreynd, möguleiki og óvissa aðgreind	Prófa annað sjónarhorn
Miðlun	Skilyrði eða viðtakandi glatast	Nothæfur texti sem heldur merkingu og óvissu	Lagfæra eina afdrifaríka fullyrðingu
Samtal	Upplestur án viðbragða	Eigin skýring, sanngjörn endursögn og svar við nýrri spurningu	Ný spurning með breyttri forsendu
Ritun og sköpun	Samhengislausar setningar eða afrit	Tengdur texti með skýrum tilvísunum, viðeigandi orðavali og eigin vali	Endurskoða orðalag sem gefur í skyn of mikla vissu

Taflan styður leiðsögn og er ekki einkunnakvarði; kennari metur svörin eftir viðmiðum aðalnámskrár.

■ **Stuðningur og áskorun**

Haldið sama viðfangsefni fyrir alla. Skiptið lestri í senur, notið stutt merkingarsamtal á íslensku eða upplestur með skiptum hlutverkum og bjóðið orðalista eftir fyrstu tilraun. Í 1.–3. þætti má sýna muninn á *Der stár ...* og *Jeg tror* Í seinni verkefnum dregur úr heilum fyrirmyndum en nauðsynlegur stuðningur helst og er skráður.

Áskorun: berið saman spegilmyndirnar í 4. og 5. þætti, fylgið orðinu *alle* gegnum söguna eða endurklippið eitt viðtal í huganum og útskýrið hvað tapast.

Orð og setningar

VIÐAUKI A

Kennsluleiðbeiningar · Orð og setningar

Setningar sem nýttast

A

Handritin fylgja setningayfirliti Brúar aftast í bókinni. Lesið merkingarbær samtöl, ekki lista af stökum orðum. Nemendur geta fyrst fylgt með í yfirlitinu og síðan falið það. Samtal sem nemendur setja saman með yfirlitinu fyrir framan sig er studd æfing, ekki merki um óundirbúin samskipti.

Í ÞESSUM VIÐAUKA

● BR-AP-A01 Kynning	93
● BR-AP-A02 Hjálp	93
● BR-AP-A03 Tími og staður	93
● BR-AP-A04 Boð	94

● BR-AP-A01 Kynning

- A Hej! Hvad hedder du?
B Jeg hedder Mika.
A Hej, Mika! Jeg kan godt lide musik. Og du?
B Jeg kan godt lide at tegne.

● BR-AP-A02 Hjálp

- A Kan du hjælpe mig?
B Ja.
A Hvilken side?
B Side to.
A Kan du sige det igen?
B Side to.
A Kan du tale langsommere?

- B Side to. [Sagt hægar, með eðlilegum dönskum framburði.]
A Hvad skal jeg skrive?
B Et spørgsmål.
A Jeg forstår ikke. Hvad betyder navn?

B: Nafn. [Útskýring á íslensku.]

Orðið *navn* er nefnt í spurningunni svo samtalið skiljist án þess að bent sé á orðið.

● BR-AP-A03 Tími og staður

- A Hvor mødes vi?
B I lokale seks.
A Hvornår mødes vi?
B Klokken halv fire om eftermiddagen.
A Klokken halv fire i lokale seks. Er det rigtigt?
B Ja.

A

Nýtt æfingadæmi:

A	Vi mødes klokken to.
B	Klokken tre, ikke to.
A	Klokken tre?
B	Ja.

■ BR-AP-A04 Boð

A	Vi tegner. Vil du være med?
B	Nej tak.
A	Vi lytter til musik. Vil du være med?
B	Ja tak.

Nýtt æfingadæmi:

A	Jeg vil gerne tegne.
B	Her er plads.